

SMLOUVA O EVROPSKÉ UNII

(92/C 191/01)

JEHO VELIČENSTVO KRÁL BELGIČANŮ, JEJÍ VELIČENSTVO KRÁLOVNA DÁNSKA, PREZIDENT SPOLKOVÉ REPUBLIKY NĚMECKO, PREZIDENT ŘECKÉ REPUBLIKY, JEHO VELIČENSTVO KRÁL ŠPANĚLSKA, PREZIDENT FRANCOUZSKÉ REPUBLIKY, PREZIDENT IRSKA, PREZIDENT ITALSKÉ REPUBLIKY, JEHO KRÁLOVSKÁ VÝSOST VELKOVÉVODA LUCEMBURSKA, JEJÍ VELIČENSTVO KRÁLOVNA NIZOZEMSKA, PREZIDENT PORTUGALSKÉ REPUBLIKY, JEJÍ VELIČENSTVO KRÁLOVNA SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA,

ROZHODNUTI vstoupit do nové etapy procesu evropské integrace zahájeného založením Evropských společenství,

PŘIPOMÍNÁJÍCE dějinný význam překonání rozdělení evropského kontinentu a potřebu vytvořit pevné základy podoby budoucí Evropy,

POTVRZUJÍCE svou oddanost zásadám svobody, demokracie a úcty k lidským právům a základním svobodám a zásadám právního státu,

PŘEJÍCE SI prohloubit solidaritu mezi svými národy při respektování jejich historie, kultury a tradic,

PŘEJÍCE SI dále posílit demokratickou povahu a efektivní fungování orgánů a umožnit jim tak v jednotném institucionálním rámci lépe plnit úkoly, jež jim jsou svěřeny,

ROZHODNUTI dosáhnout posílení a konvergence svých hospodářství a zavést hospodářskou a měnovou unii, jež v souladu s ustanoveními této smlouvy zahrnuje jednotnou a stabilní měnu,

ODHODLÁNI podporovat hospodářský a sociální rozvoj svých národů v rámci dotvoření vnitřního trhu a posilování soudržnosti a ochrany životního prostředí a provádět politiku, která bude zajišťovat, že rozvoj hospodářské integrace bude provázen rozvojem ostatních oblastí,

ROZHODNUTI zavést společné občanství pro státní příslušníky svých zemí,

ROZHODNUTI provádět společnou zahraniční a bezpečnostní politiku včetně budoucího vymezení společné obranné politiky, která by v určitém okamžiku mohla vést ke společné obraně, a posilovat tak evropskou identitu a nezávislost v zájmu podpory míru, bezpečnosti a pokroku v Evropě a ve světě,

POTVRZUJÍCE svůj cíl podporovat volný pohyb osob a zároveň zajišťovat bezpečnost a ochranu svého lidu tím, že do této smlouvy začlení ustanovení o spravedlnosti a vnitřních věcech,

ROZHODNUTI pokračovat v procesu vytváření stále užšího svazku mezi národy Evropy, v němž jsou rozhodnutí přijímána co nejbližší občanům v souladu se zásadou subsidiarity,

SE ZŘETELEM k dalším krokům, jež je třeba učinit v zájmu dosažení pokroku v evropské integraci,

SE ROZHODLI založit Evropskou unii, a za tím účelem byli jmenováni tito zplnomocnění zástupci:

ZA JEHO VELIČENSTVO KRÁLE BELGIČANŮ:

Mark EYSKENS, ministr zahraničních věcí,

Philippe MAYSTADT, ministr financí;

ZA JEJÍ VELIČENSTVO KRÁLOVNU DÁNSKA:

Uffe ELLEMANN-JENSEN, ministr zahraničních věcí,

Anders FOGH RASMUSSEN, ministr hospodářství;

ZA PREZIDENTA SPOLKOVÉ REPUBLIKY NĚMECKO:

Hans-Dietrich GENSCHER, spolkový ministr zahraničních věcí,

Theodor WAIGEL, spolkový ministr financí;

ZA PREZIDENTA ŘECKÉ REPUBLIKY:

Antonios SAMARAS, ministr zahraničních věcí,

Efthymios CHRISTODOULOU, ministr hospodářství;

ZA JEHO VELIČENSTVO KRÁLE ŠPANĚLSKA:

Francisco FERNÁNDEZ ORDÓÑEZ, ministr zahraničních věcí,

Carlos SOLCHAGA CATALÁN, ministr hospodářství a financí;

ZA PREZIDENTA FRANCOUZSKÉ REPUBLIKY:

Roland DUMAS, ministr zahraničních věcí,

Pierre BEREGOVOY, ministr hospodářství, financí a rozpočtu;

ZA PREZIDENTA IRSKA:

Gerard COLLINS, ministr zahraničních věcí,

Bertie AHERN, ministr financí;

ZA PREZIDENTA ITALSKÉ REPUBLIKY:

Gianni DE MICHELIS, ministr zahraničních věcí,

Guido CARLI, ministr státního pokladu;

ZA JEHO KRÁLOVSKOU VÝSOST VELKOVÉVODU LUCEMBURSKA:

Jacques F. POOS, místopředseda vlády, ministr zahraničních věcí,

Jean-Claude JUNCKER, ministr financí;

ZA JEJÍ VELIČENSTVO KRÁLOVNU NIZOZEMSKA:

Hans van den BROEK, ministr zahraničních věcí,

Willem KOK, ministr financí;

ZA PREZIDENTA PORTUGALSKÉ REPUBLIKY:

João de Deus PINHEIRO, ministr zahraničních věcí,

Jorge BRAGA DE MACEDO, ministr financí;

ZA JEJÍ VELIČENSTVO KRÁLOVNU SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA:

Rt. Hon. Douglas HURD, státní tajemník pro zahraniční věci a Britské společenství národů,

The Hon. Francis MAUDE, finanční tajemník státního pokladu;

KTERŽÍ se po výměně svých plných mocí, jež byly shledány v dobré a náležité formě, dohodli na těchto ustanoveních:

HLAVA I

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Článek A

Touto smlouvou zakládají Vysoké smluvní strany mezi sebou Evropskou unii (dále jen „Unie“). Tato smlouva představuje novou etapu v procesu vytváření stále užšího svazku mezi národy Evropy, v němž jsou rozhodnutí přijímána co nejbližší občanům.

Unie je založena na Evropských společenstvích doplněných politikami a formami spolupráce stanovenými touto smlouvou. Jejím posláním je utvářet vztahy mezi členskými státy a mezi jejich národy na základě soudržnosti a solidarity.

Článek B

Unie si stanoví tyto cíle:

- podporovat vyvážený a trvale udržitelný hospodářský a sociální pokrok, zejména vytvořením prostoru bez vnitřních hranic, posilováním hospodářské a sociální soudržnosti a zavedením hospodářské a měnové unie, jež v souladu s ustanoveními této smlouvy v konečném důsledku zahrne i jednotnou měnu,
- potvrzovat svou identitu na mezinárodní scéně, zejména prováděním společné zahraniční a bezpečnostní politiky včetně budoucího vymezení společné obranné politiky, která by v určitém okamžiku mohla vést ke společné obraně,
- upevňovat ochranu práv a zájmů státních příslušníků svých členských států zavedením občanství Unie,
- rozvíjet úzkou spolupráci v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí,
- v plném rozsahu zachovávat *acquis communautaire* a rozvíjet je, přičemž se posoudí postupem podle čl. N odst. 2, do jaké míry je potřebné přehodnotit politiky a formy spolupráce zaváděné touto smlouvou s cílem zajistit účinnost mechanismů a orgánů Společenství.

Cílů Unie je dosazováno za podmínek a v časovém sledu stanoveném touto smlouvou při dodržení zásady subsidiarity vymezené v článku 3b Smlouvy o založení Evropského společenství.

Článek C

Unie disponuje jednotnou soustavou orgánů, která zajišťuje soudržnost a nepřetržitost činností uskutečňovaných k dosažení jejích cílů za současného zachování a rozvíjení *acquis communautaire*. Unie zajišťuje zejména soudržnost všech svých vnějších činností jako celku v rámci své zahraniční, bezpečnostní a hospodářské politiky a politiky rozvoje. Rada a Komise odpovídají za zajištění této soudržnosti. V rámci svých pravomocí zajišťují provádění těchto politik.

Článek D

Evropská rada dává Unii nezbytné podněty pro její rozvoj a vymezuje obecné politické směry tohoto rozvoje.

Evropská rada sdružuje hlavy států nebo předsedy vlád členských států a předsedu Komise. Jim jsou nápomocni ministři zahraničních věcí členských států a jeden člen Komise. Evropská rada se schází alespoň dvakrát ročně za předsednictví hlavy státu či předsedy vlády členského státu, který vykonává předsednictví Rady.

Evropská rada podává Evropskému parlamentu zprávu po každém svém zasedání a každoročně mu předkládá písemnou zprávu o pokroku, jehož Unie dosáhla.

Článek E

Evropský parlament, Rada, Komise a Soudní dvůr vykonávají své pravomoci za podmínek a pro účely, které vymezují jednak ustanovení smluv o založení Evropských společenství a následných smluv a dokumentů, jež je mění či doplňují, a jednak ostatní ustanovení této smlouvy.

Článek F

1. Unie ctí národní identitu svých členských států, jejichž politický systém je založen na zásadách demokracie.
2. Unie ctí základní práva zaručená Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod podepsanou v Římě dne 4. listopadu 1950 a ta, jež vyplývají z ústavních tradic společných členským státům, jako obecné zásady práva Společenství.
3. Unie si zajistí prostředky nezbytné pro dosažení svých cílů a pro provádění svých politik.

HLAVA II

USTANOVENÍ POZMĚŇUJÍCÍ SMLOUVU O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO HOSPODÁŘSKÉHO SPOLEČENSTVÍ S CÍLEM ZALOŽIT EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ

Článek G

Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství se mění v souladu s tímto článkem s účelem založit Evropské společenství.

A. V celé Smlouvě:

1) Pojem „Evropské hospodářské společenství“ se nahrazuje pojmem „Evropské společenství“.

B. V části první „Zásady“:

2) Článek 2 se nahrazuje tímto:

„Článek 2

Posláním Společenství je vytvořením společného trhu a hospodářské a měnové unie a prováděním společných politik nebo činností uvedených v člancích 3 a 3a podporovat harmonický a vyvážený rozvoj hospodářských činností ve Společenství, trvalý a neinflační růst respektující životní prostředí, vysoký stupeň konvergence hospodářské výkonnosti, vysokou úroveň zaměstnanosti a sociální ochrany, zvyšování životní úrovně a kvality života, hospodářskou a sociální soudržnost a solidaritu mezi členskými státy.“

3) Článek 3 se nahrazuje tímto:

„Článek 3

Činnosti Společenství pro účely vymezené v článku 2 zahrnují za podmínek a v harmonogramu stanoveném touto smlouvou:

- a) odstranění cel a množstevních omezení dovozu a vývozu zboží mezi členskými státy, jakož i všech ostatních opatření s rovnocenným účinkem,
- b) společnou obchodní politiku,
- c) vnitřní trh, který se vyznačuje odstraněním překážek volného pohybu zboží, osob, služeb a kapitálu mezi členskými státy,
- d) opatření týkající se vstupu osob na vnitřní trh a jejich pohybu na vnitřním trhu podle článku 100c,
- e) společnou politiku v oblasti zemědělství a rybolovu,
- f) společnou politiku v oblasti dopravy,
- g) systém zajišťující, aby na vnitřním trhu nebyla narušována hospodářská soutěž,
- h) sblížení právních předpisů členských států v míře nutné pro fungování společného trhu,
- i) politiku v sociální oblasti zahrnující Evropský sociální fond,
- j) posilování hospodářské a sociální soudržnosti,
- k) politiku v oblasti životního prostředí,
- l) posilování konkurenceschopnosti průmyslu Společenství,
- m) podporu výzkumu a technologického rozvoje,
- n) podporu zřizování a rozvoje transevropských sítí,
- o) přínos k dosažení vysoké úrovně ochrany zdraví,
- p) přínos ke kvalitě vzdělání a výchovy a k rozkvětu kultur členských států,
- q) politiku v oblasti rozvojové spolupráce,
- r) přidružení zámořských zemí a území za účelem zvýšení obchodu a společné podpory hospodářského a sociálního rozvoje,
- s) přínos k posílení ochrany spotřebitele,
- t) opatření v oblasti energie, civilní obrany a cestovního ruchu.“

4) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 3a

1. Činnosti členských států a Společenství ve smyslu článku 2 zahrnují za podmínek a v harmonogramu stanoveném touto smlouvou zavedení hospodářské politiky, která je založena na úzké koordinaci hospodářských politik členských států na vnitřním trhu a na vymezení společných cílů a která je prováděna v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží.

2. Souběžně s tím zahrnují tyto činnosti za podmínek, v harmonogramu a v souladu s postupy stanovenými v této smlouvě neodvolatelné stanovení měnových kurzů vedoucí k zavedení jednotné měny – ECU, jakož i vymezení a provádění jednotné měnové a devizové politiky, jejímž prvořadým cílem je udržet cenovou stabilitu, a aniž je dotčen tento cíl, podporovat obecnou hospodářskou politiku ve Společenství v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží.

3. Tyto činnosti členských států a Společenství zahrnují dodržování následujících hlavních zásad: stabilní ceny, zdravé veřejné finance a měnové podmínky a trvale udržitelná platební bilance.“

5) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 3b

Společenství jedná v mezích pravomocí svěřených mu touto smlouvou a cílů v ní stanovených.

V oblastech, které nespádají do jeho výlučné pravomoci, vyvíjí v souladu se zásadou subsidiarity Společenství činnost pouze tehdy a do té míry, pokud sledovaných cílů nemůže být dosaženo uspokojivě na úrovni členských států, a proto, z důvodu jejich rozsahu či účinků, jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství.

Činnost Společenství nepřekročí rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů této smlouvy.“

6) Článek 4 se nahrazuje tímto:

„Článek 4

1. Uskutečňování úkolů svěřených Společenství zajišťují tyto orgány:

- EVROPSKÝ PARLAMENT,
- RADA,
- KOMISE,
- SOUDNÍ DVŮR,
- ÚČETNÍ DVŮR.

Každý orgán jedná v mezích působnosti, kterou mu svěřuje tato smlouva.

2. Radě a Komisi jsou nápomocny Hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů, které mají poradní funkci.“

7) Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 4a

Postupy stanovenými v této smlouvě se zřizují Evropský systém centrálních bank (dále jen „ESCB“) a Evropská centrální banka (dále jen „ECB“), které jednají v mezích působnosti svěřené jim touto smlouvou a statutem ESCB a ECB (dále jen „statut ESCB“) připojeným k této smlouvě.

Článek 4b

Zřizuje se Evropská investiční banka, která jedná v mezích působnosti svěřené jí touto smlouvou a statutem připojeným k této smlouvě.“

8) Článek 6 se zrušuje a dosavadní článek 7 se označuje jako článek 6. Jeho druhý pododstavec se nahrazuje tímto:

„Rada může postupem podle článku 189c přijímat předpisy zakazující takovou diskriminaci.“

9) Dosavadní články 8, 8a, 8b a 8c se v tomto pořadí označují jako články 7, 7a, 7b a 7c.

C. Vkládá se nová část, která zní:

„ČÁST DRUHÁ

OBČANSTVÍ UNIE

Článek 8

1. Zavádí se občanství Unie.

Každá osoba, která má státní příslušnost členského státu, je občanem Unie.

2. Občané Unie mají práva a povinnosti stanovené touto smlouvou.

Článek 8a

1. Každý občan Unie má právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států s výhradou omezení a podmínek stanovených v této smlouvě a v opatřeních přijatých k jejímu provedení.

2. Rada může přijímat předpisy k usnadnění výkonu práv uvedených v odstavci 1; nestanoví-li tato smlouva jinak, rozhoduje Rada na návrh Komise a po obdržení souhlasu Evropského parlamentu jednomyslně.

Článek 8b

1. Každý občan Unie mající bydliště v členském státě, jehož není státním příslušníkem, má právo volit a být volen v obecních volbách v členském státě, v němž má bydliště, za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu. Toto právo je vykonáváno v souladu s podrobnou úpravou, kterou přijme Rada jednomyslně do 31. prosince 1994 na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem; tato úprava může stanovit výjimky tam, kde je to odůvodněno zvláštními obtížemi některého členského státu.

2. Aniž je dotčen čl. 138 odst. 3 a pravidla přijatá k jeho provedení, má každý občan Unie mající bydliště v členském státě, jehož není státním příslušníkem, právo volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu v členském státě, v němž má bydliště, za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu. Toto právo je vykonáváno v souladu s podrobnou úpravou, kterou přijme Rada jednomyslně do 31. prosince 1993 na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem; tato úprava může stanovit výjimky tam, kde je to odůvodněno zvláštními obtížemi některého členského státu.

Článek 8c

Každý občan Unie má na území třetí země, kde členský stát, jehož je občan státním příslušníkem, nemá své zastoupení, právo na diplomatickou nebo konzulární ochranu kteroukoli členským státem za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu. Do 31. prosince 1993 sjednají členské státy mezi sebou nezbytná pravidla a zahájí mezinárodní jednání potřebná pro zajištění této ochrany.

Článek 8d

Každý občan Unie má petiční právo k Evropskému parlamentu v souladu s článkem 138d.

Každý občan Unie se může obracet na veřejného ochránce práv ustanoveného v souladu s článkem 138e.

Článek 8e

Komise podá zprávu o používání této části Evropskému parlamentu, Radě a Hospodářskému a sociálnímu výboru do 31. prosince 1993 a potom každé tři roky. Tato zpráva přihlédně k vývoji Unie.

Na tomto základě, a aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této smlouvy, může Rada jednomyslně na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem přijmout ustanovení k posílení nebo rozšíření práv stanovených v této části, jež členským státům doporučí k přijetí v souladu s jejich ústavními předpisy.“

D. Části druhá a třetí se zařadí pod následující záhlaví:

„ČÁST TŘETÍ

POLITIKY SPOLEČENSTVÍ“

a v této části:

10) V článku 49 se návětí nahrazuje tímto:

„Po vstupu této smlouvy v platnost přijme Rada postupem podle článku 189b po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem prostřednictvím směrnic nebo nařízení opatření potřebná k postupnému zavedení volného pohybu pracovníků tak, jak je vymezen v článku 48, a to zejména tím, že:“

11) V článku 54 se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„2. Rada přijme na návrh Komise postupem podle článku 189b po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem směrnice k provedení obecného programu, anebo, pokud takový program neexistuje, k dokončení jedné etapy zavádění svobody usazování v určité oblasti činnosti.“

12) V článku 56 se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„2. Před uplynutím přechodného období přijme Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně směrnice ke koordinaci výše uvedených právních a správních předpisů. Po skončení druhé etapy však Rada postupem podle článku 189b vydává směrnice ke koordinaci ustanovení, která jsou v každém členském státě obsažena v podzákoných a správních předpisech.“

13) Článek 57 se nahrazuje tímto:

„*Článek 57*

1. Za účelem usnadnění přístupu osob k samostatně výdělečným činnostem a jejich výkonu přijme Rada postupem podle článku 189b směrnice upravující vzájemné uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o kvalifikaci.

2. Za stejným účelem přijme Rada před uplynutím přechodného období směrnice ke koordinaci právních a správních předpisů členských států, jež se týkají přístupu k samostatně výdělečným činnostem a jejich výkonu. Rada rozhoduje na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně o směrnicích, k jejichž provedení jsou alespoň v jednom členském státě zapotřebí změny stávajících zásad zákonné právní úpravy jednotlivých povolání týkajících se vzdělání a podmínek přístupu fyzických osob k nim. V ostatních případech Rada rozhoduje postupem podle článku 189b.

3. Pokud jde o povolání lékařská, zdravotnická a farmaceutická, bude postupné odstraňování omezení záviset na koordinaci podmínek pro výkon těchto povolání v jednotlivých členských státech.“

14) Název kapitoly 4 se nahrazuje tímto:

„KAPITOLA 4

Kapitál a platby“

15) Vkládají se nové články, které znějí:

„*Článek 73a*

Od 1. ledna 1994 se články 67 až 73 nahrazují články 73b až 73g.

Článek 73b

1. V rámci této kapitoly jsou zakázána všechna omezení pohybu kapitálu mezi členskými státy a mezi členskými státy a třetími zeměmi.

2. V rámci této kapitoly jsou zakázána všechna omezení plateb mezi členskými státy a mezi členskými státy a třetími zeměmi.

Článek 73c

1. Článkem 73b není dotčeno používání žádných omezení vůči třetím zemím, která existují ke dni 31. prosince 1993 podle vnitrostátního práva nebo práva Společenství ve vztahu k pohybu kapitálu do nebo ze třetích zemí, zahrnujícího přímé investice včetně investic do nemovitostí, usazování, poskytování finančních služeb či přijetí cenných papírů na kapitálové trhy.

2. Ve snaze dosáhnout volného pohybu kapitálu mezi členskými státy a třetími zeměmi v co největší míře a aniž jsou dotčeny ostatní kapitoly této smlouvy, může Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou přijímat opatření týkající se pohybu kapitálu do a ze třetích zemí, zahrnujícího přímé investice, včetně investic do nemovitostí, usazování, poskytování finančních služeb či přijetí cenných papírů na kapitálové trhy. Jednomyslnost vyžadují ta opatření podle tohoto odstavce, která v oblasti liberalizace pohybu kapitálu do třetích zemí či z nich představují v právu Společenství krok zpět.

Článek 73d

1. Článkem 73b není dotčeno právo členských států:

a) uplatňovat příslušná ustanovení svých daňových předpisů, která rozlišují mezi daňovými poplatníky podle místa bydliště nebo podle místa, kde je jejich kapitál investován;

b) učinit všechna nezbytná opatření, jež by zabránila porušování vnitrostátních právních a správních předpisů, zejména v oblasti daňového práva a dohledu nad finančními institucemi, nebo stanovit postupy pro ohlašování pohybu kapitálu pro účely správní či statistické, nebo učinit opatření odůvodněná veřejným pořádkem či veřejnou bezpečností.

2. Touto kapitolou není dotčena použitelnost omezení práva usazování, pokud jsou slučitelná s touto smlouvou.

3. Opatření a postupy uvedené v odstavcích 1 a 2 nesmějí představovat ani prostředek svévolné diskriminace, ani zastřené omezování volného pohybu kapitálu a plateb ve smyslu článku 73b.

Článek 73e

Odchylně od článku 73b jsou členské státy, na které se ke dni 31. prosince 1993 vztahuje výjimka na základě stávajícího práva Společenství, oprávněny zachovat omezení pohybu kapitálu povolená výjimkami existujícími k tomuto dni nejdéle do 31. prosince 1995.

Článek 73f

Pokud pohyb kapitálu do či ze třetích zemí za výjimečných okolností způsobuje nebo hrozí způsobit vážné poruchy fungování hospodářské a měnové unie, může Rada na návrh Komise a po konzultaci s ECB kvalifikovanou většinou na dobu nepřekračující šest měsíců přijmout ochranná opatření vůči třetím zemím, jsou-li taková opatření naprosto nezbytná.

Článek 73g

1. Je-li činnost Společenství v případech uvedených v článku 228a považována za nezbytnou, Rada může postupem podle článku 228a vůči dotyčným třetím zemím přijmout nezbytná okamžitá opatření v oblasti pohybu kapitálu a plateb.

2. Dokud Rada nepřijme opatření podle odstavce 1, může členský stát, aniž je dotčen článek 224, z vážných politických důvodů a v případě naléhavosti vůči třetí zemi přijmout jednostranná opatření v oblasti pohybu kapitálu a plateb. Komise a ostatní členské státy budou o takových opatřeních informovány nejpozději do dne jejich vstupu v platnost.

Rada může na návrh Komise kvalifikovanou většinou rozhodnout, že dotyčný členský stát musí tato opatření změnit nebo zrušit. Předseda Rady informuje Evropský parlament o každém takovém rozhodnutí Rady.

Článek 73h

Do 1. ledna 1994 se použijí následující ustanovení:

1) Každý členský stát se zavazuje povolovat v měně členského státu, v němž má věřitel nebo oprávněná osoba sídlo či bydliště, platby spojené s pohybem zboží, služeb nebo kapitálu a převody kapitálu a výdělků v takovém rozsahu, v jakém je pohyb zboží, služeb, kapitálu a osob mezi členskými státy liberalizován podle této smlouvy.

Členské státy jsou připraveny pokračovat v liberalizaci plateb nad rozsah stanovený v předchozím pododstavci, pokud jim to dovolí jejich celková hospodářská situace, zejména stav jejich platební bilance.

2) Pokud je pohyb zboží, služeb nebo kapitálu omezován pouze omezeními plateb s nimi spojenými, použijí se obdobně ustanovení této kapitoly a kapitol týkajících se odstraňování množstevních omezení a liberalizace služeb, aby byla tato omezení postupně odstraněna.

3) Členské státy se zavazují nezavádět mezi sebou žádná nová omezení převodů spojených s neviditelnými transakcemi podle přílohy III této smlouvy.

Postupné odstraňování stávajících omezení se uskuteční v souladu s články 63 až 65, pokud se neřídí ustanoveními obsaženými v bodech 1 a 2 nebo jinými ustanoveními této kapitoly.

4) V případě potřeby se členské státy dohodnou na opatřeních, která je třeba přijmout, aby se umožnilo provádění plateb a převodů uvedených v tomto článku; taková opatření nesmějí ohrozit cíle vymezené v této smlouvě.“

16) Článek 75 se nahrazuje tímto:

„Článek 75

1. K provedení článku 74 a s přihlédnutím ke zvláštnostem dopravy stanoví Rada postupem podle článku 189c po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem:

a) společná pravidla pro mezinárodní dopravu do nebo z některého členského státu anebo procházející přes území jednoho nebo několika členských států;

b) podmínky, za nichž mohou dopravci, kteří nejsou rezidenty tohoto státu, provozovat dopravu uvnitř některého členského státu;

c) opatření ke zlepšení bezpečnosti dopravy;

d) veškeré jiné potřebné předpisy.

2. Předpisy uvedené v odst. 1 písm. a) a b) budou stanoveny v průběhu přechodného období.

3. Odchylně od postupu podle odstavce 1 přijme Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem jednomyslně předpisy upravující zásady dopravního režimu, jejichž uplatňování by se mohlo vážně dotknout životní úrovně a zaměstnanosti v některých oblastech, jakož i využití dopravních zařízení; přihlédně přitom k nutnosti přizpůsobovat se hospodářskému rozvoji vyplývajícímu z vytvoření společného trhu.“

17) Název hlavy I v části třetí se nahrazuje tímto:

„HLAVA V

SPOLEČNÁ PRAVIDLA PRO HOSPODÁŘSKOU SOUTĚŽ, DANĚ A SBLIŽOVÁNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ“

18) V čl. 92 odst. 3:

– se vkládá nové písmeno, které zní:

„d) podpory určené na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví, jestliže neovlivní podmínky obchodu a hospodářské soutěže ve Společenství v míře odporující společnému zájmu;“

– dosavadní písmeno d) se označuje jako písmeno e).

19) Článek 94 se nahrazuje tímto:

„*Článek 94*

Rada může na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou přijímat potřebná prováděcí nařízení k článkům 92 a 93, a zejména stanovit podmínky, za nichž se použije čl. 93 odst. 3, jakož i vymezovat druhy podpor, které jsou vyňaty z tohoto řízení.“

20) Článek 99 se nahrazuje tímto:

„*Článek 99*

Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem jednomyslně přijme ustanovení k harmonizaci právních předpisů týkajících se daní z obratu, spotřebních daní a jiných nepřímých daní v rozsahu, v jakém je tato harmonizace nezbytná pro vytvoření a fungování vnitřního trhu ve lhůtě uvedené v článku 7a.“

21) Článek 100 se nahrazuje tímto:

„*Článek 100*

Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem jednomyslně přijímá směrnice o sblížení právních a správních předpisů členských států, které mají přímý vliv na vytváření nebo fungování společného trhu.“

22) V článku 100a se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Odchylně od článku 100 a není-li v této smlouvě stanoveno jinak, použijí se k dosažení cílů uvedených v článku 7a následující ustanovení. Rada postupem podle článku 189b po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem přijímá opatření ke sblížení ustanovení právních a správních předpisů členských států, jejichž účelem je vytvoření a fungování vnitřního trhu.“

23) Vkládá se nový článek, který zní:

„*Článek 100c*

1. Rada určí na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslným rozhodnutím třetí země, jejichž státní příslušníci při překračování vnějších hranic členských států musí mít vízum.

2. Avšak v případě nouzové situace ve třetí zemi, která představuje hrozbu náhlého přílivu státních příslušníků této země do Společenství, může Rada na doporučení Komise kvalifikovanou většinou rozhodnout, že zavede na období nepřekračující šest měsíců vízovou povinnost pro státní příslušníky dotyčné země. Vízová povinnost zavedená podle tohoto odstavce může být prodloužena postupem podle odstavce 1.

3. Od 1. ledna 1996 Rada přijímá rozhodnutí podle odstavce 1 kvalifikovanou většinou. Před tímto dnem může Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou přijímat opatření vztahující se k zavedení jednotného vzoru víz.

4. V záležitostech uvedených v tomto článku Komise posoudí každou žádost podanou členským státem, v níž je žádána, aby předložila návrh Radě.

5. Tímto článkem není dotčen výkon odpovědnosti členských států za udržování veřejného pořádku a ochranu vnitřní bezpečnosti.

6. Tento článek se použije i na další oblasti, bude-li tak rozhodnuto podle článku K.9 ustanovení Smlouvy o Evropské unii, které se týkají spolupráce v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, s výhradou, že budou zároveň stanoveny podmínky hlasování.

7. Ustanovení úmluv platných mezi členskými státy, které upravují záležitosti obsažené v tomto článku, zůstávají v platnosti, dokud jejich obsah nebude nahrazen směrnicemi či opatřeními přijatými podle tohoto článku.“

24) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 100d

Koordinační výbor vyšších úředníků zřízený článkem K.4 Smlouvy o Evropské unii přispívá, aniž je dotčen článek 151, k přípravě práce Rady v oblastech uvedených v článku 100c.“

25) V části třetí hlavě II se kapitoly 1, 2 a 3 nahrazují tímto:

„HLAVA VI

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ POLITIKA

KAPITOLA 1

Hospodářská politika

Článek 102a

Členské státy směřují své hospodářské politiky tak, aby v rámci hlavních směrů uvedených v čl. 103 odst. 2 přispívaly k dosahování cílů Společenství ve smyslu článku 2. Členské státy a Společenství postupují v souladu se zásadami stanovenými v článku 3a a v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží, čímž je podporováno účinné rozdělení zdrojů.

Článek 103

1. Členské státy považují své hospodářské politiky za věc společného zájmu a koordinují je v rámci Rady v souladu s článkem 102a.

2. Rada přijme na doporučení Komise kvalifikovanou většinou návrh hlavních směrů hospodářských politik členských států a Společenství a podá o tom zprávu Evropské radě.

Evropská rada na základě zprávy Rady projedná závěry o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Společenství.

Na základě těchto závěrů vydá Rada kvalifikovanou většinou doporučení, ve kterém budou tyto hlavní směry vymezeny. Rada o svém doporučení informuje Evropský parlament.

3. K zajištění užší koordinace hospodářských politik a trvalé konvergence hospodářské výkonnosti členských států sleduje Rada na základě zpráv předkládaných Komisí hospodářský vývoj v každém členském státě a ve Společenství, jakož i soulad hospodářských politik s hlavními směry uvedenými v odstavci 2, a pravidelně provádí celkové hodnocení.

Pro účely tohoto mnohostranného dohledu poskytují členské státy Komisi informace o důležitých opatřeních v oblasti své hospodářské politiky, jakož i další informace, které považují za nezbytné.

4. Zjistí-li se na základě postupu uvedeného v odstavci 3, že hospodářské politiky členského státu nejsou v souladu s hlavními směry uvedenými v odstavci 2 nebo že by mohly ohrozit fungování hospodářské a měnové unie, může Rada na doporučení Komise kvalifikovanou většinou podat dotyčnému členskému státu nezbytná doporučení. Rada může na návrh Komise kvalifikovanou většinou rozhodnout o zveřejnění svých doporučení.

Předseda Rady a Komise podají Evropskému parlamentu zprávu o výsledcích mnohostranného dohledu. Předseda Rady může být vyzván, aby vystoupil před příslušným výborem Evropského parlamentu, jestliže Rada svá doporučení zveřejnila.

5. Rada může postupem podle článku 189c přijmout podrobná pravidla pro postup při mnohostranném dohledu podle odstavců 3 a 4 tohoto článku.

Článek 103a

1. Aniž jsou dotčeny jiné postupy stanovené v této smlouvě, může Rada na návrh Komise jednomyslně rozhodnout o opatřeních přiměřených hospodářské situaci, zejména když vzniknou závažné obtíže v zásobování určitými výrobky.

2. Nastanou-li členskému státu z důvodu mimořádných událostí, které nemůže ovlivnit, obtíže nebo je-li z téhož důvodu vážně ohrožen závažnými obtížemi, může Rada na návrh Komise jednomyslným rozhodnutím poskytnout dotyčnému členskému státu za určitých podmínek finanční pomoc Společenství. Jsou-li závažné obtíže způsobeny přírodními pohromami, rozhoduje Rada kvalifikovanou většinou. Předseda Rady informuje o rozhodnutí Evropský parlament.

Článek 104

1. ECB nebo centrálním bankám členských států (dále jen „národní centrální banky“) se zakazuje poskytovat možnost přečerpání zůstatku bankovních účtů nebo jakýkoli jiný typ úvěru orgánům či institucím Společenství, ústředním vládám, regionálním nebo místním orgánům nebo jiným veřejnoprávním orgánům, jiným veřejnoprávním subjektům nebo podnikům veřejného práva členských států; rovněž je zakázán přímý nákup jejich dluhových nástrojů ECB nebo národními centrálními bankami.

2. Odstavec 1 se nepoužije na úvěrové instituce ve veřejném vlastnictví, kterým národní centrální banky a ECB v souvislosti s poskytováním peněžních prostředků centrálními bankami poskytují stejné zacházení jako soukromým úvěrovým institucím.

Článek 104a

1. Zakazují se jakákoli opatření, která nejsou odůvodněna veřejným dohledem a která umožňují orgánům či institucím Společenství, ústředním vládám, regionálním nebo místním orgánům nebo jiným veřejným orgánům, jiným veřejnoprávním subjektům nebo podnikům veřejného práva členských států zvýhodněný přístup k finančním institucím.

2. Do 1. ledna 1994 stanoví Rada postupem podle článku 189c definice pro použití zákazu podle odstavce 1.

Článek 104b

1. Společenství neodpovídá za závazky ani nepřebírá závazky ústředních vlád, regionálních nebo místních orgánů nebo jiných veřejných orgánů, jiných veřejnoprávních subjektů nebo podniků veřejného práva kteréhokoli členského státu, pokud se nejedná o vzájemné finanční záruky pro společné uskutečňování určitého záměru. Členský stát neodpovídá za závazky ani nepřebírá závazky ústředních vlád, regionálních nebo místních orgánů nebo jiných veřejných orgánů, jiných veřejnoprávních subjektů nebo podniků veřejného práva jiného členského státu, aniž jsou dotčeny vzájemné finanční záruky pro společné uskutečňování určitého záměru.

2. Je-li to nezbytné, může Rada postupem podle článku 189c upřesnit definice pro použití zákazů podle článku 104 a podle tohoto článku.

Článek 104c

1. Členské státy se vyvarují nadměrných schodků veřejných financí.

2. Komise sleduje vývoj rozpočtové situace a výši veřejného zadlužení v členských státech, aby bylo možno zjistit závažné chyby. Zkoumá zejména dodržování rozpočtové kázně na základě těchto dvou kritérií:

a) zda poměr plánovaného nebo skutečného schodku veřejných financí k hrubému domácímu produktu nepřekračuje doporučenou hodnotu, ledaže by:

- buď poměr podstatně a nepřetržitě klesal a dosáhl úrovně, která se blíží doporučené hodnotě,
- nebo by překročení doporučené hodnoty bylo pouze výjimečné a dočasné a poměr zůstával blízko k doporučené hodnotě,

b) zda poměr veřejného zadlužení k hrubému domácímu produktu nepřekračuje doporučenou hodnotu, ledaže se poměr dostatečně snižuje a blíží se uspokojivým tempem k doporučené hodnotě.

Doporučené hodnoty jsou stanoveny v Protokolu o postupu při nadměrném schodku připojeném k této smlouvě.

3. Nesplňuje-li členský stát požadavky podle jednoho nebo žádného z těchto kritérií, Komise vypracuje zprávu. Zpráva Komise přihlédne k tomu, zda schodek veřejných financí překračuje veřejné investiční výdaje, jakož i ke všem dalším rozhodujícím faktorům včetně střednědobé hospodářské a rozpočtové pozice členského státu.

Komise může také vypracovat zprávu, je-li i přes plnění kritérií toho názoru, že v některém členském státě existuje riziko nadměrného schodku.

4. Výbor zřízený článkem 109c vydá stanovisko ke zprávě Komise.

5. Usoudí-li Komise, že v členském státě existuje nebo může vzniknout nadměrný schodek, předloží Radě stanovisko.

6. Rada na doporučení Komise a po zvážení všech připomínek, které dotyčný členský stát případně učiní, kvalifikovanou většinou rozhodne po celkovém zhodnocení, zda existuje nadměrný schodek.

7. Rozhodne-li Rada podle odstavce 6, že nadměrný schodek existuje, podá dotyčnému členskému státu doporučení s cílem odstranit tento schodek během určité lhůty. S výhradou odstavce 8 nebudou tato doporučení zveřejněna.

8. Zjistí-li Rada, že ve stanovené lhůtě nebyla na její doporučení přijata žádná účinná opatření, může svá doporučení zveřejnit.

9. Nenásleduje-li členský stát ani poté doporučení Rady, může Rada rozhodnout o výzvě členskému státu, aby v určité lhůtě učinil opatření ke snížení schodku, která Rada považuje za nezbytná pro nápravu situace.

V takovém případě může Rada žádat dotyčný členský stát, aby podle zvláštního harmonogramu předkládal zprávy za účelem posouzení jeho úsilí o nápravu.

10. Právo podat žalobu podle článků 169 a 170 nelze uplatnit v rámci odstavců 1 až 9 tohoto článku.

11. Pokud se členský stát nepodřídí rozhodnutí přijatému podle odstavce 9, může Rada rozhodnout, že použije nebo případně zostří jedno nebo více z následujících opatření:

- požádá dotyčný členský stát, aby před vydáním obligací a jiných cenných papírů zveřejnil dodatečné informace, které Rada určí,
- vyzve Evropskou investiční banku, aby přehodnotila svou úvěrovou politiku vůči dotyčnému členskému státu,
- požádá dotyčný členský stát, aby uložil neúročený vklad v přiměřené výši u Společenství, dokud nebude podle názoru Rady nadměrný schodek napraven,
- uloží pokuty v přiměřené výši.

Předseda Rady informuje Evropský parlament o přijatých rozhodnutích.

12. Rada zruší některá nebo všechna svá rozhodnutí uvedená v odstavcích 6 až 9 a 11 v takovém rozsahu, v jakém bude napraven podle názoru Rady nadměrný schodek v dotyčném členském státě. Zveřejnila-li Rada předtím svá doporučení, učiní, jakmile bude zrušeno rozhodnutí podle odstavce 8, veřejné prohlášení, že nadměrný schodek v dotyčném členském státě již neexistuje.

13. Při přijímání rozhodnutí uvedených v odstavcích 7 až 9, 11 a 12 rozhoduje Rada na doporučení Komise dvoutřetinovou většinou hlasů svých členů, jimž je přidělena váha v souladu s čl. 148 odst. 2, s vyloučením hlasů zástupce dotyčného členského státu.

14. Další ustanovení týkající se provádění postupu popsaného v tomto článku jsou stanovena v Protokolu o postupu při nadměrném schodku, připojeném k této smlouvě.

Rada přijme na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a ECB jednomyslně vhodná ustanovení, která poté nahradí tento protokol.

S výhradou ostatních ustanovení tohoto odstavce Rada do 1. ledna 1994 stanoví na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou bližší podrobnosti a definice k provedení uvedeného protokolu.

KAPITOLA 2

Měnová politika

Článek 105

1. Prvořadým cílem ESCB je udržovat cenovou stabilitu. Aniž je dotčen cíl cenové stability, podporuje ESCB obecné hospodářské politiky ve Společenství se záměrem přispět k dosažení cílů Společenství, jak jsou vymezeny v článku 2. ESCB jedná ve shodě se zásadami stanovenými v článku 3a a v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží, čímž podporuje efektivní umístování zdrojů.

2. ESCB plní tyto základní úkoly:

- vymezuje a provádí měnovou politiku Společenství,
- provádí devizové operace v souladu s článkem 109,
- drží a spravuje oficiální devizové rezervy členských států,
- podporuje plynulé fungování platebních systémů.

3. Třetí odrážka odstavce 2 se nevztahuje na držení a správu devizových provozních zůstatků vládami členských států.

4. ECB je konzultována:

- ke všem návrhům aktů Společenství v oblasti její působnosti,
- vnitrostátními orgány ke všem návrhům právních předpisů z oblasti její působnosti, avšak v mezích a za podmínek stanovených Radou postupem podle čl. 106 odst. 6.

ECB může předkládat stanoviska příslušným orgánům nebo institucím Společenství nebo vnitrostátním orgánům v záležitostech spadajících do oblasti její působnosti.

5. ESCB přispívá k řádnému provádění opatření, která přijímají příslušné orgány v oblasti dohledu nad úvěrovými institucemi a stability finančního systému.

6. Rada může na návrh Komise, po konzultaci s ECB a po obdržení souhlasu Evropského parlamentu jednomyslným rozhodnutím svěřit ECB zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k dohledu nad úvěrovými a dalšími finančními institucemi, s výjimkou pojišťovacích podniků.

Článek 105a

1. ECB má výlučné právo povolovat vydávání bankovek ve Společenství. Tyto bankovky mohou vydávat ECB a národní centrální banky. Bankovky vydávané ECB a národními centrálními bankami jsou jedinými bankovkami, které mají ve Společenství status zákonného platidla.

2. Členské státy mohou vydávat mince, objem jejich emise však vyžaduje schválení ECB. Rada může postupem podle článku 189c a po konzultaci s ECB přijímat opatření k sladění nominálních hodnot a technických specifikací všech mincí určených pro oběh v rozsahu nezbytném k umožnění jejich plynulého oběhu ve Společenství.

Článek 106

1. ESCB se skládá z ECB a národních centrálních bank.

2. ECB má právní subjektivitu.
3. ESCB je řízen rozhodovacími orgány ECB, kterými jsou Rada guvernérů a Výkonná rada.
4. Statut ESCB je stanoven v protokolu připojeném k této smlouvě.
5. Články 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, čl. 33.1 písm. a) a článek 36 statutu ESCB může měnit Rada buď na doporučení ECB a po konzultaci s Komisí kvalifikovanou většinou, nebo na návrh Komise a po konzultaci s ECB jednomyslně. V obou případech se vyžaduje souhlas Evropského parlamentu.
6. Rada může buď na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a ECB, anebo na doporučení ECB a po konzultaci s Evropským parlamentem a Komisí kvalifikovanou většinou přijímat předpisy podle článků 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 a 34.3 statutu ESCB.

Článek 107

Při výkonu pravomocí a plnění úkolů a povinností svěřených jim touto smlouvou a statutem ESCB nesmějí ECB, žádná národní centrální banka ani žádný člen jejich rozhodovacích orgánů vyžadovat ani přijímat pokyny od orgánů či institucí Společenství, od žádné vlády členského státu ani od jakéhokoli jiného subjektu. Orgány a instituce Společenství a vlády členských států se zavazují zachovávat tuto zásadu a nesnažit se ovlivňovat členy rozhodovacích orgánů ECB či národních centrálních bank při plnění jejich úkolů.

Článek 108

Každý členský stát zajistí nejpozději ke dni zřízení ESCB, aby jeho vnitrostátní právní předpisy, včetně statutu jeho národní centrální banky, byly slučitelné s touto smlouvou a se statutem ESCB.

Článek 108a

1. K plnění úkolů svěřených ESCB, v souladu s ustanoveními této smlouvy a za podmínek stanovených statutem ESCB, ECB:

- přijímá nařízení v rozsahu nezbytném pro plnění úkolů vymezených v článku 3.1 první odrážce, článcích 19.1, 22 a 25.2 statutu ESCB a dále v případech stanovených právními akty Rady, jež jsou uvedeny v čl. 106 odst. 6,
- přijímá rozhodnutí nezbytná pro plnění úkolů svěřených ESCB touto smlouvou a statutem ESCB,
- vydává doporučení a zaujímá stanoviska.

2. Nařízení má obecnou působnost. Je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Doporučení a stanoviska nejsou závazná.

Rozhodnutí je závazné v celém rozsahu pro ty, jimž je určeno.

Články 190, 191 a 192 se použijí na nařízení a rozhodnutí přijatá ECB.

ECB může rozhodnout o zveřejnění svých rozhodnutí, doporučení a stanovisek.

3. V mezích a za podmínek přijatých Radou postupem podle čl. 106 odst. 6 je ECB zmocněna ukládat podnikům pokuty či penále za neplnění povinností vyplývajících z jejich nařízení a rozhodnutí.

Článek 109

1. Odchylně od článku 228 může Rada buď na doporučení ECB, nebo na doporučení Komise a po konzultaci s ECB ve snaze dosáhnout shody slučitelné s cílem cenové stability a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslným rozhodnutím v souladu s postupem podle odstavce 3 pro stanovení podmínek uzavírat formální dohody o systému směnných kurzů ECU a ve vztahu k měnám třetích zemí. Rada může na doporučení ECB nebo Komise po konzultaci s ECB ve snaze dosáhnout shody slučitelné s cílem cenové stability kvalifikovanou většinou stanovit, upravovat nebo opouštět střední parity ECU v rámci systému směnných kurzů. Předseda Rady informuje Evropský parlament o stanovení, upravení nebo opuštění středních parit ECU.

2. Při neexistenci systému směnných kurzů vůči jedné nebo více měnám třetích zemí podle odstavce 1 může Rada buď na doporučení Komise po konzultaci s ECB, nebo na doporučení ECB kvalifikovanou většinou formulovat obecné směry kurzové politiky ve vztahu k těmto měnám. Tyto obecné směry nesmějí být na újmu prvořadému cíli ESCB udržovat cenovou stabilitu.

3. Má-li Společenství sjednat s jedním nebo více státy nebo mezinárodními organizacemi dohody týkající se otázek měnového nebo kurzového režimu, rozhoduje Rada odchylně od článku 228 na doporučení Komise a po konzultaci s ECB kvalifikovanou většinou o podmínkách pro sjednávání a uzavírání takových dohod. Tyto podmínky zajistí, že Společenství zaujme jednotný postoj. Komise se v plném rozsahu účastní těchto jednání.

Dohody uzavřené v souladu s tímto odstavcem jsou závazné pro orgány Společenství, ECB a členské státy.

4. S výhradou odstavce 1 rozhoduje Rada na návrh Komise a po konzultaci s ECB kvalifikovanou většinou o postoji Společenství na mezinárodní úrovni k otázkám zvláště významným pro hospodářskou a měnovou unii a jednomyslně rozhodne o zastoupení Společenství v souladu s rozdělením pravomocí podle článků 103 a 105.

5. Aniž je dotčena pravomoc Společenství a dohody Společenství týkající se hospodářské a měnové unie, mohou členské státy jednat v mezinárodních orgánech a uzavírat mezinárodní smlouvy.

KAPITOLA 3

Institucionální ustanovení

Článek 109a

1. Rada guvernérů se skládá ze členů Výkonné rady ECB a z guvernérů národních centrálních bank.

2. a) Výkonná rada se skládá z prezidenta, viceprezidenta a čtyř dalších členů.

b) Prezident, viceprezident a další členové Výkonné rady jsou jmenováni z uznávaných a zkušených osobností s profesionální zkušeností v měnových a bankovních záležitostech vzájemnou dohodou vlád členských států na úrovni hlav států nebo předsedů vlád na doporučení Rady, po konzultaci s Evropským parlamentem a Radou guvernérů.

Jejich funkční období je osmileté; nemohou být jmenováni opakovaně.

Členy Výkonné rady mohou být pouze státní příslušníci členských států.

Článek 109b

1. Předseda Rady a člen Komise se mohou bez hlasovacího práva účastnit zasedání Rady guvernérů.

Předseda Rady může předkládat Radě guvernérů návrhy k projednání.

2. Prezident ECB je zván k účasti na zasedáních Rady, když Rada projednává záležitosti mající vztah k cílům a k úkolům ESCB.

3. ECB předkládá výroční zprávu o činnosti ESCB a o měnové politice za uplynulý a běžný rok Evropskému parlamentu, Radě, Komisi a také Evropské radě. Prezident ECB tuto zprávu předkládá Radě a Evropskému parlamentu, který na jejím základě může zahájit obecnou rozpravu.

Prezident ECB a další členové Výkonné rady mohou být na žádost Evropského parlamentu nebo z vlastního podnětu konzultováni příslušnými výbory Evropského parlamentu.

Článek 109c

1. Na podporu koordinace politik členských států v rozsahu potřebném pro fungování vnitřního trhu se zřizuje Měnový výbor, který má poradní funkci.

Má tyto úkoly:

- sledovat měnovou a finanční situaci členských států a Společenství a všeobecný platební styk členských států a pravidelně o tom podávat zprávu Radě a Komisi,
- vydávat stanoviska na žádost Rady nebo Komise nebo z vlastního podnětu a předkládat je těmto orgánům,
- aniž je dotčen článek 151, přispívat k přípravě prací Rady uvedených v člancích 73f, 73g, čl. 103 odst. 2, 3, 4 a 5, v člancích 103a, 104a, 104b, 104c, čl. 109e odst. 2, čl. 109f odst. 6, člancích 109h, 109i, čl. 109j odst. 2 a čl. 109k odst. 1,
- posuzovat alespoň jednou ročně situaci v oblasti pohybu kapitálu a volnosti plateb, jak vyplývá z provádění této smlouvy a z opatření přijatých Radou; posuzování se týká všech opatření vztahujících se na pohyb kapitálu a plateb; výbor podává zprávu Komisi a Radě o výsledku tohoto posouzení.

Každý členský stát a Komise jmenují po dvou členech do Měnového výboru.

2. Na počátku třetí etapy se zřídí Hospodářský a finanční výbor. Měnový výbor uvedený v odstavci 1 bude rozpuštěn.

Hospodářský a finanční výbor má tyto úkoly:

- vydávat stanoviska na žádost Rady či Komise nebo z vlastního podnětu a předkládat je těmto orgánům,
- sledovat hospodářskou a finanční situaci členských států a Společenství a pravidelně o ní, zejména o finančních vztazích se třetími zeměmi a mezinárodními institucemi, podávat zprávy Radě a Komisi,

- aniž je dotčen článek 151, přispívat k přípravě prací Rady uvedených v člancích 73f, 73g, čl. 103 odst. 2, 3, 4 a 5, člancích 103a, 104a, 104b, 104c, čl. 105 odst. 6, čl. 105a odst. 2, čl. 106 odst. 5 a 6, člancích 109, 109h, čl. 109i odst. 2 a 3, čl. 109k odst. 2, čl. 109l odst. 4 a 5, a plnit další poradní a přípravné úkoly svěřené mu Radou,
- posuzovat alespoň jednou ročně situaci v oblasti pohybu kapitálu a volnosti plateb, jak vyplývá z provádění této smlouvy a z opatření přijatých Radou; posuzování se týká všech opatření vztahujících se na pohyb kapitálu a plateb; výbor podává Komisi a Radě zprávu o výsledku tohoto posouzení.

Každý členský stát, Komise a ECB jmenují nejvíce po dvou členech výboru.

3. Rada na návrh Komise a po konzultaci s ECB a výborem uvedeným v tomto článku kvalifikovanou většinou přijme podrobná ustanovení týkající se složení Hospodářského a finančního výboru. Předseda Rady informuje o takovém rozhodnutí Evropský parlament.

4. Pokud a dokud existují členské státy, na které se vztahují výjimky uváděné v člancích 109k a 109l, sleduje výbor nad rámec úkolů podle odstavce 2 měnovou a finanční situaci a všeobecný platební styk těchto členských států a pravidelně o tom podává zprávy Radě a Komisi.

Článek 109d

V záležitostech upravených v čl. 103 odst. 4, 104c s výjimkou odstavce 14, člancích 109, 109j, 109k a čl. 109l odst. 4 a 5, může Rada nebo členský stát požádat Komisi, aby podle potřeby podala doporučení nebo návrh. Komise posoudí žádost a neprodleně předloží své závěry Radě.

KAPITOLA 4

Přechodná ustanovení

Článek 109e

1. Druhá etapa uskutečňování hospodářské a měnové unie začne dne 1. ledna 1994.

2. Před tímto dnem

a) každý členský stát:

- přijme, je-li to nezbytné, příslušná opatření pro zajištění dodržování zákazů stanovených v článku 73b, aniž je dotčen článek 73e, jakož i zákazů uvedených v článku 104 a čl. 104a odst. 1,
- přijme, jeli to nezbytné, se záměrem umožnit hodnocení podle písmene b), víceleté programy k zajištění trvalé konvergence nutné pro dosažení hospodářské a měnové unie, zejména pokud jde o cenovou stabilitu a zdravé veřejné finance,

b) Rada zhodnotí na základě zprávy Komise pokrok dosažený v oblasti hospodářské a měnové konvergence, zejména pokud jde o cenovou stabilitu a zdravé veřejné finance, jakož i pokrok při provádění právních předpisů Společenství týkajících se vnitřního trhu.

3. Článek 104, čl. 104a odst. 1, čl. 104b odst. 1 a článek 104c s výjimkou odstavců 1, 9, 11 a 14 se použijí od počátku druhé etapy.

Ustanovení čl. 103a odst. 2, čl. 104c odst. 1, 9 a 11, článků 105, 105a, 107, 109, 109a, 109b a čl. 109c odst. 2 a 4 se použijí od počátku třetí etapy.

4. Ve druhé etapě se členské státy snaží vyvarovat se nadměrných schodků veřejných financí.

5. Během druhé etapy každý členský stát vhodným způsobem zahájí v souladu s článkem 108 postup vedoucí k nezávislosti jeho centrální banky.

Článek 109f

1. Na počátku druhé etapy je zřízen Evropský měnový institut (dále jen „EMI“) a zahájí svou činnost; má právní subjektivitu a je řízen a spravován radou, skládající se z prezidenta a z guvernérů národních centrálních bank, z nichž jeden bude viceprezidentem.

Prezident je jmenován vzájemnou dohodou vlád členských států na úrovni hlav států nebo předsedů vlád na doporučení Výboru guvernérů centrálních bank členských států (dále jen „Výbor guvernérů“) nebo případně na doporučení Rady EMI, a po konzultaci s Evropským parlamentem a Radou. Prezident je vybírán z uznávaných osobností s profesionální zkušeností v měnových a bankovních záležitostech. Prezidentem EMI se mohou stát pouze státní příslušníci některého členského státu. Rada EMI jmenuje viceprezidenta.

Statut EMI je stanoven v protokolu připojeném k této smlouvě.

Výbor guvernérů bude na začátku druhé etapy rozpuštěn.

2. EMI má za úkol:

- posilovat spolupráci mezi národními centrálními bankami,
- posilovat koordinaci měnových politik členských států s cílem zajistit cenovou stabilitu,
- dohlížet na fungování Evropského měnového systému,
- konzultovat otázky spadající do působnosti národních centrálních bank a ovlivňujícím stabilitu finančních institucí a trhů,
- převzít dosavadní úkoly Evropského fondu pro měnovou spolupráci, který bude rozpuštěn; podrobnosti rozpuštění se stanoví ve statutu EMI,
- usnadňovat používání ECU a dohlížet na jeho vývoj, včetně hladkého fungování clearingového systému v ECU.

3. Při přípravě třetí etapy má EMI za úlohu:

- připravovat nástroje a postupy nezbytné pro uskutečňování jednotné měnové politiky ve třetí etapě,
- podle potřeby podporovat harmonizaci pravidel a postupů pro sběr, sestavování a šíření statistických údajů v oblasti jeho působnosti,
- vypracovávat pravidla pro operace prováděné národními centrálními bankami v rámci ESCB,
- zvyšovat účinnost přeshraničního platebního styku,
- dohlížet na technickou přípravu bankovek ECU.

Nejpozději do 31. prosince 1996 EMI upřesní normativní, organizační a logistický rámec nezbytný pro ESCB k plnění jeho úkolů ve třetí etapě. Tento rámec bude předložen k rozhodnutí ECB ke dni jejího ustavení.

4. EMI může dvoutřetinovou většinou hlasů členů své rady:

- zaujímat stanoviska nebo vydávat doporučení k celkovému směřování měnové a kurzové politiky, jakož i k souvisejícím opatřením zaváděným v každém členském státě,

- předkládat vládám a Radě stanoviska nebo doporučení k politikám, které by mohly ovlivnit vnitřní či vnější měnovou situaci ve Společenství, a zejména fungování Evropského měnového systému,
- podávat doporučení měnovým úřadům členských států, týkající se provádění jejich měnové politiky.

5. EMI může jednomyslně rozhodnout o zveřejnění svých stanovisek a doporučení.

6. Rada konzultuje s EMI všechny návrhy právních aktů Společenství z oblasti jeho působnosti.

Orgány členských států konzultují s EMI všechny návrhy právních předpisů z oblasti jeho působnosti v mezích a za podmínek stanovených Radou na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a EMI kvalifikovanou většinou.

7. Rada může na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a EMI jednomyslným rozhodnutím svěřit EMI další úkoly pro přípravu třetí etapy.

8. Tam, kde tato smlouva stanoví konzultativní úlohu ECB, považují se odkazy na ECB až do jejího ustavení za odkazy na EMI.

Tam, kde tato smlouva stanoví konzultativní úlohu EMI, považují se před 1. lednem 1994 odkazy na EMI za odkazy na Výbor guvernérů.

9. Během druhé etapy se pod výrazem „ECB“, užitým v člancích 173, 175, 176, 177, 180 a 215, rozumí EMI.

Článek 109g

Složení měnového koše ECU se nebude měnit.

Od začátku třetí etapy bude hodnota ECU stanovena neodvolatelně v souladu s čl. 109l odst. 4 .

Článek 109h

1. Nastanou-li nebo hrozí-li vážně členskému státu obtíže s jeho platební bilancí vyplývající z celkové nerovnováhy jeho platební bilance nebo z typu měny, kterou má k dispozici, a mohou-li tyto obtíže zejména ohrozit fungování společného trhu nebo postupné uskutečňování společné obchodní politiky, prozkoumá Komise okamžitě situaci dotyčného státu a opatření, která tento stát s využitím všech prostředků, jež má k dispozici, v souladu s ustanoveními této smlouvy přijal nebo může přijmout. Komise uvede opatření, jež dotyčnému státu doporučuje.

Ukáží-li se opatření přijatá členským státem a opatření navržená Komisí jako nedostatečná k překonání obtíží, které nastaly nebo mohou nastat, Komise po konzultaci s výborem uvedeným v článku 109c doporučí Radě poskytnutí vzájemné pomoci a vhodných metod jejího poskytnutí.

Komise pravidelně informuje Radu o situaci a jejím vývoji.

2. Rada poskytuje vzájemnou pomoc kvalifikovanou většinou; přijímá směrnice nebo rozhodnutí stanovící podmínky a podrobnosti této pomoci, jež může mít zejména formu:

- a) dohodnutého postupu ve vztahu k jiným mezinárodním organizacím nebo v jejich rámci, na něž se mohou členské státy obracet,
- b) opatření potřebná k zamezení odklonu obchodu, pokud stát, u něhož nastaly obtíže, udržuje nebo znovu zavádí množstevní omezení vůči třetím zemím,
- c) poskytnutí omezených úvěrů ostatními členskými státy; k tomu je třeba jejich souhlasu.

3. Neposkytne-li Rada vzájemnou pomoc doporučenou Komisí nebo jsou-li poskytnutá vzájemná pomoc a učiněná opatření nedostatečná, zmocní Komise stát, který má obtíže, aby přijal ochranná opatření, jejichž podmínky a podrobnosti Komise stanoví.

Rada může kvalifikovanou většinou takové zmocnění odvolat a měnit podmínky a podrobnosti těchto opatření.

4. S výhradou čl. 109k odst. 6 končí použitelnost tohoto článku počátkem třetí etapy.

Článek 109i

1. Dojde-li k náhlé krizi v platební bilanci členského státu a není-li okamžitě přijato rozhodnutí ve smyslu čl. 109h odst. 2, může dotyčný členský stát přijmou preventivně nezbytná ochranná opatření. Taková opatření smějí fungování společného trhu narušit pouze v co nejmenší míře a nesmějí překročit rozsah nezbytně nutný pro odstranění náhle vzniklých obtíží.

2. Komise a ostatní členské státy budou o takových ochranných opatřeních informovány nejpozději při jejich vstupu v platnost. Komise může Radě doporučit poskytnutí vzájemné pomoci podle článku 109h.

3. Poté, co Komise zaujme stanovisko, a po konzultaci s výborem uvedeným v článku 109c může Rada kvalifikovanou většinou rozhodnout, aby dotyčný stát změnil, pozastavil nebo zrušil výše uvedená ochranná opatření.

4. S výhradou čl. 109k odst. 6 končí použitelnost tohoto článku počátkem třetí etapy.

Článek 109j

1. Komise a EMI podávají Radě zprávy o pokroku dosaženém členskými státy při plnění jejich závazků týkajících se uskutečňování hospodářské a měnové unie. Tyto zprávy posuzují také slučitelnost právních předpisů jednotlivých členských států včetně statutů jejich národních centrálních bank s články 107 a 108 této smlouvy a se statutem ESCB. Zprávy dále posoudí, zda bylo dosaženo vysokého stupně udržitelné konvergence, na základě toho, jak jednotlivé členské státy splnily následující kritéria:

- dosažení vysokého stupně cenové stability patrného z míry inflace, která se blíží míře inflace nejvýše tří členských států, jež dosáhly v oblasti cenové stability nejlepších výsledků,
- dlouhodobě udržitelný stav veřejných financí patrný ze stavu veřejných rozpočtů nevykazujících nadměrný schodek ve smyslu čl. 104c odst. 6,
- dodržování normálního flukтуаčního rozpětí stanoveného mechanismem směnných kurzů Evropského měnového systému po dobu alespoň dvou let, aniž by došlo k devalvaci vůči měně jiného členského státu,
- stálost konvergence dosažené členským státem a jeho účasti v mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému, která se odráží v úrovních dlouhodobých úrokových sazeb.

Čtyři kritéria uvedená v tomto odstavci a rozhodné období, po něž mají být respektována, jsou blíže stanovena v protokolu připojeném k této smlouvě. Zprávy Komise a EMI také přihlédnou k vývoji ECU, výsledkům integrace trhů, situaci a vývoji běžného účtu platební bilance a posouzení vývoje nákladů na jednotku pracovní síly a jiných cenových indexů.

2. Na základě těchto zpráv Rada na doporučení Komise kvalifikovanou většinou zhodnotí:

- zda jednotlivé členské státy splňují podmínky nezbytné pro zavedení jednotné měny,
  - zda většina členských států splňuje podmínky nezbytné pro zavedení jednotné měny,
    - a postoupí své závěry formou doporučení Radě zasedající na úrovni hlav států nebo předsedů vlád. Evropský parlament bude konzultován a předloží své stanovisko Radě zasedající na úrovni hlav států nebo předsedů vlád.
3. Rada zasedající na úrovni hlav států nebo předsedů vlád přihlédne náležitým způsobem ke zprávám uvedeným v odstavci 1 a ke stanovisku Evropského parlamentu podle odstavce 2 a kvalifikovanou většinou, nejpozději 31. prosince 1996:
- rozhodne, na základě doporučení Rady uvedených v odstavci 2, zda většina členských států splňuje podmínky nezbytné pro přijetí jednotné měny,
  - rozhodne, zda je pro Společenství vhodné vstoupit do třetí etapy,
    - a pokud ano,
  - stanoví termín zahájení třetí etapy.

4. Nebude-li do konce roku 1997 termín zahájení třetí etapy stanoven, začne třetí etapa dne 1. ledna 1999. Před 1. červencem 1998 Rada zasedající na úrovni hlav států nebo předsedů vlád, po zopakování postupu stanoveného v odstavcích 1 a 2, s výjimkou odst. 2 druhé odrážky, po přihlednutí ke zprávám uvedeným v odstavci 1 a stanovisku Evropského parlamentu, potvrdí kvalifikovanou většinou na základě doporučení Rady uvedených v odstavci 2, které členské státy splňují podmínky nezbytné pro přijetí jednotné měny.

Článek 109k

1. Bylo-li přijato rozhodnutí stanovit termín podle čl. 109j odst. 3, Rada na základě svých doporučení podle čl. 109j odst. 2 na doporučení Komise kvalifikovanou většinou rozhodne, zda a na který členský stát se vztahuje výjimka ve smyslu odstavce 3 tohoto článku. Takové členské státy jsou v této smlouvě označovány jako „členské státy, na které se vztahuje výjimka“.

Potvrdila-li Rada v souladu s čl. 109j odst. 4, které členské státy splňují podmínky nezbytné pro zavedení jednotné měny, pak se na ty členské státy, které podmínky nesplňují, vztahuje výjimka podle odstavce 3 tohoto článku. Takové členské státy jsou v této smlouvě označovány jako „členské státy, na které se vztahuje výjimka“.

2. Alespoň jednou za dva roky, nebo na žádost členského státu, na který se vztahuje výjimka, Komise a ECB podávají Radě zprávu postupem podle čl. 109j odst. 1. Rada po konzultaci s Evropským parlamentem a po projednání v Radě zasedající na úrovni hlav států nebo předsedů vlád, rozhoduje na návrh Komise kvalifikovanou většinou, které členské státy, na které se vztahuje výjimka, splňují podmínky nezbytné na základě kritérií stanovených v čl. 109j odst. 1, a zruší výjimky dotyčných států.

3. Výjimka uvedená v odstavci 1 znamená, že se na dotyčný členský stát nepoužijí následující články: čl. 104c odst. 9 a 11, čl. 105 odst. 1, 2, 3 a 5, články 105a, 108a, 109 a čl. 109a odst. 2 písm. b). Vynětí takového členského státu a jeho národní centrální banky z práv a povinností v rámci ESCB je stanoveno v kapitole IX statutu ESCB.

4. V čl. 105 odst. 1, 2 a 3, člancích 105a, 108a, 109 a čl. 109a odst. 2 písm. b) se pojmem „členské státy“ rozumí členské státy, na které se nevztahuje výjimka.

5. Hlasovací práva členských států, na které se vztahuje výjimka, se pozastavují pro rozhodování Rady podle článků této smlouvy uvedených v odstavci 3. V takovém případě je odchýlně od článku 148 a čl. 189a odst. 1 kvalifikovaná většina definována jako dvě třetiny hlasů zástupců členských států, na které se nevztahuje výjimka, jimž je přidělena váha podle čl. 148 odst. 2; pro akt vyžadující jednomyslnost je nutná jednomyslnost těchto států.

6. Články 109h a 109i se nadále použijí na členský stát, na který se vztahuje výjimka.

Článek 109l

1. Jakmile bude přijato rozhodnutí podle čl. 109j odst. 3 o termínu zahájení třetí etapy, případně okamžitě po 1. červenci 1998:

- přijme Rada ustanovení uvedená v čl. 106 odst. 6,
- vlády členských států, na které se nevztahuje výjimka, jmenují postupem podle článku 50 statutu ESCB prezidenta, viceprezidenta a další členy Výkonné rady ECB. Existují-li členské státy, na které se nevztahuje výjimka, počet členů Výkonné rady může být nižší, než je stanoveno v článku 11.1 statutu ESCB, avšak v žádném případě nemůže mít Výkonná rada méně než čtyři členy.

Jakmile je jmenována Výkonná rada, zřizují se ESCB a ECB a připraví se na svou úplnou činnost, jak je popsána v této smlouvě a ve statutu ESCB. Plný výkon jejich pravomocí začne od prvního dne třetí etapy.

2. Jakmile se zřídí ECB, přebírá, podle potřeby, úkoly EMI. EMI bude po ustavení ECB zlikvidován; způsoby likvidace jsou stanoveny ve statutu EMI.

3. Pokud a dokud existují členské státy, na které se vztahuje výjimka, aniž je dotčen čl. 106 odst. 3 této smlouvy, zřizuje se jako třetí rozhodovací orgán ECB Generální rada ECB uvedená v článku 45 statutu ESCB.

4. K prvnímu dni třetí etapy Rada stanoví na návrh Komise a po konzultaci s ECB jednomyslným rozhodnutím členských států, na které se nevztahuje výjimka, neodvolatelné přepočítací koeficienty jejich měn, jakož i neodvolatelné pevné kurzy, podle nichž budou měny nahrazeny ECU, a ECU se stane plnohodnotnou měnou. Toto opatření samo o sobě nezmění vnější hodnotu ECU. Rada přijme podle téhož postupu také další opatření nezbytná k rychlému zavedení ECU jako jednotné měny těchto členských států.

5. Bude-li rozhodnuto postupem podle čl. 109k odst. 2 o zrušení výjimky, stanoví Rada hlasy členských států, na které se nevztahuje výjimka, a dotyčného členského státu na návrh Komise a po konzultaci s ECB jednomyslným rozhodnutím kurz, podle něhož ECU nahradí měnu dotyčného členského státu, a přijme další opatření nezbytná pro zavedení ECU jako jednotné měny v dotyčném členském státě.

Článek 109m

1. Do zahájení třetí etapy pokládá každý členský stát svou kurzovou politiku za věc společného zájmu. Přitom členské státy přihlédnou ke zkušenostem získaným ze spolupráce v rámci Evropského měnového systému (EMS) a z vytváření ECU a respektují stávající pravomoci v této oblasti.

2. Od zahájení třetí etapy se použije obdobně odstavec 1 na kurzovou politiku členského státu po dobu, po kterou se na něj vztahuje výjimka.“

26) V hlavě II části třetí se název kapitoly 4 nahrazuje tímto:

„HLAVA VII
SPOLEČNÁ OBCHODNÍ POLITIKA“

27) Článek 111 se zrušuje.

28) Článek 113 se nahrazuje tímto:

„*Článek 113*

1. Společná obchodní politika se zakládá na jednotných zásadách, zejména pokud jde o úpravy celních sazeb, uzavírání celních a obchodních dohod, sjednocování liberalizačních opatření, vývozní politiku a obchodní ochranná opatření, jako jsou opatření pro případ dumpingu a subvencování.

2. Komise předkládá Radě návrhy k provádění společné obchodní politiky.

3. Je-li třeba sjednat dohody s jedním nebo více státy nebo s mezinárodními organizacemi, podá Komise doporučení Radě; Rada zmocní Komisi, aby zahájila potřebná jednání.

Komise při vedení těchto jednání konzultuje zvláštní výbor, který jmenuje Rada, aby jí v tomto úkolu napomáhal, a řídí se směrnicemi, které jí Rada může poskytnout.

Použijí se příslušná ustanovení článku 228.

4. Rada při výkonu pravomocí, které jí byly tímto článkem svěřeny, rozhoduje kvalifikovanou většinou.“

29) Článek 114 se zrušuje.

30) Článek 115 se nahrazuje tímto:

„*Článek 115*

K zajištění toho, aby provádění obchodněpolitických opatření přijatých v souladu s touto smlouvou některým členským státem nebylo znemožněno odklonem obchodu, nebo vyvolá-li rozdílnost těchto opatření hospodářské obtíže v jednom nebo v několika členských státech, doporučí Komise metody potřebné spolupráce mezi členskými státy. Nestačí-li to, může Komise zmocnit členský stát, aby přijal nutná ochranná opatření, jejichž podmínky a podrobnosti Komise stanoví.

V naléhavých případech požádají členské státy Komisi, které rozhodne co nejrychleji, o zmocnění k tomu, aby samy mohly přijmout nezbytná opatření; dotyčné členské státy poté oznámí opatření ostatním členským státům. Komise může kdykoli rozhodnout, že dotyčné členské státy mají příslušná opatření změnit nebo zrušit.

Přednostně je třeba volit taková opatření, která co nejméně narušují fungování společného trhu.“

31) Článek 116 se zrušuje.

32) V části třetí se název hlavy III nahrazuje tímto:

„HLAVA VIII

SOCIÁLNÍ POLITIKA, VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ A MLÁDEŽ“

33) V čl. 118a odst. 2 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„2. Aby se přispělo k dosažení cíle stanoveného v odstavci 1, přijímá Rada postupem podle článku 189c po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem s ohledem na stávající podmínky a technické předpisy jednotlivých členských států směrnice určující minimální požadavky, které budou postupně zaváděny.“

34) Článek 123 se nahrazuje tímto:

„Článek 123

Pro zlepšení možností zaměstnávání pracovníků na vnitřním trhu, a tím pro zvyšování životní úrovně se podle následujících ustanovení zřizuje Evropský sociální fond, jehož záměrem bude rozšiřovat možnosti zaměstnávání pracovníků a zvyšovat jejich profesní a geografickou mobilitu uvnitř Společenství a usnadňovat jejich přizpůsobování se změnám v průmyslu a ve výrobních systémech, zejména odborným vzděláváním a rekvalifikací.“

35) Článek 125 se nahrazuje tímto:

„Článek 125

Rada postupem podle článku 189c po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem přijímá prováděcí rozhodnutí týkající se Evropského sociálního fondu.“

36) Články 126,127 a 128 se nahrazují tímto:

„Kapitola 3

Všeobecné a odborné vzdělávání a mládež

Článek 126

1. Společenství přispívá k rozvoji kvalitního vzdělávání podporou spolupráce mezi členskými státy, a je-li to nezbytné, podporováním a doplňováním činnosti členských států při plném respektování jejich odpovědnosti za obsah výuky a za organizaci vzdělávacích systémů a za jejich kulturní a jazykovou rozmanitost.

2. Činnost Společenství je zaměřena na:

- rozvoj evropského rozměru ve vzdělávání, zvláště výukou a šířením jazyků členských států,
- podporu mobility studentů a učitelů, také prostřednictvím podpory akademického uznávání diplomů a započítáváním doby studia,
- podporu spolupráce mezi vzdělávacími institucemi,
- rozvoj výměny informací a zkušeností týkajících se otázek, které jsou společné vzdělávacím systémům členských států,

- podporu rozvoje výměn mládeže a pedagogických pracovníků,
  - podporu rozvoje dálkového vzdělávání.
3. Společenství a členské státy podporují spolupráci v oblasti vzdělávání se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi, zejména s Radou Evropy.
4. Rada, aby přispěla k dosažení cílů uvedených v tomto článku:
- postupem podle článku 189b po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů přijímá podpůrná opatření, s vyloučením harmonizace právních a správních předpisů členských států,
  - vydává na návrh Komise kvalifikovanou většinou doporučení.

Článek 127

1. Společenství provádí politiku odborného vzdělávání, jež podporuje a doplňuje činnost členských států při plném respektování jejich odpovědnosti za obsah a organizaci odborného vzdělávání.
2. Činnost Společenství je zaměřena na:
- usnadňování adaptace na změny v průmyslu, zejména odborným vzděláváním a rekvalifikací,
  - zlepšování základního a dalšího odborného vzdělávání za účelem usnadnění profesního začlenění a znovuzачlenění na trhu práce,
  - usnadňování přístupu k odbornému vzdělávání, podporu mobility vyučujících a osob vyučovaných v rámci odborné výuky, obzvláště mladých lidí,
  - podpora spolupráce v oblasti odborného vzdělávání mezi institucemi odborného vzdělávání či výcviku a podniky,
  - rozvoj výměny informací a zkušeností týkajících se otázek, které jsou společné systémům odborného vzdělávání členských států.
3. Společenství a členské státy podporují spolupráci se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi v oblasti odborného vzdělávání.
4. Rada postupem podle článku 189c po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem přijímá opatření přispívající k dosažení cílů uvedených v tomto článku, s vyloučením harmonizace právních a správních předpisů členských států.“

37) Vkládá se nová hlava, která zní:

„HLAVA IX

KULTURA

Článek 128

1. Společenství přispívá k rozkvětu kultur členských států a přitom respektuje jejich národní a regionální různorodosti a zároveň zdůrazňuje společné kulturní dědictví.

2. Činnost Společenství je zaměřena na povzbuzování spolupráce mezi členskými státy a v případě potřeby na podporu a doplňování jejich činnosti v následujících oblastech:

- zlepšování znalosti a šíření kultury a dějin evropských národů,
- zachování a ochrana kulturního dědictví evropského významu,
- nekomerční kulturní výměny,
- umělecké a literární tvorby, včetně tvorby v audiovizuální oblasti.

3. Společenství a členské státy podporují spolupráci v oblasti kultury se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi, zejména s Radou Evropy.

4. Společenství ve své činnosti podle ostatních ustanovení této smlouvy přihlíží ke kulturním hlediskům.

5. Rada, aby přispěla k dosažení cílů, uvedených v tomto článku:

- přijímá postupem podle článku 189b po konzultaci s Výborem regionů podpůrná opatření, s vyloučením harmonizace právních a správních předpisů členských států. Rada při postupu podle článku 189b rozhoduje jednomyslně,
- vydává na návrh Komise jednomyslně doporučení.“

38) Hlavy IV, V, VI a VII se nahrazují tímto:

„HLAVA X

VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Článek 129

1. Společenství přispívá k zajišťování vysoké úrovně ochrany lidského zdraví podporou spolupráce mezi členskými státy a v případě potřeby podporou jejich činnosti.

Činnost Společenství je zaměřena jak na předcházení nemocem, zejména těm nejzávažnějším a nejrozšířenějším, včetně drogové závislosti, podporou výzkumu jejich příčin a přenosu, tak i na zdravotnické informace a výchovu. Požadavky na ochranu zdraví jsou nedílnou součástí ostatních politik Společenství.

2. Ve spojení s Komisí koordinují členské státy mezi sebou své politiky a programy v oblastech uvedených v odstavci 1. V úzkém spojení s členskými státy může Komise vyvinout jakékoli užitečné podněty na podporu takové koordinace.

3. Společenství a členské státy podporují spolupráci se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi v oblasti veřejného zdraví.

4. Rada, aby přispěla k dosažení cílů, uvedených v tomto článku:

- přijímá postupem podle článku 189b po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů podpůrná opatření, s vyloučením harmonizace právních a správních předpisů členských států,
- vydává kvalifikovanou většinou na návrh Komise doporučení.

HLAVA XI

OCHRANA SPOTŘEBITELE

Článek 129a

1. Společenství přispívá k dosažení vysoké úrovně ochrany spotřebitele prostřednictvím:

a) opatření přijatých podle článku 100a v souvislosti s vytvářením vnitřního trhu;

b) specifických činností, které podporují a doplňují politiku členských států v oblasti ochrany zdraví, bezpečnosti a hospodářských zájmů spotřebitelů a poskytování odpovídajících informací spotřebitelům.

2. Rada postupem podle článku 189b po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem rozhoduje o specifických činnostech uvedených v odstavci 1 písm. b).

3. Činnost, o níž bylo rozhodnuto podle odstavce 2, nebrání členskému státu zachovávat nebo zavádět přísnější ochranná opatření. Tato opatření musí být slučitelná s touto smlouvou. Jsou oznamována Komisi.

HLAVA XII

TRANSEVROPSKÉ SÍŤE

Článek 129b

1. Za účelem dosažení cílů uvedených v člancích 7a a 103a a s úmyslem umožnit občanům Unie, hospodářským subjektům, jakož i regionálním a místním územním samosprávným celkům plné využití výhod vyplývajících z vytváření prostoru bez vnitřních hranic, přispívá Společenství ke zřizování a rozvoji transevropských sítí v oblastech dopravních, telekomunikačních a energetických infrastruktur.

2. V rámci systému otevřených a konkurenčních trhů bude činnost Společenství zaměřena na podporu propojení a interoperability vnitrostátních sítí, jakož i přístupu k nim. Zejména přihlédne k potřebě propojit ostrovní, špatně přístupné a okrajové regiony s ústředními regiony Společenství.

Článek 129c

1. K dosažení cílů uvedených v článku 129b Společenství:

- vymezí soubor hlavních směrů zahrnující cíle, priority a hlavní rysy opatření předpokládaných v oblasti transevropských sítí; tyto hlavní směry určí projekty společného zájmu,
- provede akce, které se případně ukáží nezbytné pro zajištění interoperability sítí, zejména v oblasti harmonizace technických norem,
- může podporovat finanční úsilí členských států u jimi financovaných projektů společného zájmu, které jsou vymezeny hlavními směry uvedenými v první odrážce, zejména formou výzkumu jejich proveditelnosti, úvěrových záruk nebo subvencí úrokových sazeb. Společenství může také přispět k financování specifických projektů v členských státech v oblasti dopravní infrastruktury prostřednictvím Fondu soudržnosti, jenž bude podle článku 130d zřízen nejpozději do 31. prosince 1993.

Společenství zohlední ve svých opatřeních potenciální ekonomickou životnost projektů.

2. Ve spojení s Komisí koordinují členské státy mezi sebou politiky prováděné na vnitrostátní úrovni, které mohou mít významný vliv na dosahování cílů uvedených v článku 129b. V úzké spolupráci s členskými státy může Komise vyvinout jakékoli užitečné podněty na podporu takové koordinace.

3. Společenství se může rozhodnout spolupracovat se třetími zeměmi k podpoře projektů společného zájmu a k zajištění interoperability sítí.

Článek 129d

Rada postupem podle článku 189b po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů přijímá hlavní směry uvedené v čl. 129c odst. 1.

Hlavní směry a projekty společného zájmu, které se týkají území členského státu, musí být schváleny tímto členským státem.

Rada postupem podle článku 189c po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů přijímá další opatření stanovená v čl. 129c odst. 1.

HLAVA XIII

PRŮMYSL

Článek 130

1. Společenství a členské státy zajistí, aby existovaly podmínky nezbytné pro konkurenceschopnost průmyslu Společenství.

Za tímto účelem a v souladu se systémem volného a konkurenčního trhu se jejich činnost zaměří na:

- urychlené přizpůsobování průmyslu strukturálním změnám,
- podporu vytváření prostředí příznivého pro rozvoj podnikání v rámci Společenství, zejména malých a středních podniků,
- podporu prostředí příznivého pro spolupráci mezi podniky,
- podporu dokonalejšího využívání průmyslového potenciálu v oblasti inovace, výzkumu a technologického rozvoje.

2. Členské státy navzájem projednávají ve spolupráci s Komisí svou činnost a podle potřeby ji koordinují. V úzkém spojení s členskými státy může Komise vyvinout jakékoli užitečné podněty na podporu takové koordinace.

3. Společenství přispívá k dosahování cílů uvedených v odstavci 1 prostřednictvím postupů a činností, které provádí na základě ostatních ustanovení této smlouvy. Rada může na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem jednomyslně rozhodnout o zvláštních opatřeních na podporu činností, které členské státy provádějí k dosažení cílů uvedených v odstavci 1.

Tato hlava nevytváří podklad pro zavádění jakýchkoli opatření Společenství, která by mohla vést k narušení hospodářské soutěže.

HLAVA XIV

HOSPODÁŘSKÁ A SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOST

Článek 130a

Společenství za účelem podpory harmonického vývoje rozvíjí a prosazuje svou činnost vedoucí k posilování hospodářské a sociální soudržnosti.

Společenství se především zaměří na snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů a zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů, včetně venkovských oblastí.

Článek 130b

Členské státy provádějí své hospodářské politiky a koordinují je tak, aby dosahovaly cílů uvedených v článku 130a. Tvorba a provádění politik a činností Společenství a vytváření vnitřního trhu přihlíží k cílům uvedeným v článku 130a a přispívá k jejich dosažení. Společenství dále podporuje dosahování těchto cílů prostřednictvím strukturálních fondů (orientační sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu, Evropský sociální fond, Evropský fond pro regionální rozvoj), Evropské investiční banky a jiných dostupných finančních nástrojů.

Komise předkládá každé tři roky Evropskému parlamentu, Radě, Hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů zprávu o pokroku dosaženém při upevňování hospodářské a sociální soudržnosti a o způsobu, jakým k tomu přispěly různé prostředky stanovené v tomto článku. Tato zpráva případně obsahuje vhodné návrhy.

Ukáží-li se specifické činnosti mimo fondy jako nezbytné, aniž jsou dotčena opatření, o nichž bylo rozhodnuto v rámci jiných politik Společenství, mohou být takové činnosti přijaty Radou na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem, Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů jednomyslně.

Článek 130c

Úkolem Evropského fondu pro regionální rozvoj je, aby svou účastí na rozvoji a strukturálních změnách zaostávajících regionů a přeměně upadajících průmyslových oblastí pomáhal odstraňovat zásadní regionální rozdíly ve Společenství.

Článek 130d

Aniž je dotčen článek 130e, vymezí Rada na návrh Komise, po obdržení souhlasu Evropského parlamentu a po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů jednomyslným rozhodnutím úlohu, přednostní cíle a organizaci strukturálních fondů, které mohou zahrnovat sdružování fondů. Rada podle téhož postupu rovněž stanoví obecná pravidla na ně použitelná a nezbytná ustanovení pro zajištění jejich účinnosti a pro zajištění koordinace fondů mezi sebou navzájem a s dalšími existujícími finančními nástroji.

Rada tímž postupem zřídí do 31. prosince 1993 Fond soudržnosti, který poskytne finanční příspěvky na projekty ve sféře životního prostředí a transevropských sítí v oblasti dopravní infrastruktury.

Článek 130e

Prováděcí rozhodnutí týkající se Evropského fondu pro regionální rozvoj přijímá Rada postupem podle článku 189c po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů.

Ve vztahu k orientační sekci Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu a k Evropskému sociálnímu fondu se nadále budou používat články 43 a 125.

HLAVA XV

VÝZKUM A TECHNOLOGICKÝ ROZVOJ

Článek 130f

1. Společenství má za cíl posilovat vědecké a technologické základy průmyslu Společenství a podporovat rozvoj jeho mezinárodní konkurenceschopnosti, jakož i podporovat všechny výzkumné činnosti, které jsou v jiných kapitolách této smlouvy pokládány za nezbytné.
2. Za tímto účelem Společenství podporuje podniky včetně malých a středních, výzkumná střediska a vysoké školy v jejich činnosti v oblasti výzkumu a technologického rozvoje vysoké úrovně, podporuje jejich snahy o vzájemnou spolupráci, zejména tím, že umožňuje podnikům plně využívat potenciál vnitřního trhu Společenství, a to zvláště zpřístupněním veřejných zakázek v jednotlivých státech, stanovením společných norem a odstraněním právních a daňových překážek této spolupráce.
3. O všech činnostech Společenství v oblasti výzkumu a technologického rozvoje, včetně demonstračních projektů, se podle této smlouvy rozhoduje v souladu s touto hlavou.

Článek 130g

K dosažení těchto cílů provádí Společenství následující činnosti, které doplňují činnosti členských států:

- a) provádí programy výzkumu, technologického rozvoje a demonstrace za podpory spolupráce s podniky a mezi nimi, s výzkumnými středisky a s vysokými školami;
- b) podporuje spolupráci se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi v oblasti výzkumu, technologického rozvoje a demonstrace prováděných Společenstvím;
- c) šíří a vyhodnocuje výsledky činností v oblasti výzkumu, technologického rozvoje a demonstrace prováděných Společenstvím;
- d) podporuje vzdělávání a mobilitu výzkumných pracovníků v rámci Společenství.

Článek 130h

1. Společenství a členské státy koordinují své činnosti ve výzkumu a technologickém rozvoji tak, aby zajišťovaly vzájemnou provázanost vnitrostátních politik a politiky Společenství.
2. V úzkém spojení s členskými státy může Komise dát jakékoli užitečné podněty na podporu koordinace uvedené v odstavci 1.

Článek 130i

1. Rada postupem podle článku 189b po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem přijme víceletý rámcový program, vymezující všechny činnosti Společenství. Při postupu podle článku 189b Rada rozhoduje jednomyslně.

Rámcový program:

- stanoví vědecké a technologické cíle, kterých má být dosaženo činnostmi stanovenými v článku 130g, jakož i příslušné priority,

- naznačí hlavní rysy těchto činností,
- určí nejvyšší celkovou částku a podrobnosti finanční účasti Společenství na rámcovém programu a odpovídající podíl na každé z vymezených činností.

2. Rámcový program je přizpůsobován nebo doplňován podle vývoje situace.

3. Rámcový program je prováděn prostřednictvím zvláštních programů vypracovaných pro každou činnost. V každém zvláštním programu budou stanoveny podrobnosti jeho provádění, doba jeho trvání a prostředky považované za nezbytné. Úhrn částek, považovaných zvláštními programy za nezbytný, nesmí překročit nejvyšší celkovou částku určenou pro rámcový program a každou z činností.

4. Rada přijme zvláštní programy na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem kvalifikovanou většinou.

Článek 130j

K provádění víceletého rámcového programu Rada stanoví:

- pravidla pro účast podniků, výzkumných středisek a vysokých škol,
- pravidla pro šíření výsledků výzkumu.

Článek 130k

Při provádění víceletého rámcového programu lze rozhodnout o doplňkových programech, jichž se účastní jen některé členské státy, které je s výhradou případné účasti Společenství financují.

Rada přijme pravidla týkající se těchto doplňkových programů, zvláště pokud jde o šíření poznatků a přístupu jiných členských států k nim.

Článek 130l

Při provádění víceletého rámcového programu může Společenství se souhlasem dotyčných členských států stanovit pravidla pro účast na výzkumných a rozvojových programech prováděných několika členskými státy, včetně účasti ve strukturách vytvořených k uskutečnění těchto programů.

Článek 130m

Při provádění víceletých rámcových programů může Společenství stanovit pravidla pro spolupráci se třetími zeměmi nebo mezinárodními organizacemi v oblasti výzkumu, technologického rozvoje a demonstrace prováděných Společenstvím.

Podrobnosti této spolupráce mohou být předmětem mezinárodních smluv mezi Společenstvím a dotyčnými třetími stranami, které se sjednávají a uzavírají v souladu s článkem 228.

Článek 130n

Společenství může zakládat společné podniky nebo jiné struktury potřebné k účinnému uskutečnění výzkumných programů, programů technologického rozvoje a demonstrace prováděných Společenstvím.

Článek 130o

Na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem přijme Rada jednomyslně opatření uvedená v článku 130n.

Rada postupem podle článku 189c po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem přijme opatření uvedená v článcích 130j až 130l. Přijetí doplňkových programů vyžaduje souhlas zúčastněných členských států.

Článek 130p

Na počátku každého roku předloží Komise zprávu Evropskému parlamentu a Radě. Zpráva pojedná zejména o činnostech v oblasti výzkumu a technologického rozvoje a v oblasti šíření výsledků za uplynulý rok a o pracovním programu pro běžný rok.

HLAVA XVI

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Článek 130r

1. Politika Společenství v oblasti životního prostředí přispívá k sledování následujících cílů:

- udržování, ochrana a zlepšování kvality životního prostředí,
- ochrana lidského zdraví,
- obezřetné a racionální využívání přírodních zdrojů,
- podpora opatření na mezinárodní úrovni, čelících regionálním a celosvětovým problémům životního prostředí.

2. Politika Společenství v oblasti životního prostředí je zaměřena na vysokou úroveň ochrany, přičemž přihlíží k rozdílné situaci v jednotlivých regionech Společenství. Je založena na zásadách obezřetnosti a prevence, odvracení ohrožení životního prostředí především u zdroje a na zásadě „znečišťovatel platí“. Požadavky na ochranu životního prostředí musí být zahrnuty do vytváření a provádění jiných politik Společenství.

V této souvislosti obsahují harmonizační opatření odpovídající těmto požadavkům popřípadě ochrannou doložku, na základě které jsou členské státy zmocněny přijmout z mimoekonomických důvodů ochrany životního prostředí dočasná opatření podléhající kontrolnímu procesu Společenství.

3. Při přípravě politiky v oblasti životního prostředí přihlédně Společenství k:

- dostupným vědeckým a technickým údajům,
- podmínkám životního prostředí v různých regionech Společenství,
- možnému prospěchu a nákladům plynoucím z činnosti nebo nečinnosti,
- hospodářskému a sociálnímu rozvoji Společenství jako celku a vyváženému rozvoji jeho regionů.

4. V rámci svých pravomocí spolupracují Společenství a členské státy se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi. Podrobnosti spolupráce Společenství mohou být předmětem dohod mezi Společenstvím a dotyčnými třetími stranami, které se sjednávají a uzavírají v souladu s článkem 228.

Předchozím pododstavcem není dotčena pravomoc členských států jednat v mezinárodních orgánech a uzavírat mezinárodní smlouvy.

Článek 130s

1. Rada postupem podle článku 189c po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem rozhodne, jakou činnost bude Společenství vyvíjet, aby bylo dosaženo cílů uvedených v článku 130r.

2. Odchylně od rozhodovacího postupu stanoveného v odstavci 1 a aniž je dotčen článek 100a, přijme Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem jednomyslně:

- předpisy především fiskální povahy,
- opatření týkající se územního plánování, využívání půdy, s výjimkou hospodaření s odpady a opatření obecné povahy, jakož i hospodaření s vodními zdroji,
- opatření významně ovlivňující volbu členského státu mezi různými energetickými zdroji a základní skladbu jeho zásobování energií.

Rada může za podmínek stanovených v předchozím pododstavci stanovit, o kterých záležitostech podle tohoto odstavce bude rozhodovat kvalifikovanou většinou.

3. V ostatních oblastech přijímá Rada postupem podle článku 189b po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem všeobecné programy činností stanovící přednostní cíle, kterých má být dosaženo.

Rada přijme za podmínek odstavce 1 nebo odstavce 2, podle povahy věci, opatření nezbytná pro uskutečňování těchto programů.

4. Aniž jsou dotčena určitá opatření Společenství, členské státy financují a provádějí politiku v oblasti životního prostředí.

5. Zahrnuje-li opatření založené na ustanoveních odstavce 1 náklady považované orgány členského státu za neúměrné, stanoví Rada v aktu zavádějícím toto opatření, aniž je dotčena zásada „znečišťovatel platí“, přiměřená ustanovení ve formě:

- dočasné výjimky a/nebo
- finanční podpory z Fondu soudržnosti, který bude zřízen nejpozději do 31. prosince 1993 podle článku 130d.

Článek 130t

Ochranná opatření přijatá podle článku 130s nejsou překážkou tomu, aby každý členský stát zachovával nebo zaváděl přísnější ochranná opatření. Tato opatření musí být slučitelná s touto smlouvou. Oznamují se Komisi.

HLAVA XVII

ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE

Článek 130u

1. Politika Společenství v oblasti rozvojové spolupráce, která představuje doplnění odpovídajících politik prováděných členskými státy, podporuje:

- trvalý hospodářský a sociální rozvoj rozvojových zemí, a především těch nejvíce znevýhodněných z nich,
- hladké a postupné zapojení rozvojových zemí do světového hospodářství,
- boj proti chudobě v rozvojových zemích.

2. Politika Společenství v této oblasti přispívá k obecnému cíli rozvoje a upevnění demokracie a právního státu, jakož i k zachování lidských práv a základních svobod.

3. Společenství a členské státy dodržují závazky a přihlížejí k cílům, které schválily v rámci Organizace spojených národů a ostatních příslušných mezinárodních organizací.

Článek 130v

Společenství přihlédne k cílům uvedeným článku 130u při uskutečňování politik, které by mohly mít vliv na rozvojové země.

Článek 130w

1. Aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této smlouvy, přijme Rada postupem podle článku 189c opatření nezbytná pro dosahování cílů uvedených v článku 130u. Tato opatření mohou mít formu víceletých programů.
2. Evropská investiční banka za podmínek stanovených ve svém statutu přispívá k provádění opatření uvedených v odstavci 1.
3. Ustanovení tohoto článku neovlivní spolupráci s africkými, karibskými a tichomořskými zeměmi v rámci Úmluvy AKT-EHS.

Článek 130x

1. Společenství a členské státy koordinují své politiky v oblasti rozvojové spolupráce a vzájemně sladují své programy pomoci, včetně svého vystupování v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích. Mohou přijímat společná opatření. Členské státy případně přispívají k uskutečňování programů pomoci přijatých Společenstvím.
2. Komise může vyvinout jakoukoli užitečnou činnost potřebnou na podporu koordinace uvedené v odstavci 1.

Článek 130y

V rámci svých pravomocí spolupracují Společenství a členské státy se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi. Podmínky spolupráce Společenství mohou být předmětem dohod mezi Společenstvím a dotyčnými třetími stranami, které jsou sjednány a uzavírány v souladu s článkem 228.

Předchozím pododstavcem není dotčena pravomoc členských států jednat v mezinárodních orgánech a uzavírat mezinárodní smlouvy.“

E. V části páté „Orgány Společenství“

39) Článek 137 se nahrazuje tímto:

„Článek 137

Evropský parlament se skládá ze zástupců lidu států sdružených ve Společenství a vykonává pravomoci, které mu tato smlouva svěčuje.“

40) V článku 138 se odstavec 3 nahrazuje tímto:

„3. Evropský parlament vypracuje návrhy na všeobecné a přímé volby konané jednotně ve všech členských státech.

Rada přijme jednomyslně po obdržení souhlasu Evropského parlamentu, vyjádřeného většinou hlasů všech jeho členů, odpovídající ustanovení a doporučí členským státům jejich přijetí v souladu s jejich ústavními předpisy.“

41) Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 138a

Politické strany na evropské úrovni jsou významným faktorem integrace uvnitř Unie. Přispívají k vytváření evropského povědomí a k vyjadřování politické vůle občanů Unie.

Článek 138b

Pokud tak stanoví tato smlouva, účastní se Evropský parlament procesu přijímání aktů Společenství výkonem svých pravomocí v rámci postupů podle článků 189b a 189c a vyjadřováním souhlasu či podáváním stanovisek.

Evropský parlament může většinou hlasů všech svých členů požádat Komisi, aby předložila vhodný návrh ve věcech, u nichž má za to, že je k provedení této smlouvy potřeba aktu Společenství .

Článek 138c

Evropský parlament může při plnění svých úkolů na žádost čtvrtiny členů zřídit dočasnou vyšetřovací komisi, která by zkoumala obvinění z porušování práva Společenství nebo nesprávného úředního postupu při jeho uplatňování, s výjimkou případů, kdy jsou tvrzené skutečnosti předmětem dosud neukončeného soudního řízení; pravomoci svěřené touto smlouvou jiným orgánům nebo institucím tím nejsou dotčeny.

Dočasná vyšetřovací komise skončí svou činnost předložením své zprávy.

Podrobnosti pro výkon vyšetřovacího práva stanoví společná dohoda Evropského parlamentu, Rady a Komise.

Článek 138d

Každý občan Unie a každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se statutárním sídlem v některém členském státě má právo předložit samostatně či společně s dalšími občany nebo osobami petici Evropskému parlamentu ve věci, která spadá do oblasti činností Společenství a která se jich přímo dotýká.

Článek 138e

1. Evropský parlament jmenuje veřejného ochránce práv oprávněného přijímat stížnosti od kteréhokoli občana Unie nebo od kterékoli fyzické osoby s bydlištěm nebo právnické osoby se statutárním sídlem v členském státě, které se týkají případů nesprávného úředního postupu orgánů a institucí Společenství, s výjimkou Soudního dvora a Soudu prvního stupně při výkonu jejich soudních pravomocí.

V souladu se svými povinnostmi provádí veřejný ochránce práv šetření, která považuje za opodstatněná, a to z vlastního podnětu nebo na základě stížností předložených mu přímo nebo prostřednictvím člena Evropského parlamentu, pokud tvrzené skutečnosti nejsou nebo nebyly předmětem soudního řízení. Jestliže veřejný ochránce práv zjistí nesprávný úřední postup, postoupí věc dotyčným orgánu, který má lhůtu tři měsíců na to, aby mu sdělil své stanovisko. Poté předá Evropskému parlamentu a dotyčným orgánům zprávu. Osobu podávající stížnost informuje o výsledku tohoto šetření.

Veřejný ochránce práv podává každoročně zprávu o výsledku svých šetření Evropskému parlamentu.

2. Veřejný ochránce práv je jmenován po každých volbách do Evropského parlamentu na dobu jeho funkčního období. Může být jmenován opakovaně.

Veřejný ochránce práv může být odvolán z funkce Soudním dvorem na návrh Evropského parlamentu, přestane-li splňovat podmínky nezbytné k výkonu své funkce nebo se dopustí závažného pochybení.

3. Veřejný ochránce práv vykonává své funkce zcela nezávisle. Nevyžaduje ani nepřijímá pokyny od žádného subjektu. Během funkčního období nesmí vykonávat žádnou jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost.

4. Evropský parlament po obdržení stanoviska Komise a se souhlasem Rady vyjádřeným kvalifikovanou většinou určí statut a obecné podmínky výkonu funkce veřejného ochránce práv.“

42) V čl. 144 druhém pododstavci se doplňuje nová věta, která zní:

„V tomto případě funkční období členů Komise, jmenovaných jako nástupci, skončí ke dni, k němuž by skončilo funkční období členů Komise, kteří kolektivně odstoupili.“

43) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 146

Rada se skládá z jednoho zástupce každého členského státu na ministerské úrovni zmocněného zavazovat vládu tohoto členského státu.

Předsednictví vykonává postupně každý členský stát po dobu šesti měsíců podle následujícího pořadí členských států:

- během prvního šestiletého cyklu: Belgie, Dánsko, Německo, Řecko, Španělsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Portugalsko, Spojené království,
- během následujícího šestiletého cyklu: Dánsko, Belgie, Řecko, Německo, Francie, Španělsko, Itálie, Irsko, Nizozemsko, Lucembursko, Spojené království, Portugalsko.“

44) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 147

Radu svolává k zasedání její předseda z vlastního podnětu, na žádost některého z jejích členů nebo na žádost Komise.“

45) Článek 149 se zrušuje.

46) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 151

1. Výbor složený ze stálých zástupců členských států má za úkol připravovat práci Rady a plnit úkoly, kterými jej Rada pověří.

2. Radě je nápomocen generální sekretariát pod vedením generálního tajemníka. Generálního tajemníka jmenuje Rada jednomyslným rozhodnutím.

Rada rozhoduje o organizaci generálního sekretariátu.

3. Rada přijme svůj jednací řád.“

47) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 154

Rada stanoví kvalifikovanou většinou platy, náhrady a důchody předsedy a členů Komise, předsedy, soudců, generálních advokátů a tajemníka Soudního dvora. Stejnou většinou rovněž stanoví veškeré náhrady poskytované místo odměny.“

48) Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 156

Komise zveřejní každoročně nejméně měsíc před zahájením zasedání Evropského parlamentu souhrnnou zprávu o činnosti Společenství.

Článek 157

1. Komise se skládá ze sedmnácti členů vybraných podle jejich celkové způsobilosti, kteří poskytují veškeré záruky nezávislosti.

Počet členů Komise může být změněn jednomyslným rozhodnutím Rady.

Členy Komise mohou být pouze státní příslušníci členských států.

Členem Komise musí být alespoň jeden státní příslušník každého členského státu, přičemž nejvýše dva členové mohou být téže státní příslušnosti.

2. Členové Komise vykonávají svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Při plnění svých úkolů nevyžadují ani nepřijímají pokyny od žádné vlády ani jiného subjektu. Zdrží se jakéhokoliv jednání neslučitelného s povahou své funkce. Každý členský stát se zavazuje zachovávat tuto zásadu a nesnažit se ovlivňovat členy Komise při plnění jejich úkolů.

Během funkčního období nesmějí členové Komise vykonávat žádnou jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost. Při svém nástupu se slavnostně zavazují dodržovat během výkonu své funkce i po jeho ukončení povinnosti vyplývající z jejich postavení, zejména povinnost čestného a zdrženlivého jednání při přijímání některých funkcí nebo některých výhod po uplynutí funkčního období. V případě porušení těchto povinností může Soudní dvůr na návrh Rady nebo Komise rozhodnout podle okolností o odvolání člena podle článku 160 nebo o odnětí jeho nároku na důchod nebo jej nahrazující požitky.

Článek 158

1. Členové Komise jsou jmenováni postupem podle odstavce 2 na dobu pěti let, pokud článek 144 případně nestanoví jinak.

Mohou být jmenováni opakovaně.

2. Vlády členských států určí vzájemnou dohodou po konzultaci s Evropským parlamentem osobu, kterou zamýšlejí jmenovat předsedou Komise.

Vlády členských států po konzultaci s designovaným předsedou určí ostatní osoby, které zamýšlejí jmenovat členy Komise.

Předseda a ostatní členové Komise určení tímto způsobem podléhají jako sbor schválení Evropským parlamentem. Po svém schválení Evropským parlamentem jsou předseda a ostatní členové Komise jmenováni vzájemnou dohodou vlád členských států.

3. Odstavce 1 a 2 se poprvé použijí na jmenování předsedy a ostatních členů Komise, jejichž funkční období začíná dnem 7. ledna 1995.

Předseda a ostatní členové Komise, jejichž funkční období začíná dnem 7. ledna 1993, jsou jmenováni vzájemnou dohodou vlád členských států. Jejich funkční období skončí dnem 6. ledna 1995.

Článek 159

Mimo případy celkové obměny a smrti končí výkon funkce člena Komise odstoupením nebo odvoláním.

Dotyčný člen je nahrazen novým členem jmenovaným vzájemnou dohodou vlád členských států pro zbývající část funkčního období. Rada může jednomyslně rozhodnout, že jej není třeba nahradit.

V případě odstoupení, odvolání nebo smrti je předseda nahrazen pro zbývající část funkčního období. Pro jeho nahrazení se použije postup stanovený v čl. 158 odst. 2.

Mimo případy odvolání podle článku 160 zastávají členové Komise svou funkci až do okamžiku svého nahrazení.

Článek 160

Přestane-li kterýkoli člen Komise splňovat podmínky nezbytné k výkonu své funkce nebo se dopustí vážného pochybení, může být odvolán Soudním dvorem na návrh Rady nebo Komise.

Článek 161

Komise může jmenovat z řad svých členů jednoho nebo dva místopředsedy.

Článek 162

1. Rada a Komise se navzájem konzultují a vzájemnou dohodou upraví způsoby své spolupráce.

2. Komise přijme svůj jednací řád, kterým upraví svou činnost a činnost útvarů jí podléhajících v souladu s touto smlouvou. Zajistí zveřejnění tohoto jednacího řádu.

Článek 163

Komise se usnáší většinou hlasů svých členů z počtu stanoveného v článku 157.

Komise je schopná se usnášet, pokud je přítomen počet členů stanovený v jejím jednacím řádu.“

49) Článek 165 se nahrazuje tímto:

„Článek 165

Soudní dvůr se skládá ze třinácti soudců.

Soudní dvůr zasedá v plénu. Může však vytvářet senáty složené ze tří nebo pěti soudců k provádění určitých přípravných šetření nebo k rozhodování určitých skupin věcí v souladu s pravidly stanovenými k tomuto účelu.

Soudní dvůr zasedá v plénu, požádá-li o to členský stát nebo orgán Společenství, který je stranou v řízení.

Na žádost Soudního dvora může Rada jednomyslným rozhodnutím zvýšit počet soudců a provést nezbytné úpravy druhého a třetího pododstavce tohoto článku a čl. 167 druhého pododstavce.“

50) Článek 168a se nahrazuje tímto:

„Článek 168a

1. K Soudnímu dvoru se přičleňuje soud příslušný rozhodovat v některých věcech v prvním stupni, určených podle odstavce 2, proti jehož rozhodnutí je možno za podmínek stanovených statutem podat k Soudnímu dvoru opravný prostředek, omezený na otázky práva. Soud prvního stupně není příslušný k rozhodování o předběžných otázkách podle článku 177.

2. Na žádost Soudního dvora a po konzultaci s Evropským parlamentem a Komisí Rada jednomyslným rozhodnutím určí věci uvedené v odstavci 1 a složení Soudu prvního stupně a přijme nezbytné úpravy a doplňující ustanovení statutu Soudního dvora. Nerozhodne-li Rada jinak, vztahují se ustanovení této smlouvy vztahující se na Soudní dvůr, zejména ustanovení Protokolu o statutu Soudního dvora, i na Soud prvního stupně.

3. Členové Soudu prvního stupně jsou vybíráni z osob, které poskytují veškeré záruky nezávislosti a jsou způsobilé k výkonu soudcovské činnosti; jsou jmenováni vzájemnou dohodou vlád členských států na dobu šesti let. Každé tři roky dochází k částečné obměně soudců. Mohou být jmenováni opakovaně.

4. Soud prvního stupně přijme svůj jednací řád po dohodě se Soudním dvorem. Jednací řád musí jednomyslně schválit Rada.“

51) Článek 171 nahrazuje tímto:

„Článek 171

1. Shledá-li Soudní dvůr, že členský stát nesplnil povinnost, která pro něj vyplývá z této smlouvy, je tento stát povinen přijmout opatření, která vyplývají z rozsudku Soudního dvora.

2. Má-li Komise za to, že dotyčný členský stát takováto opatření nepřijal, vydá poté, co poskytla státu příležitost se vyjádřit, odůvodněné stanovisko upřesňující body, v nichž dotyčný členský stát nevyhověl rozsudku Soudního dvora.

Nepřijme-li dotyčný členský stát opatření, která vyplývají z rozsudku, ve lhůtě stanovené Komisí, může Komise věc předložit Soudnímu dvoru. V takovém případě navrhne paušální částku nebo penále, již je členský stát povinen zaplatit, ve výši, kterou považuje za přiměřenou okolnostem.

Shledá-li Soudní dvůr, že dotyčný členský stát nevyhověl jeho rozsudku, může mu uložit zaplacení paušální částky nebo penále.

Článek 170 není tímto postupem dotčen.“

52) Článek 172 se nahrazuje tímto:

„Článek 172

Nařízení vydaná společně Evropským parlamentem a Radou nebo Radou na základě ustanovení této smlouvy mohou na Soudní dvůr přenést neomezenou soudní pravomoc týkající se sankcí, které tato nařízení stanoví.“

53) Článek 173 se nahrazuje tímto:

„Článek 173

Soudní dvůr přezkoumává legalitu aktů přijímaných společně Evropským parlamentem a Radou, aktů Rady, Komise a ECB, s výjimkou doporučení a stanovisek, a rovněž aktů Evropského parlamentu, které mají právní účinky vůči třetím osobám.

Za tím účelem má pravomoc rozhodovat o žalobách podaných členskými státy, Radou nebo Komisí pro nedostatek příslušnosti, pro porušení podstatných formálních náležitostí, pro porušení této smlouvy nebo jakéhokoli právního předpisu týkajícího se jejího provádění, anebo pro zneužití pravomoci.

Soudní dvůr má za stejných podmínek pravomoc rozhodovat o žalobách podaných Evropským parlamentem a ECB k ochraně jejich práv.

Každá fyzická nebo právnická osoba může za stejných podmínek podat žalobu proti rozhodnutím, která jsou jí určena, jakož i proti rozhodnutím, která, byť vydána ve formě nařízení nebo rozhodnutí určeného jiné osobě, se jí bezprostředně a osobně dotýkají.

Žaloby uvedené v tomto článku musí být podány ve lhůtě dvou měsíců, a to podle okolností ode dne vyhlášení příslušného aktu, ode dne jeho oznámení navrhovateli nebo ode dne, kdy se o něm navrhovatel dozvěděl.“

54) Článek 175 se nahrazuje tímto:

„Článek 175

Poruší-li Evropský parlament, Rada nebo Komise tuto smlouvu tím, že nepřijme rozhodnutí, mohou členské státy a ostatní orgány Společenství předložit věc Soudnímu dvoru, aby určil, že došlo k takovému porušení Smlouvy.

Tato žaloba je přípustná pouze tehdy, byl-li příslušný orgán předem vyzván, aby jednal. Jestliže se orgán ve lhůtě dvou měsíců od této výzvy nevyjádří, může být žaloba podána v další lhůtě dvou měsíců.

Každá fyzická nebo právnická osoba může za podmínek uvedených v předchozích pododstavcích podat stížnost k Soudnímu dvoru na některý orgán Společenství proto, že nevydal akt jí určený jiný než doporučení nebo stanovisko.

Soudní dvůr má za stejných podmínek pravomoc rozhodovat o žalobách podaných ECB v oblastech spadajících do její působnosti nebo o žalobách podaných proti ní.“

55) Článek 176 se nahrazuje tímto:

„Článek 176

Orgán nebo orgány, jejichž akt byl prohlášen za neplatný nebo jejichž nečinnost byla prohlášena za odporující této smlouvě, jsou povinny přijmout opatření vyplývající z rozsudku Soudního dvora.

Tato povinnost se netýká povinností, které mohou vyplynout z použití čl. 215 druhého pododstavce.

Tento článek se vztahuje rovněž na ECB.“

56) Článek 177 se nahrazuje tímto:

„Článek 177

Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se:

- a) výkladu této smlouvy,
- b) platnosti a výkladu aktů přijatých orgány Společenství a ECB,
- c) výkladu statutů subjektů zřízených aktem Rady, pokud tak tyto statuty stanoví.

Vyvstane-li taková otázka před soudem členského státu, může tento soud, považuje-li rozhodnutí o této otázce za nezbytné k vynesení svého rozsudku, požádat Soudní dvůr o rozhodnutí o této otázce.

Vyvstane-li taková otázka při jednání před soudem členského státu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, je tento soud povinen obrátit se na Soudní dvůr.“

57) Článek 180 se nahrazuje tímto:

„Článek 180

Soudní dvůr má v mezích dále uvedených pravomoc rozhodovat spory, které se týkají:

- a) plnění závazků členských států, jež vyplývají ze statutu Evropské investiční banky. Správní rada banky má v této souvislosti oprávnění, která článek 169 přiznává Komisi;
- b) usnesení Rady guvernérů Evropské investiční banky. Každý členský stát, Komise a správní rada banky může v této souvislosti podat žalobu za podmínek stanovených v článku 173;

c) usnesení správní rady Evropské investiční banky. Žaloby proti těmto usnesením mohou za podmínek stanovených v článku 173 podat pouze členské státy nebo Komise, a to pouze pro porušení formálního postupu stanoveného v čl. 21 odst. 2, 5, 6 a 7 statutu Evropské investiční banky,

d) plnění povinností národními centrálními bankami podle této smlouvy a statutu ESCB. Rada ECB má ve vztahu k národním centrálním bankám v této věci pravomoci, jaké článek 169 přiznává Komisi ve vztahu k členským státům. Shledá-li Soudní dvůr, že národní centrální banka nesplnila povinnost podle této smlouvy, je tato banka povinna učinit opatření, která vyplývají z rozsudku Soudního dvora.“

58) Článek 184 se nahrazuje tímto:

„Článek 184

Dotýká-li se spor nařízení vydaného společně Evropským parlamentem a Radou nebo nařízení Rady, Komise nebo ECB, může se každá strana, i když lhůta stanovená v čl. 173 pátém pododstavci uplynula, domáhat z důvodů stanovených v čl. 173 druhém pododstavci před Soudním dvorem nepoužitelnosti tohoto nařízení.“

59) Vkládá se nový oddíl, který zní:

„Oddíl 5

Účetní dvůr

Článek 188a

Účetní dvůr provádí kontrolu účetnictví.

Článek 188b

1. Účetní dvůr se skládá z dvanácti členů.

2. Členové Účetního dvora jsou vybíráni z osob, které ve svých zemích pracují nebo pracovaly v orgánech vnější kontroly účetnictví nebo které mají pro tuto funkci zvláštní kvalifikaci. Musí poskytovat veškeré záruky nezávislosti.

3. Členy Účetního dvora jmenuje Rada po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslným rozhodnutím na dobu šesti let.

Čtyři členové Účetního dvora, určení losem, budou však při prvním jmenování Účetního dvora jmenováni pouze na dobu čtyř let.

Členové Účetního dvora mohou být jmenováni opakovaně.

Ze svého středu zvolí na dobu tří let předsedu Účetního dvora. Předseda může být zvolen opakovaně.

4. Členové Účetního dvora vykonávají svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Při plnění svých úkolů nevyžadují ani nepřijímají pokyny od žádné vlády ani jiného subjektu. Zdrží se jakéhokoli jednání neslučitelného s povahou své funkce.

5. Během funkčního období nesmějí členové Účetního dvora vykonávat žádnou jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost. Při svém nástupu do funkce se slavnostně zavazují respektovat během výkonu své funkce i po jeho ukončení povinnosti vyplývající z jejich postavení, zejména povinnost čestného a zdrženlivého jednání při přijímání některých funkcí nebo některých výhod po uplynutí funkčního období.

6. Mimo případy pravidelných obměn a smrti končí výkon funkce člena Účetního dvora odstoupením nebo odvoláním Soudním dvorem podle odstavce 7.

Dotyčný člen je nahrazen pro zbývající část funkčního období.

Mimo případy odvolání zastávají členové Účetního dvora svou funkci až do okamžiku svého nahrazení.

7. Člen Účetního dvora může být odvolán ze své funkce nebo zbaven nároku na důchod nebo jej nahrazujícího požitky jen v případě, že Soudní dvůr na žádost Účetního dvora shledá, že přestal splňovat podmínky nezbytné k výkonu jeho funkce nebo neplní povinnosti vyplývající z jeho funkce.

8. Rada stanoví kvalifikovanou většinou pracovní podmínky předsedy a členů Účetního dvora, zejména jejich platy, náhrady a důchody. Stejnou většinou rovněž stanoví veškeré náhrady poskytované místo odměny.

9. Ustanovení Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství, jež se vztahují na soudce Soudního dvora, se použijí rovněž na členy Účetního dvora.

Článek 188c

1. Účetní dvůr přezkoumává účetnictví všech příjmů a výdajů Společenství. Přezkoumává rovněž účetnictví všech příjmů a výdajů každého ze subjektů zřízeného Společenstvím, pokud to jeho zřizovací akt nevyklučuje.

Účetní dvůr předkládá Evropskému parlamentu a Radě prohlášení o věrohodnosti účetnictví a o legalitě a řádnosti podkladových operací.

2. Účetní dvůr přezkoumává legalitu a řádnost příjmů a výdajů a přesvědčuje se o řádnosti finančního řízení.

Kontrola příjmů se provádí porovnáním splatných pohledávek a došlých úhrad ve prospěch Společenství.

Kontrola výdajů se provádí porovnáním přijatých závazků a poskytnutých úhrad.

Kontroly mohou být prováděny před účetní závěrkou příslušného rozpočtového roku.

3. Kontrola se provádí na základě účetních dokladů a podle potřeby na místě v ostatních orgánech Společenství a v členských státech. V členských státech se kontrola provádí v součinnosti s vnitrostátními orgány kontroly účetnictví, a nemají-li tyto orgány potřebné pravomoci, v součinnosti s příslušnými vnitrostátními místy. Tyto orgány nebo místa sdělí Účetnímu dvoru, zda se na kontrole hodlají podílet.

Ostatní orgány Společenství a vnitrostátní orgány kontroly účetnictví, nebo nemají-li potřebné pravomoci, příslušná vnitrostátní místa předají Účetnímu dvoru na jeho žádost veškeré podklady a informace nezbytné pro splnění jeho úkolů.

4. Účetní dvůr vypracuje po skončení každého rozpočtového roku výroční zprávu. Tato zpráva se předkládá ostatním orgánům Společenství a zveřejňuje se v *Úředním věstníku Evropských společenství* spolu s odpověďmi orgánů na připomínky Účetního dvora.

Účetní dvůr může dále kdykoli předkládat své připomínky k jednotlivým otázkám, zejména ve formě zvláštních zpráv, a na žádost některého orgánu Společenství zaujímat stanoviska.

Výroční zprávy, zvláštní zprávy a stanoviska přijímá Účetní dvůr většinou hlasů všech svých členů.

Je nápomocen Evropskému parlamentu a Radě při výkonu jejich pravomocí při kontrole plnění rozpočtu.“

60) Článek 189 se nahrazuje tímto:

„Článek 189

Ke splnění svých úkolů a za podmínek stanovených v této smlouvě Evropský parlament společně s Radou, Rada a Komise vydávají nařízení a směrnice, přijímají rozhodnutí a vydávají doporučení nebo zaujímají stanoviska.

Nařízení má obecnou působnost. Je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Směrnice je závazná pro každý stát, kterému je určena, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž volba formy a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům.

Rozhodnutí je závazné v celém rozsahu pro ty, jimž je určeno.

Doporučení a stanoviska nejsou závazná.“

61) Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 189a

1. Přijímá-li Rada podle této smlouvy akt na návrh Komise, může takový návrh změnit pouze jednomyslným rozhodnutím, nestanoví-li čl. 189b odst. 4 a 5 jinak.

2. Dokud Rada nerozhodne, může Komise kdykoli během přijímání aktu Společenství svůj návrh změnit.

Článek 189b

1. Odkazuje-li tato smlouva, pokud jde o přijetí aktu, na tento článek, použije se následující postup.

2. Komise předloží návrh Evropskému parlamentu a Radě.

Rada po obdržení stanoviska Evropského parlamentu kvalifikovanou většinou zaujme společný postoj. Společný postoj postoupí Evropskému parlamentu. Rada podrobně informuje Evropský parlament o důvodech, na základě kterých zaujala společný postoj. Komise podrobně informuje Evropský parlament o svém postoji.

Jestliže ve lhůtě tří měsíců od tohoto postoupení Evropský parlament:

a) schválí společný postoj, Rada s konečnou platností navrhovaný akt přijme v souladu se společným postojem;

- b) nepřijme žádné usnesení, Rada navržený akt přijme v souladu se svým společným postojem;
- c) projeví většinou hlasů všech svých členů úmysl společný postoj odmítnout, ihned o tom informuje Radu. Rada může svolat dohodovací výbor uvedený v odstavci 4, aby důkladněji objasnila svůj postoj. Evropský parlament poté buď potvrdí většinou hlasů všech svých členů odmítnutí společného postoje, čímž se navržený akt pokládá za nepřijatý, anebo navrhne změny v souladu s písmenem d) tohoto odstavce;
- d) navrhne většinou hlasů všech svých členů změny společného postoje a změněný návrh postoupí Radě a Komisi, která k těmto změnám zaujme stanovisko.
3. Schválí-li Rada kvalifikovanou většinou všechny změny navržené Evropským parlamentem ve lhůtě tří měsíců od jejich obdržení, změní v souladu s tím svůj společný postoj a přijme navržený akt; o návrzích změn, k nimž Komise zaujala odmítavé stanovisko, však Rada rozhoduje jednomyslně. Neschválí-li Rada navržený akt, svolá předseda Rady po dohodě s předsedou Evropského parlamentu neprodleně dohodovací výbor.
4. Dohodovací výbor, který se skládá z členů Rady nebo jejich zástupců a stejného počtu zástupců Evropského parlamentu, má za úkol dosáhnout přijetí dohody o společném návrhu kvalifikovanou většinou členů Rady nebo jejich zástupců a většinou zástupců Evropského parlamentu. Komise se účastní jednání dohodovacího výboru a vyvíjí veškerou činnost potřebnou ke sblížení postojů Evropského parlamentu a Rady.
5. Schválí-li dohodovací výbor ve lhůtě šesti týdnů od svého svolání společný návrh, mají Evropský parlament, který se usnází nadpoloviční většinou odevzdaných hlasů, a Rada, která rozhoduje kvalifikovanou většinou, ode dne tohoto schválení šest týdnů na to, aby přijaly navržený akt v souladu se společným návrhem. Neschválí-li jeden z obou orgánů navržený akt, pokládá se za nepřijatý.
6. Neschválí-li dohodovací výbor společný návrh, pokládá se navržený akt za nepřijatý, ledaže Rada do šesti týdnů od uplynutí lhůty poskytnuté dohodovacímu výboru kvalifikovanou většinou potvrdí společný postoj, na kterém se shodla před tím, než bylo zahájeno dohodovací řízení, s případnými změnami navrženými Evropským parlamentem. V takovém případě je navržený akt přijat s konečnou platností, ledaže Evropský parlament do šesti týdnů ode dne potvrzení Radou odmítne návrh většinou hlasů všech svých členů; v tom případě se navržený akt pokládá za nepřijatý.
7. Lhůty tří měsíců a šesti týdnů, uvedené v tomto článku, mohou být vzájemnou dohodou Evropského parlamentu a Rady prodlouženy nejvýše první o jeden měsíc a druhá o dva týdny. Lhůta tří měsíců, uvedená v odstavci 2, se bez dalšího prodlužuje o dva měsíce v případě použití odst. 2 písm. c).
8. Uplatnění postupu podle tohoto článku může být rozšířeno postupem podle čl. N odst. 2 Smlouvy o Evropské unii na základě zprávy, kterou Komise předloží Radě nejpozději v roce 1996.

Článek 189c

Odkazuje-li tato smlouva, pokud jde o přijetí aktu, na tento článek, použije se následující postup:

- a) Rada na návrh Komise a po obdržení stanoviska Evropského parlamentu kvalifikovanou většinou zaujme společný postoj.

b) Rada postoupí společný postoj Evropskému parlamentu. Rada a Komise podrobně informují Evropský parlament o důvodech, na základě kterých zaujala společný postoj, a také o postoji Komise.

Schválí-li Evropský parlament společný postoj ve lhůtě tří měsíců od jeho postoupení nebo k němu v této lhůtě nepřijme žádné usnesení, přijme Rada s konečnou platností navrhovaný akt v souladu se společným postojem.

c) Evropský parlament může ve lhůtě tří měsíců uvedené v písmenu b) navrhnout nadpoloviční většinou hlasů všech svých členů změny společného postoje Rady. Evropský parlament rovněž může stejnou většinou odmítnout společný postoj Rady. Výsledek jednání bude předložen Radě a Komisi.

Odmítne-li Evropský parlament společný postoj Rady, může Rada akt ve druhém čtení přijmout pouze jednomyslně.

d) Komise do jednoho měsíce přezkoumá návrh, na jehož základě Rada zaujala svůj společný postoj, přičemž přihlédne ke změnám navrženým Evropským parlamentem.

Komise předá Radě zároveň s přezkoumaným návrhem ty změny navrhované Evropským parlamentem, které nepřijala, a podá k nim stanovisko. Rada může jednomyslným rozhodnutím tyto změny přijmout.

e) Rada přijme kvalifikovanou většinou návrh přezkoumaný Komisí.

Návrh přezkoumaný Komisí může Rada změnit pouze jednomyslným rozhodnutím.

f) V případech uvedených v písmenech c), d) a e) je Rada povinna rozhodnout ve lhůtě tří měsíců. Nerozhodne-li v této lhůtě, pokládá se návrh Komise za nepřijatý.

g) Lhůty uvedené v písmenech b) a f) mohou být vzájemnou dohodou Rady a Evropského parlamentu prodlouženy nejvýše o jeden měsíc.“

62) Článek 190 se nahrazuje tímto:

„*Článek 190*

Nařízení, směrnice a rozhodnutí přijímané společně Evropským parlamentem a Radou, jakož i takové akty Rady nebo Komise musí obsahovat odůvodnění a odkazovat na návrhy nebo stanoviska, které musí být podle této smlouvy předloženy.“

63) Článek 191 se nahrazuje tímto:

„*Článek 191*

1. Nařízení, směrnice a rozhodnutí přijaté postupem podle článku 189b podepisuje předseda Evropského parlamentu a předseda Rady a vyhláší se v *Úředním věstníku Evropských společenství*. Vstupují v platnost dnem, který je v nich stanoven, jinak dvacátým dnem po vyhlášení.

2. Nařízení Rady a Komise a směrnice těchto orgánů, které jsou určeny všem členským státům, se vyhláší v *Úředním věstníku Evropských společenství*. Vstupují v platnost dnem, který je v nich stanoven, jinak dvacátým dnem po vyhlášení.

3. Ostatní směrnice a rozhodnutí se oznamují těm, jimž jsou určeny, a nabývají účinku tímto oznámením.“

64) Článek 194 se nahrazuje tímto:

„Článek 194

Počet členů Hospodářského a sociálního výboru je stanoven takto:

Belgie	12
Dánsko	9
Německo	24
Řecko	12
Španělsko	21
Francie	24
Irsko	9
Itálie	24
Lucembursko	6
Nizozemsko	12
Portugalsko	12
Spojené království	24

Členové výboru jsou jmenováni jednomyslně Radou na dobu čtyř let. Mohou být jmenováni opakovaně.

Členové výboru nesmějí být vázáni žádnými příkazy. Vykonávají svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Rada stanoví kvalifikovanou většinou odměny členů výboru.“

65) Článek 196 se nahrazuje tímto:

„Článek 196

Výbor volí ze svých členů předsedu a předsednictvo na dobu dvou let.

Přijme svůj jednací řád.

Výbor svolává jeho předseda na žádost Rady nebo Komise. Může se také sejít z vlastního podnětu.“

66) Článek 198 se nahrazuje tímto:

„Článek 198

Rada nebo Komise jsou povinny konzultovat výbor v případech uvedených v této smlouvě. Tyto orgány mohou výbor konzultovat, kdykoli to považují za vhodné. Výbor může také vydat stanovisko z vlastního podnětu v případech, kdy to považuje za vhodné.

Považují-li to Rada nebo Komise za nutné, určí výboru pro předložení jeho stanoviska lhůtu nejméně jednoho měsíce od jejího oznámení předsedovi. Po uplynutí stanovené lhůty mohou jednat i bez tohoto stanoviska.

Stanoviska výboru a příslušné odborné skupiny, jakož i zápis z jejich jednání se postupují Radě a Komisi.“

67) Vkládá se nová kapitola, která zní:

„KAPITOLA 4

Výbor regionů

Článek 198a

Zřizuje se výbor jako poradní orgán tvořený zástupci regionálních a místních samosprávných celků (dále jen „Výbor regionů“).

Počet členů Výboru regionů je stanoven takto:

Belgie	12
Dánsko	9
Německo	24
Řecko	12
Španělsko	21
Francie	24
Irsko	9
Itálie	24
Lucembursko	6
Nizozemsko	12
Portugalsko	12
Spojené království	24

Členy výboru a stejný počet náhradníků jmenuje na čtyři roky Rada jednomyslným rozhodnutím na návrh příslušných členských států. Mohou být jmenováni opakovaně.

Členové výboru nesmějí být vázáni žádnými příkazy. Vykánávají svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Článek 198b

Výbor regionů volí z řad svých členů předsedu a předsednictvo na dobu dvou let.

Přijme svůj jednací řád a předloží jej Radě ke schválení, jež musí být jednomyslné.

Výbor svolává jeho předseda na žádost Rady nebo Komise. Může se také sejít z vlastního podnětu.

Článek 198c

Rada nebo Komise konzultují Výbor regionů v případech uvedených v této smlouvě, a ve všech ostatních případech, v nichž to některý z těchto dvou orgánů považuje za vhodné.

Považují-li to Rada nebo Komise za nutné, určí výboru pro předložení jeho stanoviska lhůtu nejméně jednoho měsíce od jejího oznámení předsedovi. Po uplynutí stanovené lhůty mohou jednat i bez tohoto stanoviska.

Je-li Hospodářský a sociální výbor konzultován podle článku 198, Rada nebo Komise o tomto vyžádání stanoviska informují Výbor regionů. Usoudí-li Výbor regionů, že jsou dotčeny zvláštní regionální zájmy, může v této věci zaujmout stanovisko.

Může vydat stanovisko z vlastního podnětu v případech, kdy to považuje za vhodné.

Stanovisko výboru a zápis z jeho jednání se postupují Radě a Komisi.“

68) Vkládá se nová kapitola, která zní:

„KAPITOLA 5

Evropská investiční banka

Článek 198d

Evropská investiční banka má právní subjektivitu.

Členy Evropské investiční banky jsou členské státy.

Statut Evropské investiční banky je obsažen v protokolu připojeném k této smlouvě.

Článek 198e

Úkolem Evropské investiční banky je přispívat k vyváženému a nerušenému rozvoji společného trhu v zájmu Společenství; využívá k tomu jak kapitálového trhu, tak vlastních zdrojů. Za tím účelem neziskovým poskytováním půjček a záruk usnadňuje financování dále uvedených projektů ve všech odvětvích hospodářství:

a) projektů na rozvoj méně rozvinutých oblastí;

b) projektů na modernizaci nebo konverzi podniků anebo na vytvoření nových činností vyplývajících z postupného vytváření společného trhu, které pro svůj rozsah nebo pro svou povahu nemohou být plně kryty dostupnými finančními prostředky v jednotlivých členských státech;

c) projektů společného zájmu více členských států, které pro svůj rozsah nebo povahu nemohou být plně kryty dostupnými finančními prostředky v jednotlivých členských státech.

Při plnění svých úkolů usnadňuje Evropská investiční banka financování investičních programů s využitím strukturálních fondů a dalších finančních nástrojů Společenství.“

69) Článek 199 se nahrazuje tímto:

„*Článek 199*

Pro každý rozpočtový rok musí být veškeré příjmy a výdaje Společenství, včetně těch, které se vztahují k Evropskému sociálnímu fondu, předběžně vyčísleny a zahrnuty do rozpočtu.

Správní výdaje orgánů, které vyplývají z ustanovení Smlouvy o Evropské unii a vztahují se ke společné zahraniční a bezpečnostní politice a ke spolupráci v oblastech spravedlnosti a vnitřních věcí, jsou hrazeny z rozpočtu. Operativní výdaje, které vyplývají z provádění těchto ustanovení, mohou být za podmínek určených těmito ustanoveními hrazeny z rozpočtu.

Rozpočet musí být vyrovnaný co do příjmů a výdajů.“

70) Článek 200 se zrušuje.

71) Článek 201 se nahrazuje tímto:

„Článek 201

Rozpočet je financován plně z vlastních zdrojů; jiné příjmy tím nejsou dotčeny.

Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně přijme ustanovení týkající se systému vlastních zdrojů Společenství a doporučí je členským státům k přijetí v souladu s jejich ústavními předpisy.“

72) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 201a

K zajištění rozpočtové kázně nepředloží Komise žádný návrh aktu Společenství, nezmění své návrhy a nepřijme žádná prováděcí opatření, která by mohla mít citelné dopady na rozpočet, aniž by poskytla záruku, že takový návrh nebo takové opatření mohou být financovány v mezích vlastních zdrojů Společenství, vyplývajících z ustanovení přijatých Radou podle článku 201.“

73) Článek 205 se nahrazuje tímto:

„Článek 205

Komise plní rozpočet v souladu s nařízením přijatým na základě článku 209 na vlastní odpovědnost a v mezích přidělených prostředků, v souladu se zásadami řádného finančního řízení.

Nařízení stanoví podrobná pravidla, podle kterých se každý orgán podílí na provádění svých výdajů.

V rámci rozpočtu může Komise v mezích a za podmínek stanovených nařízením přijatým na základě článku 209 převádět prostředky z jedné kapitoly do druhé nebo z jedné jednotky nižšího členění do druhé.“

74) Článek 206 se nahrazuje tímto:

„Článek 206

1. Evropský parlament na základě doporučení Rady přijatého kvalifikovanou většinou uděluje Komisi absolutorium za plnění rozpočtu. Za tím účelem Rada a poté Evropský parlament přezkoumají závěrečný účet a finanční rozvahu, uvedené v článku 205a, a výroční zprávu Účetního dvora, k níž jsou připojeny odpovědi kontrolovaných orgánů na jeho připomínky, jakož i příslušné zvláštní zprávy Účetního dvora.

2. Před udělením absolutoria Komisi nebo z jiného důvodu v souvislosti s výkonem svých rozpočtových pravomocí si může Evropský parlament vyžádat od Komise informace o provádění výdajů nebo o fungování systémů finanční kontroly. Komise podá Evropskému parlamentu na jeho žádost všechny nezbytné informace.

3. Komise učiní všechna vhodná opatření, aby vyhověla připomínkám připojeným k rozhodnutí o udělení absolutoria a dalším připomínkám Evropského parlamentu, týkajícím se provádění výdajů, jakož i poznámkám provázejícím doporučení Rady, spojeným s udělením absolutoria.

Na žádost Evropského parlamentu nebo Rady podá Komise zprávu o opatřeních učiněných na základě těchto připomínek a poznámek, a zejména o pokynech daných útvarům, které odpovídají za plnění rozpočtu. Tyto zprávy se zasílají rovněž Účetnímu dvoru.“

75) Články 206a a 206b se zrušují.

76) Článek 209 se nahrazuje tímto:

„Článek 209

Rada na návrh Komise, po konzultaci s Evropským parlamentem a po obdržení stanoviska Účetního dvora jednomyslně:

- a) přijme finanční nařízení určující zejména podrobnosti týkající se sestavování a plnění rozpočtu a předkládání a auditu účetnictví,
- b) určí podrobnosti a postup, podle nichž se rozpočtové příjmy v rámci systému vlastních zdrojů Společenství dávají k dispozici Komisi, a určí opatření, která se v případě potřeby použijí ke krytí hotovostních nároků,
- c) stanoví pravidla a organizuje kontrolu odpovědnosti finančních kontrolorů, schvalujících osob a účetních.“

77) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 209a

Členské státy přijmou k zamezení podvodů ohrožujících finanční zájmy Společenství stejná opatření, jaká přijímají k zamezení podvodů ohrožujících jejich vlastní finanční zájmy.

Aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této smlouvy, členské státy koordinují svou činnost zaměřenou na ochranu finančních zájmů Společenství proti podvodům. Za tím účelem organizují s podporou Komise úzkou a pravidelnou spolupráci mezi příslušnými útvary státní správy.“

78) Článek 215 se nahrazuje tímto:

„Článek 215

Smluvní odpovědnost Společenství se řídí právem rozhodným pro příslušnou smlouvu.

V případě mimosmluvní odpovědnosti nahradí Společenství v souladu s obecnými zásadami společnými právním řádům členských států škody způsobené jeho orgány nebo jeho zaměstnanci při výkonu jejich funkce.

Druhý pododstavec se použije stejným způsobem na škody způsobené ECB nebo jejími zaměstnanci při výkonu jejich funkce.

Osobní odpovědnost zaměstnanců vůči Společenství se řídí služebním nebo pracovním řádem, který se na ně vztahuje.“

79) Článek 227 se mění takto:

a) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Na francouzské zámořské departementy se vztahují ihned po vstupu této smlouvy v platnost její zvláštní i obecná ustanovení, která se týkají:

- volného pohybu zboží,
- zemědělství, s výjimkou čl. 40 odst. 4,

- volného pohybu služeb,
- pravidel hospodářské soutěže,
- ochranných opatření stanovených v člancích 109h, 109i a 226,
- orgánů.

Podmínky použití ostatních ustanovení této smlouvy určí Rada na návrh Komise jednomyslnými rozhodnutími nejpozději do dvou let od vstupu této smlouvy v platnost.

Orgány Společenství budou v rámci postupů stanovených touto smlouvou, zejména článkem 226, dbát o hospodářský a sociální rozvoj těchto oblastí.“

b) v odstavci 5 se písmeno a) nahrazuje tímto:

„a) Tato smlouva se nevztahuje na Faerské ostrovy.“

80) Článek 228 se nahrazuje tímto:

„*Článek 228*

1. Předpokládá-li tato smlouva uzavření dohod mezi Společenstvím a jedním nebo více státy nebo mezinárodními organizacemi, předloží Komise doporučení Radě, která zmocní Komisi zahájit nezbytná jednání. Komise při vedení těchto jednání konzultuje zvláštní výbory, které jmenuje Rada, aby jí v tomto úkolu pomáhaly, a řídí se směrnicemi, které jí Rada může poskytnout.

Rada při výkonu pravomocí svěřených jí tímto odstavcem rozhoduje kvalifikovanou většinou, s výjimkou případů stanovených v odstavci 2 druhé větě, kdy rozhoduje jednomyslně.

2. S výhradou pravomocí svěřených v této oblasti Komisi uzavírá Rada kvalifikovanou většinou na návrh Komise. Rada rozhoduje jednomyslně, dotýká-li se dohoda oblasti, v níž je pro přijetí vnitřních předpisů požadována jednomyslnost, a v případě dohod uvedených v článku 238.

3. Nejednají-li se o dohody uvedené v čl. 113 odst. 3, uzavírá dohody Rada po konzultaci s Evropským parlamentem, a to i v případech, kdy se dohoda dotýká oblasti, v níž je pro přijetí vnitřních předpisů požadován postup uvedený v článku 189b nebo v článku 189c. Evropský parlament zaujme stanovisko ve lhůtě, kterou může Rada stanovit podle naléhavosti věci. Nezaujme-li stanovisko v této lhůtě, může Rada jednat i bez tohoto stanoviska.

Odchylně od předchozího pododstavce se dohody uvedené v článku 238, ostatní dohody, které vytvářejí zavedením postupů spolupráce zvláštní institucionální rámec, dohody mající citelné rozpočtové dopady na Společenství a dohody měnící akt přijatý postupem podle článku 189b uzavírají se souhlasem Evropského parlamentu.

Rada a Evropský parlament se mohou v naléhavých případech dohodnout na lhůtě pro vyslovení tohoto souhlasu.

4. Při uzavírání dohody může Rada zmocnit Komisi, aby odchylně od odstavce 2 jménem Společenství schvalovala její změny, jestliže dohoda stanoví, že se takové změny přijímají zjednodušeným postupem nebo orgánem stanoveným dohodou. Rada může k takovému zmocnění připojit zvláštní podmínky.

5. Zamýšlí-li Rada uzavřít dohodu, která vyžaduje změny této smlouvy, musí být tyto změny nejprve přijaty postupem podle článku N Smlouvy o Evropské unii.

6. Rada, Komise nebo členský stát si mohou předem vyžádat posudek Soudního dvora o slučitelnosti zamýšlené dohody s ustanoveními této smlouvy. Je-li posudek Soudního dvora odmítavý, může dohoda vstoupit v platnost jen v souladu s článkem N Smlouvy o Evropské unii.

7. Dohody uzavřené za podmínek stanovených tímto článkem jsou závazné pro orgány Společenství i pro členské státy.“

81) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 228a

Předpokládá-li se ve společných postojích nebo společných akcích přijatých podle ustanovení Smlouvy o Evropské unii o společné zahraniční a bezpečnostní politice určitý postup Společenství směřující k pozastavení, omezení nebo úplnému přerušení hospodářských vztahů s jednou nebo několika třetími zeměmi, přijme Rada nezbytná naléhavá opatření. Rada rozhoduje na návrh Komise kvalifikovanou většinou.“

82) Článek 231 se nahrazuje tímto:

„Článek 231

Společenství naváže úzkou součinnost s Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj; podrobnosti budou stanoveny vzájemnou dohodou.“

83) Články 236 a 237 se zrušují.

84) Článek 238 se nahrazuje tímto:

„Článek 238

Společenství může uzavřít s jedním nebo více státy nebo mezinárodními organizacemi dohody o přidružení, které stanoví vzájemná práva a povinnosti, společné postupy a zvláštní řízení.“

F. V Příloze III:

85) Název přílohy se nahrazuje tímto:

„Seznam neviditelných operací zmíněných v článku 73h této smlouvy.“

G.V Protokolu o statutu Evropské investiční banky:

86) Odkazy na články 129 a 130 se nahrazují odkazy na články 198d a 198e.

HLAVA III

USTANOVENÍ POZMĚŇUJÍCÍ SMLOUVU O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ UHLÍ A OCELI

Článek H

Smlouva o založení Evropského společenství uhlí a oceli se mění v souladu s tímto článkem.

1) Článek 7 se nahrazuje tímto:

„Článek 7

Orgány Společenství jsou:

- VYSOKÝ ÚŘAD (dále jen „Komise“),
- SPOLEČNÉ SHROMÁŽDĚNÍ (dále jen „Evropský parlament“),
- ZVLÁŠTNÍ RADA MINISTRŮ (dále jen „Rada“),
- SOUDNÍ DVŮR,
- ÚČETNÍ DVŮR.

Komisi je nápomocen Poradní výbor.“

2) Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 9

1. Komise se skládá ze sedmnácti členů, vybraných podle jejich celkové způsobilosti, kteří poskytují veškeré záruky nezávislosti.

Počet členů Komise může být změněn jednomyslným rozhodnutím Rady.

Členy Komise mohou být pouze státní příslušníci členských států.

Členem Komise musí být alespoň jeden státní příslušník každého členského státu, přičemž nejvýše dva členové mohou být též státní příslušnosti.

2. Členové Komise vykonávají svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Při plnění svých úkolů nevyžadují ani nepřijímají pokyny od žádné vlády ani jiného subjektu. Zdrží se jakéhokoli jednání neslučitelného s povahou své funkce. Každý členský stát se zavazuje zachovávat tuto zásadu a nesnažit se ovlivňovat členy Komise při plnění jejich úkolů.

Během funkčního období nesmějí členové Komise vykonávat žádnou jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost. Při svém nástupu se slavnostně zavazují dodržovat během výkonu své funkce i po jeho ukončení povinnosti vyplývající z jejich postavení, zejména povinnost čestného a zdrženlivého jednání při přijímání některých funkcí nebo některých výhod po uplynutí funkčního období. V případě porušení těchto povinností může Soudní dvůr na návrh Rady nebo Komise rozhodnout podle okolností o odvolání člena podle článku 12a nebo o odnětí jeho nároku na důchod nebo jej nahrazující požitky.

Článek 10

1. Členové Komise jsou jmenováni postupem podle odstavce 2 na dobu pěti let, pokud článek 24 případně nestanoví jinak.

Mohou být jmenováni opakovaně.

2. Vlády členských států určí vzájemnou dohodou po konzultaci s Evropským parlamentem osobu, kterou zamýšlejí jmenovat předsedou Komise.

Vlády členských států po konzultaci s designovaným předsedou určí ostatní osoby, které zamýšlejí jmenovat členy Komise.

Předseda a ostatní členové Komise určení tímto způsobem podléhají jako sbor schválení Evropským parlamentem. Po svém schválení Evropským parlamentem jsou předseda a ostatní členové Komise jmenováni vzájemnou dohodou vlád členských států.

3. Odstavce 1 a 2 se poprvé použijí na jmenování předsedy a ostatních členů Komise, jejichž funkční období začíná dnem 7. ledna 1995.

Předseda a ostatní členové Komise, jejichž funkční období začíná dnem 7. ledna 1993, jsou jmenováni vzájemnou dohodou vlád členských států. Jejich funkční období skončí dnem 6. ledna 1995.

Článek 11

Komise může jmenovat z řad svých členů jednoho nebo dva místopředsedy.

Článek 12

Mimo případy celkové obměny Komise a smrti končí výkon funkce člena Komise odstoupením nebo odvoláním.

Dotyčný člen je nahrazen novým členem jmenovaným vzájemnou dohodou vlád členských států pro zbývající část funkčního období. Rada může jednomyslně rozhodnout, že jej není třeba nahradit.

V případě odstoupení, odvolání nebo smrti je předseda nahrazen pro zbývající část funkčního období. Pro jeho nahrazení se použije postup stanovený v čl. 10 odst. 2.

Mimo případy odvolání podle článku 12a zastávají členové Komise svou funkci až do okamžiku svého nahrazení.

Článek 12a

Přestane-li kterýkoli člen Komise splňovat podmínky nezbytné k výkonu své funkce nebo se dopustí vážného pochybení, může být odvolán Soudním dvorem na návrh Rady nebo Komise.

Článek 13

Komise se usnáší většinou hlasů svých členů z počtu stanoveného v článku 9.

Komise je schopná se usnášet, pokud je přítomen počet členů stanovený v jejím jednacím řádu.“

3) Článek 16 se nahrazuje tímto:

„Článek 16

Komise přijímá veškerá vnitřní opatření potřebná k zajištění činnosti svých útvarů.

Může zřizovat studijní výbory, zejména výbor pro hospodářská studia.

Rada a Komise se navzájem konzultují a vzájemnou dohodou upraví způsoby své spolupráce.

Komise přijme svůj jednací řád, kterým upraví svou činnost a činnost útvarů jí podléhajících v souladu s ustanoveními této smlouvy. Zajistí zveřejnění tohoto jednacího řádu.“

4) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 17

Komise zveřejní každoročně nejméně měsíc před zahájením zasedání Evropského parlamentu souhrnnou zprávu o činnosti Společenství.“

5) V článku 18 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Rada stanoví kvalifikovanou většinou veškeré náhrady poskytované místo odměny.“

6) Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 20a

Evropský parlament může většinou hlasů všech svých členů požádat Komisi, aby předložila vhodný návrh ve věcech, u nichž má za to, že aktu Společenství je potřeba k provedení této smlouvy.

Článek 20b

Evropský parlament může při plnění svých úkolů na žádost čtvrtiny členů zřídit dočasnou vyšetřovací komisi, která by zkoumala obvinění z porušování práva Společenství nebo nesprávného úředního postupu při jeho uplatňování, s výjimkou případu, kdy jsou tvrzené skutečnosti předmětem dosud neukončeného soudního řízení; působnost svěřená touto smlouvou jiným orgánům nebo institucím tím není dotčena.

Dočasná vyšetřovací komise skončí svou činnost předložením své zprávy.

Pravidla pro výkon vyšetřovacího práva stanoví společná dohoda Evropského parlamentu, Rady a Komise.

Článek 20c

Každý občan Unie a každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se statutárním sídlem v některém členském státě má právo předložit samostatně či společně s dalšími občany nebo osobami petici Evropskému parlamentu ve věci, která spadá do oblasti činnosti Společenství a která se jich přímo dotýká.

Článek 20d

1. Evropský parlament jmenuje veřejného ochránce práva oprávněného přijímat stížnosti od kteréhokoli občana Unie nebo od kterékoli fyzické osoby s bydlištěm nebo právnické osoby se statutárním sídlem v členském státě, které se týkají případů nesprávného úředního postupu orgánů Společenství, s výjimkou Soudního dvora a Soudu prvního stupně při výkonu jejich soudních pravomocí.

V souladu se svými povinnostmi provádí veřejný ochránce práv šetření, která považuje za opodstatněná, a to z vlastního podnětu nebo na základě stížností předložených mu přímo nebo prostřednictvím člena Evropského parlamentu, pokud tvrzené skutečnosti nejsou nebo nebyly předmětem soudního řízení. Jestliže veřejný ochránce práv zjistí nesprávný úřední postup, postoupí věc dotyčnému orgánu, který má lhůtu tří měsíců na to, aby mu sdělil svůj názor. Poté veřejný ochránce práv předá Evropskému parlamentu a dotyčnému orgánu zprávu. Osobu podávající stížnost informuje o výsledku tohoto šetření.

Veřejný ochránce práv podává každoročně zprávu o výsledcích svých šetření Evropskému parlamentu.

2. Veřejný ochránce práv je jmenován po každých volbách do Evropského parlamentu na dobu jeho funkčního období. Může být jmenován opakovaně.

Veřejný ochránce práv může být odvolán z funkce Soudním dvorem na žádost Evropského parlamentu, přestane-li splňovat podmínky nezbytné k výkonu své funkce nebo se dopustí závažného pochybení.

3. Veřejný ochránce práv vykonává svou funkci zcela nezávisle. Nevyžaduje ani nepřijímá pokyny od žádného subjektu. Během funkčního období nesmí vykonávat žádnou jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost.

4. Evropský parlament po obdržení stanoviska Komise a se souhlasem Rady vyjádřeným kvalifikovanou většinou určí statut a obecné podmínky výkonu funkce veřejného ochránce práv.“

7) V článku 21 se odstavec 3 nahrazuje tímto:

„3. Evropský parlament vypracuje návrhy na všeobecné a přímé volby konané jednotně ve všech členských státech.

Rada přijme jednomyslně po obdržení souhlasu Evropského parlamentu, vyjádřeného většinou hlasů všech jeho členů, odpovídající ustanovení a doporučí členským státům jejich přijetí v souladu s jejich ústavními předpisy.“

8) Článek 24 se nahrazuje tímto:

„Článek 24

Evropský parlament projedná ve veřejném zasedání souhrnnou zprávu, kterou mu předloží Komise.

Byl-li podán návrh na vyslovení nedůvěry Komisi pro její činnost, může Evropský parlament o tomto návrhu rozhodnout až po uplynutí tří dnů od jeho podání, a to pouze veřejným hlasováním.

Je-li návrh na vyslovení nedůvěry přijat většinou dvou třetin odevzdaných hlasů a většinou členů Evropského parlamentu, odstoupí členové Komise kolektivně. Vyřizují však dále běžné záležitosti, dokud nebudou nahrazeni v souladu s článkem 10. V tomto případě funkční období členů Komise, jmenovaných jako nástupci, skončí ke dni, k němuž by skončilo funkční období členů Komise, kteří kolektivně odstoupili.“

9) Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 27

Rada se skládá z jednoho zástupce každého členského státu na ministerské úrovni, zmocněného zavazovat vládu tohoto členského státu.

Předsednictví vykonává postupně každý členský stát Rady po dobu šesti měsíců podle následujícího pořadí členských států:

- během prvního šestiletého cyklu: Belgie, Dánsko, Německo, Řecko, Španělsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Portugalsko, Spojené království,
- během následujícího šestiletého cyklu: Dánsko, Belgie, Řecko, Německo, Francie, Španělsko, Itálie, Irsko, Nizozemsko, Lucembursko, Spojené království, Portugalsko.

Článek 27a

Radu svolává k zasedání její předseda z vlastního podnětu, na žádost některého z jejích členů nebo na žádost Komise.“

10) Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 29

Rada stanoví kvalifikovanou většinou platy, náhrady a důchody předsedy a členů Komise, předsedy, soudců, generálních advokátů a tajemníka Soudního dvora. Stejnou většinou rovněž stanoví veškeré náhrady poskytované místo odměny.

Článek 30

1. Výbor složený ze stálých zástupců členských států má za úkol připravovat práci Rady a plnit úkoly, kterými jej Rada pověří.

2. Radě je nápomocen generální sekretariát pod vedením generálního tajemníka. Generálního tajemníka jmenuje Rada jednomyslným rozhodnutím.

Rada rozhoduje o organizaci generálního sekretariátu.

3. Rada přijme svůj jednací řád.“

11) Článek 32 se nahrazuje tímto:

„Článek 32

Soudní dvůr se skládá ze třinácti soudců.

Soudní dvůr zasedá v plénu. Může však vytvářet senáty složené ze tří nebo z pěti soudců k provádění určitých přípravných šetření nebo k rozhodování určitých skupin věcí v souladu s pravidly stanovenými k tomuto účelu.

Soudní dvůr zasedá v plénu, požádá-li o to členský stát nebo orgán Společenství, který je stranou v řízení.

Na žádost Soudního dvora může Rada jednomyslným rozhodnutím zvýšit počet soudců a provést nezbytné úpravy druhého a třetího pododstavce tohoto článku a čl. 32b druhého pododstavce.“

12) Článek 32d se nahrazuje tímto:

„Článek 32d

1. K Soudnímu dvoru se přičleňuje soud příslušný rozhodovat v některých věcech v prvním stupni, určených podle odstavce 2, proti jehož rozhodnutí je možno za podmínek stanovených statutem podat k Soudnímu dvoru opravný prostředek, omezený na otázky práva. Soud prvního stupně není příslušný k rozhodování o předběžných otázkách podle článku 41.

2. Na žádost Soudního dvora a po konzultaci s Evropským parlamentem a Komisí Rada jednomyslným rozhodnutím určí věci uvedené v odstavci 1 a složení Soudu prvního stupně a přijme nezbytné úpravy a doplňující ustanovení statutu Soudního dvora. Nerozhodne-li Rada jinak, ustanovení této smlouvy vztahující se na Soudní dvůr, zejména ustanovení Protokolu o statutu Soudního dvora, se vztahují i na Soud prvního stupně.

3. Soudci Soudu prvního stupně jsou vybíráni z osob, které poskytují veškeré záruky nezávislosti a jsou způsobilé k výkonu soudcovské činnosti; jsou jmenováni vzájemnou dohodou vlád členských států na dobu šesti let. Každé tři roky dochází k částečné obměně soudců. Mohou být jmenováni opakovaně.

4. Soud prvního stupně přijme svůj jednací řád po dohodě se Soudním dvorem. Jednací řád musí jednomyslně schválit Rada.“

13) Článek 33 se nahrazuje tímto:

„Článek 33

Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat o žalobách na neplatnost podaných členským státem nebo Radou proti rozhodnutím nebo doporučením Komise pro nedostatek příslušnosti, pro porušení podstatných formálních náležitostí, pro porušení této smlouvy nebo jakéhokoli právního předpisu týkajícího se jejího provádění, anebo pro zneužití pravomoci. Přezkum Soudním dvorem však nezahrnuje hodnocení stavu vyplývajícího z hospodářských skutečností či okolností, na jehož základě Komise přijala rozhodnutí nebo podala doporučení, s výjimkou případů, kdy je Komisi vytýkáno zneužití pravomoci nebo zjevné neplnění ustanovení této smlouvy nebo jakéhokoli právního předpisu týkajícího se jejího provádění.

Podniky nebo sdružení uvedené v článku 48 mohou za stejných podmínek podat žalobu proti individuálním rozhodnutím nebo doporučením, která se jich týkají, nebo proti obecným rozhodnutím či doporučením, o kterých mají za to, že znamenají zneužití pravomoci v jejich neprospěch.

Žaloby uvedené v prvních dvou pododstavcích tohoto článku je třeba podat ve lhůtě jednoho měsíce od oznámení nebo vyhlášení rozhodnutí nebo doporučení.

Soudní dvůr má za stejných podmínek pravomoc rozhodovat o žalobách podaných Evropským parlamentem k ochraně jeho práv.“

14) Vkládá se nová kapitola, která zní:

„KAPITOLA V

Účetní dvůr

Článek 45a

Účetní dvůr provádí kontrolu účetnictví.

Článek 45b

1. Účetní dvůr se skládá z dvanácti členů.
2. Členové Účetního dvora jsou vybíráni z osob, které ve svých zemích pracují nebo pracovaly v orgánech vnější kontroly účetnictví nebo které mají pro tuto funkci zvláštní kvalifikaci. Musí poskytovat veškeré záruky nezávislosti.
3. Členy Účetního dvora jmenuje Rada po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslným rozhodnutím na dobu šesti let.

Čtyři členové Účetního dvora, určení losem, budou však při prvním jmenování Účetního dvora jmenováni pouze na dobu čtyř let.

Členové Účetního dvora mohou být jmenováni opakovaně.

Ze svého středu zvolí na dobu tří let předsedu Účetního dvora. Předseda může být zvolen opakovaně.

4. Členové Účetního dvora vykonávají svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Při plnění svých úkolů nevyžadují ani nepřijímají pokyny od žádné vlády ani jiného subjektu. Zdrží se jakéhokoli jednání neslučitelného s povahou své funkce.

5. Během funkčního období nesmějí členové Účetního dvora vykonávat žádnou jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost. Při svém nástupu do funkce se slavnostně zavazují respektovat během výkonu své funkce i po jeho ukončení povinnosti vyplývající z jejich postavení, zejména povinnost čestného a zdrženlivého jednání při přijímání některých funkcí nebo některých výhod po uplynutí funkčního období.

6. Mimo případy pravidelných obměn a smrti končí výkon funkce členů Účetního dvora odstoupením nebo odvoláním Soudním dvorem podle odstavce 7.

Dotyčný člen je nahrazen pro zbývající část funkčního období.

Mimo případy odvolání zastávají členové Účetního dvora svou funkci až do okamžiku svého nahrazení.

7. Člen Účetního dvora může být odvolán ze své funkce nebo zbaven nároku na důchod nebo jej nahrazující požitky jen v případě, že Soudní dvůr na žádost Účetního dvora shledá, že přestal splňovat podmínky nezbytné k výkonu jeho funkce nebo neplní povinnosti vyplývající z jeho funkce.

8. Rada stanoví kvalifikovanou většinou pracovní podmínky předsedy a členů Účetního dvora, zejména jejich platy, náhrady a důchody. Stejnou většinou rovněž stanoví veškeré náhrady poskytované místo odměny.

9. Ustanovení Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství, jež se vztahují na soudce Soudního dvora, se použijí rovněž na členy Účetního dvora.

Článek 45c

1. Účetní dvůr přezkoumává účetnictví všech příjmů a výdajů Společenství. Přezkoumává rovněž účetnictví všech příjmů a výdajů každého ze subjektů zřízeného Společenstvím, pokud to jeho zřizovací akt nevylučuje.

Účetní dvůr předkládá Evropskému parlamentu a Radě prohlášení o věrohodnosti účetnictví a o legalitě a řádnosti podkladových operací.

2. Účetní dvůr přezkoumává legalitu a řádnost příjmů a výdajů a přesvědčuje se o řádnosti finančního řízení.

Kontrola příjmů se provádí porovnáním splatných pohledávek a došlých úhrad ve prospěch Společenství.

Kontrola výdajů se provádí porovnáním přijatých závazků a poskytnutých úhrad.

Kontroly mohou být prováděny před účetní závěrkou příslušného rozpočtového roku.

3. Kontrola se provádí na základě účetních dokladů a podle potřeby na místě v ostatních orgánech Společenství a v členských státech. V členských státech se kontrola provádí v součinnosti s vnitrostátními orgány kontroly účetnictví, a nemají-li tyto orgány potřebné pravomoci, v součinnosti s příslušnými vnitrostátními místy. Tyto orgány nebo místa sdělí Účetnímu dvoru, zda se na kontrole hodlají podílet.

Ostatní orgány Společenství a vnitrostátní orgány kontroly účetnictví, nebo nemají-li tyto orgány potřebné pravomoci, příslušná vnitrostátní místa předají Účetnímu dvoru na jeho žádost veškeré podklady a informace nezbytné pro splnění jeho úkolů.

4. Účetní dvůr vypracuje po skončení každého rozpočtového roku výroční zprávu. Tato zpráva se předkládá ostatním orgánům Společenství a zveřejňuje se v *Úředním věstníku Evropských společenství* spolu s odpověďmi orgánů na připomínky Účetního dvora.

Účetní dvůr může dále kdykoli předkládat své připomínky k jednotlivým otázkám, zejména ve formě zvláštních zpráv, a na žádost některého orgánu Společenství zaujímat stanoviska.

Výroční zprávy, zvláštní zprávy a stanoviska přijímá Účetní dvůr většinou hlasů všech svých členů.

Je nápomocen Evropskému parlamentu a Radě při výkonu jejich pravomocí při kontrole plnění rozpočtu.

5. Účetní dvůr rovněž každoročně vypracovává samostatnou zprávu o řádném průběhu účetních operací jiných než těch, jež se vztahují k příjmům a výdajům uvedeným v odstavci 1, a o řádném finančním řízení Komise s nimi spojeném. Tuto zprávu vypracuje nejpozději do šesti měsíců od závěrky účetního období, k němuž se účetnictví vztahuje, a předloží ji Komisi a Radě. Komise zprávu postoupí Evropskému parlamentu.“

15) Článek 78c se nahrazuje tímto:

„Článek 78c

Komise plní správní rozpočet v souladu s nařízením přijatým na základě článku 78h na vlastní odpovědnost a v mezích přidělených prostředků, v souladu se zásadami řádného finančního řízení.

Nařízení stanoví podrobná pravidla, podle kterých se každý orgán podílí na provádění svých výdajů.

V rámci správního rozpočtu může Komise v mezích a za podmínek stanovených nařízením přijatým na základě článku 78h převádět prostředky z jedné kapitoly do druhé nebo z jedné jednotky nižšího členění do druhé.“

16) Články 78e a 78f se zrušují.

17) Článek 78g se nahrazuje tímto:

„Článek 78g

1. Evropský parlament na základě doporučení Rady přijatého kvalifikovanou většinou uděluje Komisi absolutorium za plnění rozpočtu. Za tím účelem Rada a poté Evropský parlament přezkoumají závěrečný účet a finanční rozvahu, uvedené v článku 78d, a výroční zprávu Účetního dvora, k níž jsou připojeny odpovědi kontrolovaných orgánů na jeho připomínky, jakož i příslušné zvláštní zprávy Účetního dvora.

2. Před udělením absolutoria Komisi nebo z jiného důvodu v souvislosti s výkonem svých rozpočtových pravomocí si může Evropský parlament vyžádat od Komise informace o provádění výdajů nebo o fungování systémů finanční kontroly. Komise podá Evropskému parlamentu na jeho žádost všechny nezbytné informace.

3. Komise učiní všechna vhodná opatření, aby vyhověla připomínkám připojeným k rozhodnutí o udělení absolutoria a dalším připomínkám Evropského parlamentu, týkajícím se provádění výdajů, jakož i poznámkám provázejícím doporučení Rady, spojeným s udělením absolutoria.

Na žádost Evropského parlamentu nebo Rady podá Komise zprávu o opatřeních učiněných na základě těchto připomínek a poznámek, a zejména o pokynech daných útvarům, které odpovídají za plnění rozpočtu. Tyto zprávy se zasílají rovněž Účetnímu dvoru.“

18) Článek 78h se nahrazuje tímto:

„Článek 78h

Rada na návrh Komise, po konzultaci s Evropským parlamentem a po obdržení stanoviska Účetního dvora jednomyslně:

a) přijme finanční nařízení určující zejména podrobnosti týkající se sestavování a plnění rozpočtu a předkládání a auditu účetnictví,

b) určí podrobnosti a postup, podle nichž se rozpočtové příjmy v rámci systému vlastních zdrojů Společenství dávají k dispozici Komisi, a určí opatření, která se v případě potřeby použijí ke krytí hotovostních nároků,

c) stanoví pravidla a organizuje kontrolu odpovědnosti finančních kontrolorů, schvalujících osob a účetních.“

19) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 78i

Členské státy přijmou k zamezení podvodů ohrožujících finanční zájmy Společenství stejná opatření, jaká přijímají k zamezení podvodů ohrožujících jejich vlastní finanční zájmy.

Aniž jsou dotčena jiná ustanovení této smlouvy, členské státy koordinují svou činnost zaměřenou na ochranu finančních zájmů Společenství proti podvodům. Za tím účelem organizují s podporou Komise úzkou a pravidelnou spolupráci mezi příslušnými útvary státní správy.“

20) V čl. 79 písm. a) se první pododstavec nahrazuje tímto:

„a) Tato smlouva se nevztahuje na Faerské ostrovy.“

21) Články 96 a 98 se zrušují.

HLAVA IV

USTANOVENÍ POZMĚŇUJÍCÍ SMLOUVU O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ PRO ATOMOVOU ENERGIÍ

Článek I

Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii se mění v souladu tímto článkem.

1) Článek 3 se nahrazuje tímto:

„Článek 3

1. Uskutečňování úkolů svěřených Společenství zajišťují tyto orgány:

- EVROPSKÝ PARLAMENT,
- RADA,
- KOMISE,
- SOUDNÍ DVŮR,
- ÚČETNÍ DVŮR.

Každý orgán jedná v mezích působnosti, kterou mu svěřuje tato smlouva.

2. Radě a Komisi je nápomocen Hospodářský a sociální výbor, který má poradní funkci.“

2) Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 107a

Evropský parlament může většinou hlasů všech svých členů požádat Komisi, aby předložila vhodný návrh ve věcech, u nichž má za to, že aktu Společenství je potřeba k provedení této smlouvy.

Článek 107b

Evropský parlament může při plnění svých úkolů na žádost čtvrtiny členů zřídit dočasnou vyšetřovací komisi, která by zkoumala obvinění z porušování práva Společenství nebo nesprávného úředního postupu při jeho uplatňování, s výjimkou případu, kdy jsou tvrzené skutečnosti předmětem dosud neukončeného soudního řízení; pravomoci svěřené touto smlouvou jiným orgánům a institucím tím nejsou dotčeny.

Dočasná vyšetřovací komise skončí svou činnost předložením své zprávy.

Pravidla pro výkon vyšetřovacího práva stanoví společná dohoda Evropského parlamentu, Rady a Komise.

Článek 107c

Každý občan Unie a každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se statutárním sídlem v některém členském státě má právo předložit samostatně či společně s dalšími občany nebo osobami petici Evropskému parlamentu ve věci, která spadá do oblasti činnosti Společenství a která se jich přímo dotýká.

Článek 107d

1. Evropský parlament jmenuje veřejného ochránce práv oprávněného přijímat stížnosti od kteréhokoli občana Unie nebo od kterékoli fyzické osoby s bydlištěm nebo právnické osoby se statutárním sídlem v členském státě, které se týkají případů nesprávného úředního postupu orgánů Společenství, s výjimkou Soudního dvora a Soudu prvního stupně při výkonu jejich soudních pravomocí.

V souladu se svými povinnostmi provádí veřejný ochránce práv šetření, která považuje za opodstatněná, z vlastního podnětu nebo na základě stížností předložených mu přímo nebo prostřednictvím člena Evropského parlamentu, pokud tvrzené skutečnosti nejsou nebo nebyly předmětem soudního řízení. Jestliže veřejný ochránce práv zjistí nesprávný úřední postup, postoupí věc dotyčnému orgánu, který má lhůtu tří měsíců na to, aby mu sdělil svůj názor. Poté veřejný ochránce práv předá Evropskému parlamentu a dotyčnému orgánu zprávu. Osobu podávající stížnost informuje o výsledku tohoto šetření.

Veřejný ochránce práv podává každoročně zprávu o výsledku svých šetření Evropskému parlamentu.

2. Veřejný ochránce práv je jmenován po každých volbách do Evropského parlamentu na dobu jeho funkčního období. Může být jmenován opakovaně.

Veřejný ochránce práv může být odvolán z funkce Soudním dvorem na žádost Evropského parlamentu, přestane-li splňovat podmínky nezbytné k výkonu své funkce nebo dopustí-li se závažného pochybení.

3. Veřejný ochránce práv vykonává svou funkci zcela nezávisle. Nevyžaduje ani nepřijímá pokyny od žádného subjektu. Během funkčního období nesmí vykonávat žádnou jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost.

4. Evropský parlament po obdržení stanoviska Komise a se souhlasem Rady vyjádřeným kvalifikovanou většinou určí statut a obecné podmínky výkonu funkce veřejného ochránce práv.“

3) V článku 108 se odstavec 3 nahrazuje tímto:

„3. Evropský parlament vypracuje návrhy na všeobecné a přímé volby konané jednotně ve všech členských státech.

Rada přijme jednomyslně po obdržení souhlasu Evropského parlamentu, vyjádřeného většinou hlasů všech jeho členů, odpovídající ustanovení a doporučí členským státům jejich přijetí v souladu s jejich ústavními předpisy.“

4) V čl. 114 druhém pododstavci se doplňuje nová věta, která zní:

„V tomto případě funkční období členů Komise, jmenovaných jako nástupci, skončí ke dni, k němuž by skončilo funkční období členů Komise, kteří kolektivně odstoupili.“

5) Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 116

Rada se skládá z jednoho zástupce každého členského státu na ministerské úrovni, zmocněného zavazovat vládu tohoto členského státu.

Předsednictví vykonává postupně každý členský stát Rady po dobu šesti měsíců podle následujícího pořadí členských států:

— během prvního šestiletého cyklu: Belgie, Dánsko, Německo, Řecko, Španělsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Portugalsko, Spojené království,

— během následujícího šestiletého cyklu: Dánsko, Belgie, Řecko, Německo, Francie, Španělsko, Itálie, Irsko, Nizozemsko, Lucembursko, Spojené království, Portugalsko.

Článek 117

Radu svolává k zasedání její předseda z vlastního podnětu, na žádost některého z jejích členů nebo na žádost Komise.“

6) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 121

1. Výbor složený ze stálých zástupců členských států má za úkol připravovat práci Rady a plnit úkoly, kterými jej Rada pověří.

2. Radě je nápomocen generální sekretariát pod vedením generálního tajemníka. Generálního tajemníka jmenuje Rada jednomyslným rozhodnutím.

Rada rozhoduje o organizaci generálního sekretariátu.

3. Rada přijme svůj jednací řád.“

7) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 123

Rada stanoví kvalifikovanou většinou platy, náhrady a důchody předsedy a členů Komise, předsedy, soudců, generálních advokátů a tajemníka Soudního dvora. Stejnou většinou rovněž stanoví veškeré náhrady poskytované místo odměny.“

8) Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 125

Komise zveřejní každoročně nejméně měsíc před zahájením zasedání Evropského parlamentu souhrnnou zprávu o činnosti Společenství.

Článek 126

1. Komise se skládá ze sedmnácti členů, vybraných podle jejich celkové způsobilosti, kteří poskytují veškeré záruky nezávislosti.

Počet členů Komise může být změněn jednomyslným rozhodnutím Rady.

Členy Komise mohou být pouze státní příslušníci členských států.

Členem Komise musí být alespoň jeden státní příslušník každého členského státu, přičemž nejvýše dva členové mohou být téže státní příslušnosti.

2. Členové Komise vykonávají svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Při plnění svých úkolů nevyžadují ani nepřijímají pokyny od žádné vlády ani jiného subjektu. Zdrží se jakéhokoli jednání neslučitelného s povahou své funkce. Každý členský stát se zavazuje zachovávat tuto zásadu a nesnažit se ovlivňovat členy Komise při plnění jejich úkolů.

Během funkčního období nesmějí členové Komise vykonávat žádnou jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost. Při svém nástupu se slavnostně zavazují dodržovat během výkonu své funkce i po jeho ukončení povinnosti vyplývající z jejich postavení, zejména povinnost čestného a zdrženlivého jednání při přijímání některých funkcí nebo některých výhod po uplynutí funkčního období. V případě porušení těchto povinností může Soudní dvůr na návrh Rady nebo Komise rozhodnout podle okolností o odvolání člena podle článku 129 nebo o odnětí jeho nároku na důchod nebo jej nahrazující požitky.

Článek 127

1. Členové Komise jsou jmenováni postupem podle odstavce 2 na dobu pěti let, pokud článek 114 případně nestanoví jinak.

Mohou být jmenováni opakovaně.

2. Vlády členských států určí vzájemnou dohodou po konzultaci s Evropským parlamentem osobu, kterou zamýšlejí jmenovat předsedou Komise.

Vlády členských států po konzultaci s designovaným předsedou určí ostatní osoby, které zamýšlejí jmenovat členy Komise.

Předseda a ostatní členové Komise určení tímto způsobem podléhají jako sbor schválení Evropským parlamentem. Po svém schválení Evropským parlamentem jsou předseda a ostatní členové Komise jmenováni vzájemnou dohodou vlád členských států.

3. Odstavce 1 a 2 se poprvé použijí na jmenování předsedy a ostatních členů Komise, jejichž funkční období začíná dnem 7. ledna 1995.

Předseda a ostatní členové Komise, jejichž funkční období začíná dnem 7. ledna 1993, jsou jmenováni vzájemnou dohodou vlád členských států. Jejich funkční období skončí dnem 6. ledna 1995.

Článek 128

Mimo případy celkové obměny Komise a smrti končí výkon funkce člena Komise odstoupením nebo odvoláním.

Dotyčný člen je nahrazen novým členem jmenovaným vzájemnou dohodou vlád členských států pro zbývající část funkčního období. Rada může jednomyslně rozhodnout, že jej není třeba nahradit.

V případě odvolání, odstoupení nebo smrti je předseda nahrazen pro zbývající část funkčního období. Pro jeho nahrazení se použije postup stanovený v čl. 127 odst. 2.

Mimo případy odvolání podle článku 129 zastávají členové Komise svou funkci až do okamžiku svého nahrazení.

Článek 129

Přestane-li kterýkoli člen Komise splňovat podmínky nezbytné k výkonu své funkce nebo se dopustí vážného pochybení, může být odvolán Soudním dvorem na návrh Rady nebo Komise.

Článek 130

Komise může jmenovat z řad svých členů jednoho nebo dva místopředsedy.

Článek 131

Rada a Komise se navzájem konzultují a vzájemnou dohodou upraví způsoby své spolupráce.

Komise přijme svůj jednací řád, kterým upraví svou činnost a činnost útvarů jí podléhajících v souladu s ustanoveními této smlouvy. Zajistí zveřejnění tohoto jednacího řádu.

Článek 132

Komise se usnáší většinou hlasů svých členů z počtu stanoveného v článku 126.

Komise je schopná se usnášet, pokud je přítomen počet členů stanovený v jejím jednacím řádu.“

9) Článek 133 se zrušuje.

10) Článek 137 se nahrazuje tímto:

„Článek 137

Soudní dvůr se skládá ze třinácti soudců.

Soudní dvůr zasedá v plénu. Může však vytvářet senáty složené ze tří nebo z pěti soudců k provádění určitých přípravných šetření nebo k rozhodování určitých skupin věcí v souladu s pravidly stanovenými k tomuto účelu.

Soudní dvůr zasedá v plénu, požádá-li o to členský stát nebo orgán Společenství, který je stranou v řízení.

Na žádost Soudního dvora může Rada jednomyslným rozhodnutím zvýšit počet soudců a provést nezbytné úpravy druhého a třetího pododstavce tohoto článku a čl. 139 druhého pododstavce.“

11) Článek 140a se nahrazuje tímto:

„Článek 140a

1. K Soudnímu dvoru se přičleňuje soud příslušný rozhodovat v některých věcech v prvním stupni, určených podle odstavce 2, proti jehož rozhodnutí je možno za podmínek stanovených statutem podat k Soudnímu dvoru opravný prostředek, omezený na otázky práva. Soud prvního stupně není příslušný k rozhodování o předběžných otázkách podle článku 150.

2. Na žádost Soudního dvora a po konzultaci s Evropským parlamentem a Komisí Rada jednomyslným rozhodnutím určí věci uvedené v odstavci 1 a složení Soudu prvního stupně a přijme nezbytné úpravy a doplňující ustanovení statutu Soudního dvora. Nerozhodne-li Rada jinak, ustanovení této smlouvy vztahující se na Soudní dvůr, zejména ustanovení Protokolu o statutu Soudního dvora, se vztahují i na Soud prvního stupně.

3. Členové Soudu prvního stupně jsou vybíráni z osob, které poskytují veškeré záruky nezávislosti a jsou způsobilé pro výkon soudcovské činnosti; jsou jmenováni vzájemnou dohodou vlád členských států na dobu šesti let. Každé tři roky dochází k částečné obměně soudců. Mohou být jmenováni opakovaně.

4. Soud prvního stupně přijme svůj jednací řád po dohodě se Soudním dvorem. Jednací řád musí jednomyslně schválit Rada.“

12) Článek 143 se nahrazuje tímto:

„Článek 143

1. Shledá-li Soudní dvůr, že členský stát nesplnil povinnost, která pro něj vyplývá z této smlouvy, je tento stát povinen přijmout opatření, která vyplývají z rozsudku Soudního dvora.

2. Má-li Komise za to, že dotyčný členský stát takováto opatření nepřijal, vydá poté, co poskytla státu příležitost se vyjádřit, odůvodněné stanovisko upřeshňující body, v nichž dotyčný členský stát nevyhověl rozsudku Soudního dvora.

Nepřijme-li dotyčný členský stát opatření, která vyplývají z rozsudku, ve lhůtě stanovené Komisí, může Komise věc předložit Soudnímu dvoru. V takovém případě navrhne paušální částku nebo penále, jež je členský stát povinen zaplatit, ve výši, kterou považuje za přiměřenou okolnostem.

Shledá-li Soudní dvůr, že dotyčný členský stát nevyhověl jeho rozsudku, může mu uložit zaplacení paušální částky nebo penále.

Článek 142 není tímto postupem dotčen.“

13) Článek 146 se nahrazuje tímto:

„Článek 146

Soudní dvůr přezkoumává legalitu aktů Rady a Komise, s výjimkou doporučení a stanovisek; přezkoumává rovněž právnost aktů Evropského parlamentu, které mají právní účinky vůči třetím stranám.

Za tím účelem má pravomoc rozhodovat o žalobách podaných členskými státy, Radou nebo Komisí pro nedostatek příslušnosti, pro porušení podstatných formálních náležitostí, pro porušení této smlouvy nebo jakéhokoli právního předpisu týkajícího se jejího provádění, anebo pro zneužití pravomoci.

Soudní dvůr má za stejných podmínek pravomoc rozhodovat o žalobách podaných Evropským parlamentem k ochraně jeho práv.

Každá fyzická či právnická osoba může za stejných podmínek podat žalobu proti rozhodnutím, která jsou jí určena, jakož i proti rozhodnutím, která, byť vydána ve formě nařízení nebo rozhodnutí určeného jiné osobě, se jí bezprostředně a osobně dotýkají.

Žaloby uvedené v tomto článku musí být podány ve lhůtě dvou měsíců, a to podle okolností ode dne vyhlášení příslušného aktu, ode dne jeho oznámení navrhovateli nebo ode dne, kdy se o něm navrhovatel dozvěděl.*“

---

* Rovněž článek 156 byl opraven zápisem ze dne 26. 6. 1999 takto:

Článek 156 Smlouvy o Euratomu:

Slova: „...i když lhůta stanovená v čl. 146 třetím pododstavci uplynula, domáhat z důvodů stanovených v čl. 146 prvním pododstavci...“

se nahrazují slovy: „...i když lhůta stanovená v čl. 146 pátém pododstavci uplynula, domáhat z důvodů stanovených v čl. 146 druhém pododstavci...“

Zápis podepsaný v Římě dne 26. 6. 1999 (Úř. věst. č. C 323, 11. 11. 1999, s. 1).

14) Vkládá se nový oddíl, který zní:

„Oddíl V

Účetní dvůr

Článek 160a

Účetní dvůr provádí kontrolu účetnictví.

Článek 160b

1. Účetní dvůr se skládá z dvanácti členů.

2. Členové Účetního dvora jsou vybíráni z osob, které ve svých zemích pracují nebo pracovaly v orgánech vnější kontroly účetnictví nebo které mají pro tuto funkci zvláštní kvalifikaci. Musí poskytovat veškeré záruky nezávislosti.

3. Členy Účetního dvora jmenuje Rada po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslným rozhodnutím na dobu šesti let.

Čtyři členové Účetního dvora, určení losem, budou však při prvním jmenování Účetního dvora jmenováni pouze na dobu čtyř let.

Členové Účetního dvora mohou být jmenováni opakovaně.

Ze svého středu zvolí na dobu tří let předsedu Účetního dvora. Předseda může být zvolen opakovaně.

4. Členové Účetního dvora vykonávají svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Při plnění svých úkolů nevyžadují ani nepřijímají pokyny od žádné vlády ani jiného subjektu. Zdrží se jakéhokoli jednání neslučitelného s povahou své funkce.

5. Během funkčního období nesmějí členové Účetního dvora vykonávat žádnou jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost. Při svém nástupu do funkce se slavnostně zavazují respektovat během výkonu své funkce i po jeho ukončení povinnosti vyplývající z jejich postavení, zejména povinnost čestného a zdrženlivého jednání při přijímání některých funkcí nebo některých výhod po uplynutí funkčního období.

6. Mimo případy pravidelných obměn a smrti končí výkon funkce členů Účetního dvora odstoupením nebo odvoláním Soudním dvorem podle odstavce 7.

Dotyčný člen je nahrazen pro zbývající část funkčního období.

Mimo případy odvolání zastávají členové Účetního dvora svou funkci až do okamžiku svého nahrazení.

7. Člen Účetního dvora může být odvolán ze své funkce nebo zbaven nároku na důchod nebo jej nahrazující požitky jen v případě, že Soudní dvůr na žádost Účetního dvora shledá, že přestal splňovat podmínky nezbytné k výkonu jeho funkce nebo neplní povinnosti vyplývající z jeho funkce.

8. Rada stanoví kvalifikovanou většinou pracovní podmínky předsedy a členů Účetního dvora, zejména jejich platy, náhrady a důchody. Stejnou většinou rovněž stanoví veškeré náhrady poskytované místo odměny.

9. Ustanovení Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství, jež se vztahují na soudce Soudního dvora, se použijí rovněž na členy Účetního dvora.

Článek 160c

1. Účetní dvůr přezkoumává účetnictví všech příjmů a výdajů Společenství. Přezkoumává rovněž účetnictví všech příjmů a výdajů každého ze subjektů zřízeného Společenstvím, pokud to jeho řízovací akt nevylučuje.

Účetní dvůr předkládá Evropskému parlamentu a Radě prohlášení o věrohodnosti účetnictví a o legalitě a řádnosti podkladových operací.

2. Účetní dvůr přezkoumává legalitu a řádnost příjmů a výdajů a přesvědčuje se o řádnosti finančního řízení.

Kontrola příjmů se provádí porovnáním splatných pohledávek a došlých úhrad ve prospěch Společenství.

Kontrola výdajů se provádí porovnáním přijatých závazků a poskytnutých úhrad.

Kontroly mohou být prováděny před účetní závěrkou příslušného rozpočtového roku.

3. Kontrola se provádí na základě účetních dokladů a podle potřeby na místě v ostatních orgánech Společenství a v členských státech. V členských státech se kontrola provádí v součinnosti s vnitrostátními orgány kontroly účetnictví, a nemají-li tyto orgány potřebné pravomoci, v součinnosti s příslušnými vnitrostátními místy. Tyto orgány nebo místa sdělí Účetnímu dvoru, zda se na kontrole hodlají podílet.

Ostatní orgány Společenství a vnitrostátní orgány kontroly účetnictví, nebo nemají-li tyto orgány potřebné pravomoci, příslušná vnitrostátní místa předají Účetnímu dvoru na jeho žádost veškeré podklady a informace nezbytné pro splnění jeho úkolů.

4. Účetní dvůr vypracuje po skončení každého rozpočtového roku výroční zprávu. Tato zpráva se předkládá ostatním orgánům Společenství a zveřejňuje se v *Úředním věstníku Evropských společenství* spolu s odpověďmi orgánů na připomínky Účetního dvora.

Účetní dvůr může dále kdykoli předkládat své připomínky k jednotlivým otázkám, zejména ve formě zvláštních zpráv, a na žádost některého orgánu Společenství zaujímat stanoviska.

Vyroční zprávy, zvláštní zprávy a stanoviska přijímá Účetní dvůr většinou hlasů všech svých členů.

Je nápomocen Evropskému parlamentu a Radě při výkonu jejich pravomocí při kontrole plnění rozpočtu.“

15) Článek 166 se nahrazuje tímto:

„Článek 166

Počet členů Hospodářského a sociálního výboru je stanoven takto:

Belgie	12
Dánsko	9
Německo	24
Řecko	12
Španělsko	21
Francie	24
Irsko	9
Itálie	24
Lucembursko	6
Nizozemsko	12
Portugalsko	12
Spojené království	24

Členové výboru jsou jmenováni jednomyslně Radou na dobu čtyř let. Mohou být jmenováni opakovaně.

Členové výboru nesmějí být vázáni žádnými příkazy. Vykonávají svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Rada stanoví kvalifikovanou většinou odměny členů výboru.“

16) Článek 168 se nahrazuje tímto:

„Článek 168

Výbor volí z řad svých členů předsedu a předsednictvo na dobu dvou let.

Přijme svůj jednací řád.

Výbor svolává jeho předseda na žádost Rady nebo Komise. Může se také sejít z vlastního podnětu.“

17) Článek 170 se nahrazuje tímto:

„Článek 170

Výbor musí být povinně konzultován Radou nebo Komisí v případech uvedených v této smlouvě. Tyto orgány mohou výbor konzultovat, kdykoli to považují za vhodné. Výbor může také vydat stanovisko z vlastního podnětu v případech, kdy to považuje za vhodné.

Považují-li to Rada nebo Komise za nutné, určí výboru pro předložení jeho stanoviska lhůtu nejméně jednoho měsíce od jejího sdělení předsedovi. Po uplynutí stanovené lhůty mohou jednat i bez tohoto stanoviska.

Stanoviska výboru a příslušné odborné skupiny, jakož i zápis z jejich jednání se postupují Radě a Komisi.“

18) V článku 172 se zrušují odstavce 1, 2 a 3.

19) Článek 173 se nahrazuje tímto:

„Článek 173

Rozpočet je financován plně z vlastních zdrojů; jiné příjmy tím nejsou dotčeny.

Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně přijme ustanovení týkající se systému vlastních zdrojů Společenství a doporučí je členským státům k přijetí v souladu s jejich ústavními předpisy.“

20) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 173a

K zajištění rozpočtové kázně nepředloží Komise žádný návrh aktu Společenství, nezmění své návrhy a nepřijme žádná prováděcí opatření, která by mohla mít citelné dopady na rozpočet, aniž by poskytla záruku, že takový návrh nebo takové opatření mohou být financovány v mezích vlastních zdrojů Společenství, vyplývajících z ustanovení přijatých Radou podle článku 173.“

21) Článek 179 se nahrazuje tímto:

„Článek 179

Komise plní rozpočty v souladu s nařízením přijatým na základě článku 183 na vlastní odpovědnost a v mezích přidělených prostředků, v souladu se zásadami řádného finančního řízení.

Nařízení stanoví podrobná pravidla, podle kterých se každý orgán podílí na provádění svých výdajů.

V rámci každého rozpočtu může Komise v mezích a za podmínek stanovených nařízením přijatým na základě článku 183 převádět prostředky z jedné kapitoly do druhé nebo z jedné jednotky nižšího členění do druhé.“

22) Články 180 a 180a se zrušují.

23) Článek 180b se nahrazuje tímto:

„Článek 180b

1. Evropský parlament na základě doporučení Rady přijatého kvalifikovanou většinou uděluje Komisi absolutorium za plnění rozpočtu. Za tím účelem Rada a poté Evropský parlament přezkoumají závěrečný účet a finanční rozvahu, uvedené v článku 179a, a výroční zprávu Účetního dvora, k níž jsou připojeny odpovědi kontrolovaných orgánů na jeho připomínky, jakož i příslušné zvláštní zprávy Účetního dvora.

2. Před udělením absolutoria Komisi nebo z jiného důvodu v souvislosti s výkonem svých rozpočtových pravomocí si může Evropský parlament vyžádat od Komise informace o provádění výdajů nebo o fungování systémů finanční kontroly. Komise podá Evropskému parlamentu na jeho žádost všechny nezbytné informace.

3. Komise učiní všechna vhodná opatření, aby vyhověla připomínkám připojeným k rozhodnutím o udělení absolutoria a dalším připomínkám Evropského parlamentu, týkajícím se provádění výdajů, jakož i poznámkám provázejícím doporučení Rady, spojeným s udělením absolutoria.

Na žádost Evropského parlamentu nebo Rady podá Komise zprávu o opatřeních učiněných na základě těchto připomínek a poznámek, a zejména o pokynech daných útvarům, které odpovídají za plnění rozpočtu. Tyto zprávy se zasílají rovněž Účetnímu dvoru.“

24) Článek 183 se nahrazuje tímto:

„Článek 183

Rada na návrh Komise, po konzultaci s Evropským parlamentem a po obdržení stanoviska Účetního dvora jednomyslně:

a) přijme finanční nařízení určující zejména podrobnosti týkající se sestavování a plnění rozpočtu a předkládání a auditu účetnictví,

b) určí podrobnosti a postup, podle nichž se rozpočtové příjmy v rámci systému vlastních zdrojů Společenství dávají k dispozici Komisi, a určí opatření, která se v případě potřeby použijí ke krytí hotovostních nároků,

c) stanoví pravidla a organizuje kontrolu odpovědnosti finančních kontrolorů, schvalujících osob a účetních.“

25) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 183a

Členské státy přijmou k zamezení podvodů ohrožujících finanční zájmy Společenství stejná opatření, jaká přijímají k zamezení podvodů ohrožujících jejich vlastní finanční zájmy.

Aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této smlouvy, členské státy koordinují svou činnost zaměřenou na ochranu finančních zájmů Společenství proti podvodům. Za tím účelem organizují s podporou Komise úzkou a pravidelnou spolupráci mezi příslušnými útvary státní správy.“

26) V čl. 198 písm. a) se první pododstavec nahrazuje tímto:

„a) Tato smlouva se nevztahuje na Faerské ostrovy.“

27) Článek 201 se nahrazuje tímto:

„Článek 201

Společenství naváže úzkou součinnost s Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj; podrobnosti budou určeny vzájemnou dohodou.“

28) Články 204 a 205 se zrušují.

29) Článek 206 se nahrazuje tímto:

„Článek 206

Společenství může uzavřít s jednou nebo několika třetími zeměmi nebo mezinárodními organizacemi dohody o přidružení, které stanoví vzájemná práva a povinnosti, společné postupy a zvláštní řízení.

Tyto dohody uzavírá Rada po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslným rozhodnutím.

Pokud tyto dohody vyžadují změny této smlouvy, musí být tyto změny nejprve přijaty postupem podle článku N Smlouvy o Evropské unii.“

HLAVA V

USTANOVENÍ O SPOLEČNÉ ZAHRANIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITICE

Článek J

Zavádí se společná zahraniční a bezpečnostní politika, která se řídí následujícími ustanoveními.

Článek J.1

1. Unie a její členské státy vymezují a provádějí společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, která se řídí ustanoveními této hlavy a zahrnuje všechny oblasti zahraniční a bezpečnostní politiky.

2. Cíle společné zahraniční a bezpečnostní politiky jsou:

- chránit společné hodnoty, základní zájmy a nezávislost Unie,
- posilovat bezpečnost Unie a jejích členských států ve všech formách,

- zachovávat mír a posilovat mezinárodní bezpečnost v souladu se zásadami Charty OSN, jakož i se zásadami Helsinského závěrečného aktu a cíli Pařížské charty,
- podporovat mezinárodní spolupráci,
- rozvíjet a upevňovat demokracii a právní stát, jakož i dodržování lidských práv a základních svobod.

3. Uvedené cíle Unie plní následovně:

- zaváděním systematické spolupráce mezi členskými státy podle článku J.2 při provádění jejich politik,
- postupným prováděním společných akcí podle článku J.3 v oblastech, ve kterých mají členské státy důležité společné zájmy.

4. Členské státy aktivně a bezvýhradně podporují zahraniční a bezpečnostní politiku Unie v duchu loajality a vzájemné solidarity. Zdrží se jakéhokoli jednání, které je v rozporu se zájmy Unie nebo může snižovat účinnost jejího působení jako soudržné síly v mezinárodních vztazích. Rada dbá na dodržování těchto zásad.

Článek J.2

1. Členské státy se v rámci Rady navzájem informují a konzultují všechny záležitosti zahraniční a bezpečnostní politiky obecného zájmu, aby koordinací své činnosti zajistily co možná nejúčinnější uplatňování svého společného vlivu.

2. Rada zaujme společný postoj, kdykoli to považuje za nezbytné.

Členské státy zajistí, aby jejich vnitrostátní politika byla v souladu se společnými postoji.

3. Členské státy koordinují svou činnost v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích. Na takových fórech zastávají společné postoje.

V mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích, jichž se neúčastní všechny členské státy, zastávají zúčastněné státy společné postoje.

Článek J.3

Pro přijímání společných akcí v oblasti zahraniční a bezpečnostní politiky platí následující postup:

1) Rada na základě obecných pokynů Evropské rady rozhodne o tom, že určitá záležitost bude předmětem společné akce.

Rozhoduje-li Rada o zásadách společné akce, stanoví její přesný rozsah, obecné a zvláštní cíle Unie při jejím uskutečňování, prostředky, postupy, podmínky, a je-li to nezbytné, i dobu jejího provádění.

2) Při přijímání společné akce a v každém stadiu jejího provádění vymezuje Rada otázky, o nichž se rozhoduje kvalifikovanou většinou.

Při rozhodování Rady, pro něž se podle prvního pododstavce vyžaduje kvalifikovaná většina, je hlasům jejích členů přidělena váha stanovená v čl. 148 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství a k přijetí rozhodnutí Rady je potřeba nejméně 54 hlasů alespoň osmi členů.

3) Dojde-li ke změně okolností majících podstatný vliv na záležitost, která je předmětem společné akce, přezkoumá Rada zásady a cíle této akce a přijme nezbytná rozhodnutí. Dokud Rada nerozhodne, společná akce trvá.

4) Společné akce zavazují členské státy při zaujímání jejich postojů a při provádění jejich činnosti.

5) Každý národní postoj nebo opatření, které jsou plánovány v rámci společné akce, se oznámí s dostatečným předstihem, aby v případě potřeby mohlo dojít k předběžnému sladění v Radě. Povinnost předběžného informování se nevztahuje na opatření, která představují pouhé převzetí rozhodnutí Rady v jednotlivých státech.

6) V nevyhnutelných případech vyplývajících ze změn situace a nerozhodla-li Rada, mohou členské státy neprodleně přijmout nezbytná opatření, mající na zřeteli obecné cíle společné akce. Dotyčný členský stát o těchto opatřeních okamžitě uvědomí Radu.

7) Nastanou-li při provádění společné akce větší potíže, vyrozumí o nich členský stát Radu, která je projedná a bude usilovat o vhodná řešení. Taková řešení nesmějí být v rozporu s cíli společné akce ani nesmějí snižovat její účinnost.

Článek J.4

1. Společná zahraniční a bezpečnostní politika zahrnuje všechny otázky, které se týkají bezpečnosti Evropské unie, včetně budoucího vymezení rámce společné obranné politiky, která by časem mohla vést ke společné obraně.

2. Unie požaduje po Západoevropské unii (ZEU), která je nedílnou součástí vývoje Evropské unie, aby vypracovávala a prováděla rozhodnutí Unie, která souvisejí s obranou. Rada ve shodě s orgány ZEU přijímá nezbytná praktická opatření.

3. Otázky, které souvisejí s obranou a které upravuje tento článek, nepodléhají postupům stanoveným v článku J.3.

4. Politika Unie ve smyslu tohoto článku neurčuje zvláštní povahu bezpečnostní a obranné politiky některých členských států, uznává závazky některých členských států, které vyplývají ze Severoatlantické smlouvy a v souladu se společnou bezpečnostní a obrannou politikou vytvořenou v tomto rámci.

5. Tento článek nebrání rozvoji užší spolupráce mezi dvěma nebo více členskými státy na dvoustranné úrovni, v rámci ZEU a Atlantické aliance, pokud tato spolupráce není v rozporu se spoluprací upravenou v této hlavě ani ji nenarušuje.

6. Za účelem podpory cíle této smlouvy a se zřetelem na termín roku 1998 v souvislosti s článkem XII Bruselské smlouvy může být tento článek změněn podle čl. N odst. 2, a to na základě zprávy, kterou Rada předloží v roce 1996 Evropské radě a která bude obsahovat hodnocení do té doby dosaženého pokroku a nabytých zkušeností.

Článek J.5

1. Předsednictví zastupuje Unii v záležitostech společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

2. Předsednictví odpovídá za provádění společných akcí; v tomto postavení zpravidla vyjadřuje postoj Unie v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích.

3. Předsednictví při plnění úkolů uvedených v odst. 1 a 2 je popřípadě nápomocen předchozí a následující předsedající členský stát. Komise je do plnění těchto úkolů plně zapojena.

4. Aniž je dotčen čl. J.2 odst. 3 a čl. J.3 bod 4), členské státy zastoupené v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích, kterých se neúčastní všechny členské státy, průběžně informují nezúčastněné členské státy o všech otázkách společného zájmu.

Členské státy, které jsou současně členy Rady bezpečnosti Organizace spojených národů, harmonizují svůj postup a plně informují ostatní členské státy. Členské státy, které jsou stálými členy Rady bezpečnosti, budou při výkonu své funkce zastávat postoje a zájmy Unie, aniž tím je dotčena jejich odpovědnost podle ustanovení Charty Organizace spojených národů.

Článek J.6

Diplomatická a konzulární zastoupení členských států a zastoupení Komise ve třetích zemích a na mezinárodních konferencích a jejich zastoupení při mezinárodních organizacích spolupracují tak, aby zajistila dodržování společných postojů a provádění společných akcí přijatých Radou.

Prohlubují svou spolupráci výměnou informací, vypracováváním společných hodnocení a přispíváním k provádění článku 8c Smlouvy o založení Evropského společenství.

Článek J.7

Předsednictví konzultuje s Evropským parlamentem hlavní hlediska a základní možnosti společné zahraniční a bezpečnostní politiky a zajišťuje, aby názory Evropského parlamentu byly náležitě brány v úvahu. Evropský parlament je předsednictvím a Komisí pravidelně informován o vývoji zahraniční a bezpečnostní politiky Unie.

Evropský parlament může Radě klást dotazy nebo jí dávat doporučení. Každoročně koná rozpravu o pokroku při provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Článek J.8

1. Evropská rada vymezuje zásady a obecné směry společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

2. Rada přijímá rozhodnutí nezbytná pro vymezení a provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky na základě obecných směrů přijatých Evropskou radou. Dbá na jednotu, spojitost a účinnost postupu Unie.

Rada se usnáší jednomyslně s výjimkou procedurálních otázek a případu uvedeného v čl. J.3 bodu 2).

3. Každý členský stát nebo Komise se mohou Rady dotazovat na záležitosti týkající se společné zahraniční a bezpečnostní politiky a mohou předkládat Radě návrhy.

4. V případech vyžadujících rychlé rozhodnutí svolá předsednictví z vlastního podnětu nebo na žádost Komise nebo členského státu mimořádné zasedání Rady ve lhůtě čtyřiceti osmi hodin, a je-li to naprosto nezbytné, ve lhůtě kratší.

5. Aniž je dotčen článek 151 Smlouvy o založení Evropského společenství, sleduje Politický výbor složený z politických ředitelů mezinárodní situaci v oblastech společné zahraniční a bezpečnostní politiky a přispívá k vymezení politik podáváním stanovisek Radě na její žádost nebo z vlastního podnětu. Sleduje také provádění dohodnutých politik, aniž je dotčena odpovědnost předsednictví a Komise.

Článek J.9

Komise je plně zapojena do prací v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Článek J.10

Při případné změně ustanovení o bezpečnosti v souladu s článkem J.4 za tím účelem svolaná konference rovněž zkoumá, zda není potřebné provést další změny v ustanoveních týkajících se společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Článek J.11

1. Články 137, 138, 139 až 142, 146, 147, 150 až 153, 157 až 163 a 217 Smlouvy o založení Evropského společenství se použijí na ustanovení týkající se oblastí uvedených v této hlavě.
2. Správní výdaje, které orgánům vzniknou na základě ustanovení o společné zahraniční a bezpečnostní politice, jsou hrazeny z rozpočtu Evropských společenství.

Rada může také:

- buď jednomyslně rozhodnout, že operativní výdaje, které vznikly prováděním těchto ustanovení, jsou hrazeny z rozpočtu Evropských společenství; v takovém případě se uplatní rozpočtový proces upravený ve Smlouvě o založení Evropského společenství,
- nebo určit, že tyto výdaje hradí členské státy, případně budou rozděleny podle klíče, který bude stanoven.

HLAVA VI

USTANOVENÍ O SPOLUPRÁCI V OBLASTI SPRAVEDLNOSTI A VNITŘNÍCH VĚCÍ

Článek K

Spolupráce v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí se řídí následujícími ustanoveními.

Článek K.1

Za účelem dosažení cílů Unie, zejména volného pohybu osob, a aniž jsou dotčeny pravomoci Evropského společenství, považují členské státy za věci společného zájmu tyto oblasti:

1. azylovou politiku,
2. pravidla upravující překračování vnějších hranic členských států osobami a provádění kontroly na nich,
3. přistěhovaleckou politiku a politiku vůči státním příslušníkům třetích zemí:
  - a) podmínky vstupu a pohybu státních příslušníků třetích zemí na území členských států,
  - b) podmínky pobytu státních příslušníků třetích zemí na území členských států včetně spojování rodin a přístupu k zaměstnání,
  - c) boj proti nedovolenému přistěhovalectví, pobytu a pracovní činnosti státních příslušníků třetích zemí na území členských států,
4. boj proti drogové závislosti, pokud se na něj nevztahují body 7, 8 a 9,
5. boj proti podvodům v mezinárodním měřítku, pokud se na něj nevztahují body 7, 8 a 9,
6. soudní spolupráci v občanských věcech,

7. soudní spolupráci v trestněprávních věcech,

8. celní spolupráci,

9. policejní spolupráci za účelem prevence a boje proti terorismu, nedovolenému obchodu s drogami a dalším závažným formám mezinárodního zločinu, zahrnující v případě potřeby i určitá hlediska celní spolupráce, v souvislosti s budováním systému výměny informací v celé Unii v rámci Evropského policejního úřadu (Europol).

Článek K.2

1. Otázky uvedené v článku K.1 jsou řešeny v souladu s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod ze dne 4. listopadu 1950 a s Úmluvou o postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951 a s přihlédnutím k ochraně poskytované členskými státy osobám pronásledovaným z politických důvodů.

2. Touto hlavou není dotčen výkon odpovědnosti členských států za dodržování veřejného pořádku a zajišťování vnitřní bezpečnosti.

Článek K.3

1. Za účelem koordinace své činnosti se členské státy v rámci Rady navzájem informují a konzultují v oblastech uvedených v článku K.1. Za tím účelem navazují spolupráci mezi svými příslušnými správními útvary.

2. Rada může:

- z podnětu kteréhokoli členského státu nebo Komise v oblastech uvedených v čl. K.1 bodech 1 až 6,
- z podnětu kteréhokoli členského státu v oblastech uvedených v čl. K.1 bodech 7, 8 a 9:

a) zaujímat společné postoje a použitím vhodné formy a postupů podporovat jakoukoli spolupráci, která přispívá k dosahování cílů Unie,

b) přijímat společné akce, pokud lze s ohledem na rozměr či účinky této zamýšlené společné akce dosáhnout cílů Unie lépe než samostatným postupem jednotlivých členských států; Rada může rozhodnout, že opatření k provedení společné akce budou přijímána kvalifikovanou většinou,

c) vypracovat úmluvy a doporučit je členským státům k přijetí v souladu s jejich ústavními předpisy, aniž je dotčen článek 220 Smlouvy o založení Evropského společenství.

Pokud uvedené úmluvy nestanoví jinak, jsou případná opatření k jejich použití přijímána v rámci Rady dvoutřetinovou většinou hlasů Vysokých smluvních stran.

Tyto úmluvy mohou stanovit, že Soudní dvůr má pravomoc vykládat jejich ustanovení a rozhodovat o jakýchkoli sporech týkajících se jejich provádění, za podmínek, které mohou být stanoveny v těchto úmluvách.

Článek K.4

1. Zřizuje se koordinační výbor vyšších úředníků. Kromě své koordinační funkce má výbor za úkol:

- podávat Radě stanoviska na její žádost nebo ze svého vlastního podnětu,

- aniž je dotčen článek 151 Smlouvy o založení Evropského společenství, přispívat k přípravě jednání Rady v oblastech uvedených v článku K.1 a za podmínek stanovených v článku 100d Smlouvy o založení Evropského společenství rovněž v oblastech uvedených v článku 100c téže smlouvy.

2. Komise je plně zapojena do prací v oblastech uvedených v této hlavě.

3. S výjimkou procedurálních záležitostí a případů, pro které článek K.3 výslovně uvádí jiná hlasovací pravidla, rozhoduje Rada jednomyslně.

Vyžadují-li rozhodnutí Rady přijetí kvalifikovanou většinou, je hlasům jejích členů přidělena váha stanovená v čl. 148 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství a k přijetí rozhodnutí Rady je potřeba nejméně 54 hlasů alespoň osmi členů.

Článek K.5

Členské státy v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích, jichž se účastní, zastávají společné postoje přijaté podle ustanovení této hlavy.

Článek K.6

Předsednictví a Komise pravidelně informují Evropský parlament o činnostech v oblastech uvedených v této hlavě.

Předsednictví s Evropským parlamentem hlavní rysy činností v oblastech uvedených v této hlavě a zajišťuje, aby byly názory Evropského parlamentu náležitě brány v úvahu.

Evropský parlament může Radě klást dotazy nebo jí podávat doporučení. Každý rok koná rozpravu o pokroku dosaženém v oblastech uvedených v této hlavě.

Článek K.7

Ustanovení této hlavy nebrání navazování nebo rozvoji užší spolupráce mezi dvěma nebo více členskými státy, pokud tato spolupráce není v rozporu se spoluprací upravenou v této hlavě ani ji nenarušuje.

Článek K.8

1. Články 137, 138, 139 až 142, 146, 147, 150 až 153, 157 až 163 a 217 Smlouvy o založení Evropského společenství se použijí na ustanovení týkající se oblastí uvedených v této hlavě.

2. Správní výdaje, které orgánům vzniknou na základě ustanovení týkajících se oblastí uvedených v této hlavě, jsou hrazeny z rozpočtu Evropských společenství.

Rada může také:

- buď jednomyslně rozhodnout, že provozní výdaje, které vznikly prováděním těchto ustanovení, jsou hrazeny z rozpočtu Evropských společenství; v takovém případě se uplatní rozpočtový proces upravený ve Smlouvě o založení Evropského společenství,
- nebo určit, že takové výdaje hradí členské státy, případně budou rozděleny podle klíče, který bude stanoven.

Článek K.9

Rada může jednomyslně rozhodnout z podnětu Komise nebo členského státu o tom, že se článek 100c Smlouvy o založení Evropského společenství použije na opatření v oblastech uvedených v čl. K.1 bodech 1 až 6, a může zároveň určit příslušné hlasovací podmínky. Rada doporučí členským státům, aby toto rozhodnutí přijaly v souladu se svými ústavními předpisy.

HLAVA VII ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek L

Ustanovení Smlouvy o založení Evropského společenství, Smlouvy o založení Evropského společenství uhlí a oceli a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii, která se týkají pravomocí Soudního dvora Evropských společenství a výkonu těchto pravomocí, se vztahují pouze na následující ustanovení této smlouvy:

- a) ustanovení pozměňující Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství s ohledem na založení Evropského společenství, Smlouvu o založení Evropského společenství uhlí a oceli a Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii,
- b) třetí větu čl. K.3 odst. 2 písm. c),
- c) články L až S.

Článek M

S výhradou ustanovení pozměňujících Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství s ohledem na založení Evropského společenství, Smlouvu o založení Evropského společenství uhlí a oceli a Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii a těchto závěrečných ustanovení tato smlouva nedotýká smluv o založení Evropských společenství nebo následných smluv či aktů tyto smlouvy pozměňujících nebo doplňujících.

Článek N

1. Vláda kteréhokoli členského státu nebo Komise může Radě předkládat návrhy na změnu smluv, na nichž je Unie založena.

Zaujme-li Rada po konzultaci s Evropským parlamentem a v případě potřeby i Komise stanovisko pro svolání konference zástupců vlád členských států, svolá předsedající Rady tuto konferenci, aby se společně dohodly změny, jež by v těchto smlouvách měly být provedeny. Institucionální změny v měnové oblasti jsou rovněž konzultovány s Evropskou centrální bankou.

Změny vstupují v platnost po ratifikaci všemi členskými státy v souladu s jejich ústavními předpisy.

2. V roce 1996 bude svolána konference zástupců vlád členských států, aby v souladu s cíli vymezenými v člancích A a B přezkoumala ustanovení této smlouvy, u nichž se předpokládá změna.

Článek O

Každý evropský stát může požádat o členství v Unii. Svou žádost podává Radě, která rozhoduje jednomyslně po konzultaci s Komisí a po obdržení souhlasu Evropského parlamentu, vyjádřeného nadpoloviční většinou všech jeho členů.

Podmínky přijetí a s ním spojené nezbytné následné úpravy smluv, na nichž je Evropská unie založena, jsou předmětem dohody mezi členskými státy a žadatelským státem. Tato dohoda vyžaduje ratifikaci všemi smluvními státy v souladu s jejich ústavními předpisy.

Článek P

1. Články 2 až 7 a články 10 až 19 Smlouvy o vytvoření jednotné Rady a jednotné Komise Evropských společenství podepsané v Bruselu dne 8. dubna 1965 se zrušují.
2. Článek 2 a čl. 3 odst. 2 a hlava III Jednotného evropského aktu podepsaného v Lucemburku dne 17. února 1986 a v Haagu dne 28. února 1986 se zrušují.

Článek Q

Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou.

Článek R

1. Tato smlouva bude ratifikována Vysokými smluvními stranami v souladu s jejich ústavními předpisy. Ratifikační listiny budou uloženy u vlády Italské republiky.
2. Tato smlouva vstupuje v platnost dnem 1. ledna 1993 za předpokladu, že budou uloženy všechny ratifikační listiny, nebo nestane-li se tak, prvním dnem měsíce následujícího po uložení ratifikační listiny tím signatářským státem, který tak učiní jako poslední.

Článek S

Tato smlouva, sepsaná v jediném vyhotovení v jazyce anglickém, dánském, francouzském, irském, italském, německém, nizozemském, portugalském, řeckém a španělském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost, bude uložena v archivu vlády Italské republiky, která předá její ověřený opis všem vládám ostatních signatářských států.

Na důkaz čehož připojili níže podepsaní zplnomocnění zástupci k této smlouvě své podpisy.

V Maastrichtu dne sedmého února tisíc devět set devadesát dva.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen

P. MAYSTADT

M. EYSKENS

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning
Uffe ELLEMANN-JENSEN
Anders FOGH RASMUSSEN
Für den Präsident der Bundesrepublik Deutschland
Hans-Diet. GENSCHER
Theodor WAIGEL
Για τον Προέδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας
Αντωνός Κ. ΣΑΜΠΑΣ
Εφ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
Por Su Majestad el Rey de España
Carlos SOLCHAGA
F. ORDÓÑEZ
Pour le Président de la République française
Roland DUMAS
P. BEREGOVOY
Thar ceann Uachtarán na hEireann
For the President of Ireland
Bertie AHERN
Gerard COLLINS
Per il Presidente della Repubblica italiana
Gia. DE MICHELIS
Guido CARLI
Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg
JUNCKER
POOS
Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden
Hans van den BROEK
W. KOK

Pelo Presidente da República Portuguesa

Jorge BRAGA DE MACEDO

João PINHEIRO

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Douglas HURD

Francis MAUDE

PROTOKOLY

PROTOKOL

o nabývání nemovitostí v Dánsku

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI upravit některé zvláštní problémy týkající se Dánska,

SE DOHODLY na následujícím ustanovení, které se připojuje ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Odchylně od ustanovení této smlouvy si Dánsko může zachovat své stávající právní předpisy o nabývání objektů neurčených k celoročnímu bydlení.

PROTOKOL

k článku 119 Smlouvy o založení Evropského společenství

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

SE DOHODLY na následujícím ustanovení, které se připojuje ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Pro účely použití článku 119 této smlouvy se plnění vyplývající ze systému sociálního zabezpečení pracovníků nepovažují za peněžní odměnu, pokud se týkají období zaměstnání před 17. květnem 1990, s výjimkou zaměstnanců nebo oprávněných osob jednajících v jejich zastoupení, kteří před tímto datem podali žalobu nebo zahájili obdobné řízení podle vnitrostátního práva.

PROTOKOL

o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI přijmout statut Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky, jak to stanoví článek 4a Smlouvy o založení Evropského společenství,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

KAPITOLA I

Zřízení ESCB

Článek 1

Evropský systém centrálních bank

1.1. Evropský systém centrálních bank (ESCB) a Evropská centrální banka (ECB) se zřizují podle článku 4a této smlouvy; plní své úkoly a vyvíjejí svou činnost v souladu s ustanoveními této smlouvy a tohoto statutu.

1.2. Podle čl. 106 odst. 1 této smlouvy se ESCB skládá z ECB a z centrálních bank členských států (národních centrálních bank). Centrální bankou Lucemburska je Institut monétaire luxembourgeois.

KAPITOLA II

Cíle a úkoly ESCB

Článek 2

Cíle

Podle čl. 105 odst. 1 této smlouvy je prvořadým cílem ESCB udržovat cenovou stabilitu. Aniž je dotčen cíl cenové stability, podporuje ESCB obecné hospodářské politiky ve Společenství se záměrem přispět k dosahování cílů Společenství, jak jsou vymezeny v článku 2 této smlouvy. ESCB jedná v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží, čímž podporuje efektivní umístování zdrojů, a ve shodě se zásadami stanovenými v článku 3a této smlouvy.

Článek 3

Úkoly

3.1. Podle čl. 105 odst. 2 této smlouvy plní ESCB tyto základní úkoly:

- vymezuje a provádí měnovou politiku Společenství,
- provádí devizové operace v souladu s článkem 109 této smlouvy,
- drží a spravuje oficiální devizové rezervy členských států,
- podporuje plynulé fungování platebních systémů.

3.2. Podle čl. 105 odst. 3 této smlouvy se třetí odrážka článku 3.1 nevztahuje na držbu a správu devizových provozních zůstatků vládami členských států.

3.3. Podle čl. 105 odst. 5 této smlouvy přispívá ESCB k řádnému řízení politik, které provádějí příslušné orgány v oblasti dohledu nad úvěrovými institucemi a stability finančního systému.

Článek 4

Poradní funkce

Podle čl. 105 odst. 4 této smlouvy:

a) je ECB konzultována:

- ke všem návrhům aktů Společenství v oblasti její působnosti,
- vnitrostátními orgány ke všem návrhům právních předpisů z oblastí její působnosti, avšak v mezích a za podmínek stanovených Radou postupem podle článku 42;

b) ECB může v záležitostech spadajících do oblastí její působnosti předkládat svá stanoviska příslušným orgánům nebo subjektům Společenství či vnitrostátním orgánům.

Článek 5

Shromažďování statistických informací

5.1. Pro zajištění úkolů, kterými je pověřen ESCB, shromažďuje ECB ve spolupráci s národními centrálními bankami nezbytné statistické informace buď od příslušných vnitrostátních orgánů, nebo přímo od hospodářských subjektů. Za tím účelem spolupracuje s orgány nebo subjekty Společenství, s příslušnými orgány členských států nebo třetích zemí a s mezinárodními organizacemi.

5.2. Úkoly popsané v článku 5.1 provádějí v rámci svých možností národní centrální banky.

5.3. ECB je pověřena podle potřeby podporovat harmonizaci pravidel a postupů, kterými se řídí shromažďování, sestavování a šíření statistických údajů v oblastech její působnosti.

5.4. Postupem podle článku 42 určí Rada fyzické a právnické osoby podléhající zpravodajské povinnosti, vymezí režim utajení a stanoví příslušná prováděcí a sankční ustanovení.

Článek 6

Mezinárodní spolupráce

6.1. V oblasti mezinárodní spolupráce týkající se úkolů svěřených ESCB rozhoduje ECB o způsobu zastoupení ESCB.

6.2. ECB a s jejím souhlasem rovněž národní centrální banky se podílejí na činnosti mezinárodních měnových institucí.

6.3. Články 6.1. a 6.2. se použijí, aniž je dotčen čl. 109 odst. 4 této smlouvy.

KAPITOLA III

Organizace ESCB

Článek 7

Nezávislost

ECB, národní centrální banka ani žádný člen jejich rozhodovacích orgánů nesmějí v souladu s článkem 107 této smlouvy při výkonu pravomocí a plnění úkolů a povinností svěřených jim touto smlouvou a tímto statutem vyžadovat ani přijímat pokyny od orgánů či institucí Společenství, od žádné vlády členského státu či od jakéhokoli jiného subjektu. Orgány a subjekty Společenství a vlády členských států se zavazují zachovávat tuto zásadu a nesnažit se ovlivňovat členy rozhodovacích orgánů ECB ani národních centrálních bank při plnění jejich úkolů.

Článek 8

Obecná zásada

ESCB je řízen rozhodovacími orgány ECB.

Článek 9

Evropská centrální banka

9.1. ECB, která má podle čl. 106 odst. 2 této smlouvy právní subjektivitu, má ve všech členských státech nejširší způsobilost k právním úkonům přiznávanou podle vnitrostátního práva právnickým osobám; ECB může zejména nabývat a zcizovat movitý majetek a nemovitosti a může vystupovat před soudy.

9.2. ECB zajišťuje, aby úkoly svěřené ESCB podle čl. 105 odst. 2, 3 a 5 této smlouvy byly plněny její vlastní činností ve smyslu tohoto statutu nebo prostřednictvím národních centrálních bank podle článků 12.1 a 14.

9.3. Podle čl. 106 odst. 3 této smlouvy jsou rozhodovacími orgány ECB Rada guvernérů a Výkonná rada.

Článek 10

Rada guvernérů

10.1. Podle čl. 109a odst. 1 této smlouvy se Rada guvernérů skládá z členů Výkonné rady a z guvernérů národních centrálních bank.

10.2. S výhradou článku 10.3 mají právo hlasovat pouze osobně přítomní členové Rady guvernérů. Odchylně od tohoto pravidla může jednací řád uvedený v článku 12.3 stanovit, že členové Rady guvernérů mohou hlasovat rovněž prostřednictvím telekonference. Jednací řád dále stanoví, že člen Rady guvernérů, který se po delší dobu nemůže účastnit hlasování, smí za sebe jmenovat náhradníka jako člena Rady guvernérů.

S výhradou článků 10.3 a 11.3 má každý člen Rady guvernérů jeden hlas. Nestanoví-li tento statut jinak, rozhoduje Rada guvernérů prostou většinou. V případě rovnosti hlasů je rozhodující hlas prezidenta.

Rada guvernérů je schopná se usnášet za přítomnosti alespoň dvou třetin svých členů. Není-li tato podmínka splněna, může prezident svolat mimořádné zasedání, na němž mohou být rozhodnutí přijímána bez ohledu na uvedené kvórum.

10.3. Při rozhodování podle článků 28, 29, 30, 32, 33 a 51 mají hlasy členů Rady guvernérů váhu podle podílů národních centrálních bank na upsaném základním kapitálu ECB. Hlasy členů Výkonné rady mají nulovou váhu. Rozhodnutí vyžadující kvalifikovanou většinu je přijato, jestliže odevzdané souhlasné hlasy představují alespoň dvě třetiny upsaného základního kapitálu ECB a současně alespoň polovinu podílníků. Nemůže-li být některý z guvernérů přítomen, může určit náhradníka, který odevzdá jeho vážený hlas.

10.4. Zasedání jsou důvěrná. Rada guvernérů však může rozhodnout o zveřejnění výsledku svého jednání.

10.5. Rada guvernérů zasedá alespoň desetkrát ročně.

Článek 11

Výkonná rada

11.1. Podle čl. 109a odst. 2 písm. a) této smlouvy se Výkonná rada skládá z prezidenta, viceprezidenta a dalších čtyř členů.

Členové vykonávají svou funkci na plný pracovní úvazek. Žádný člen nesmí vykonávat jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost, pokud mu Rada guvernérů k tomu výjimečně neudělí souhlas.

11.2. Podle čl. 109a odst. 2 písm. b) této smlouvy jsou prezident, viceprezident a další členové Výkonné rady vybírání a jmenování z uznávaných osobností s profesionální zkušeností v měnových nebo bankovních záležitostech vzájemnou dohodou vlád členských států na úrovni hlav států nebo předsedů vlád na základě doporučení Rady, po konzultaci s Evropským parlamentem a Radou guvernérů.

Jejich funkční období je osmileté a nemohou být jmenováni opakovaně.

Členy Výkonné rady mohou být pouze státní příslušníci členských států.

11.3. Pracovní řád členů Výkonné rady, zejména jejich platy, důchody a jiné dávky sociálního zabezpečení, jsou předmětem smluv s ECB a stanoví je Rada guvernérů na návrh výboru skládajícího se ze tří členů jmenovaných Radou guvernérů a ze tří členů jmenovaných Radou. Členové Výkonné rady nemají právo hlasovat o záležitostech uvedených v tomto odstavci.

11.4. Přestane-li kterýkoli člen Výkonné rady splňovat podmínky nezbytné k výkonu své funkce nebo se dopustí vážného pochybení, může být odvolán Soudním dvorem na žádost Rady guvernérů nebo Výkonné rady.

11.5. Každý osobně přítomný člen Výkonné rady má právo hlasovat a má k tomu účelu jeden hlas. Není-li stanoveno jinak, rozhoduje Výkonná rada prostou většinou odevzdaných hlasů. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas prezidenta. Pravidla hlasování jsou upřesněna v jednacím řádu uvedeném v článku 12.3.

11.6. Výkonná rada odpovídá za běžné záležitosti ECB.

11.7. Jakékoli uvolněné místo ve Výkonné radě se obsazuje jmenováním nového člena podle článku 11.2.

Článek 12

Úkoly rozhodovacích orgánů

12.1. Rada guvernérů přijímá obecné zásady a činí rozhodnutí nezbytná pro zajištění plnění úkolů svěřených ESCB touto smlouvou a tímto statutem. Rada guvernérů určuje měnovou politiku Společenství a popřípadě přijímá rozhodnutí týkající se střednědobých měnových cílů, klíčových úrokových sazeb a vytváření měnových rezerv ESCB, přičemž přijme obecné zásady nezbytné k jejich provedení.

Výkonná rada provádí měnovou politiku v souladu s obecnými zásadami a rozhodnutími Rady guvernérů. V tomto směru dává Výkonná rada nezbytné pokyny národním centrálním bankám. Navíc na ni může Rada guvernérů rozhodnutím přenést určité pravomoci.

V míře považované za možnou a přiměřenou a aniž je dotčen tento článek, se ECB obrací na národní centrální banky se žádostmi o provedení operací, které patří k úkolům ESCB.

12.2. Výkonná rada odpovídá za přípravu zasedání Rady guvernérů.

12.3. Rada guvernérů přijme jednacím řád upravující vnitřní organizaci ECB a jejích rozhodovacích orgánů.

12.4. Rada guvernérů vykonává poradní funkce uvedené v článku 4.

12.5. Rada guvernérů přijímá rozhodnutí uvedená v článku 6.

Článek 13

Prezident

13.1. Prezident ECB, nebo v jeho nepřítomnosti viceprezident, předsedá Radě guvernérů a Výkonné radě ECB.

13.2. Aniž je dotčen článek 39, zastupuje ECB navenek prezident nebo osoba jím k tomuto určená.

Článek 14

Národní centrální banky

14.1. Podle článku 108 této smlouvy zajistí každý členský stát nejpozději ke dni zřízení ESCB, aby jeho vnitrostátní právní předpisy, včetně statutu národní centrální banky, byly slučitelné s touto smlouvou a s tímto statutem.

14.2. Statuty národních centrálních bank stanoví zejména, že funkční období guvernéra národní centrální banky trvá nejméně pět let.

Guvernér může být z funkce odvolán pouze tehdy, přestane-li splňovat podmínky požadované k jejímu výkonu nebo se dopustí vážného pochybení. V případě odvolání guvernéra z funkce může dotyčný guvernér národní centrální banky nebo Rada guvernérů podat žalobu k Soudnímu dvoru, a to z důvodu porušení této smlouvy nebo některé právní normy vydané k jejímu provedení. Tyto žaloby je nutné podat do dvou měsíců ode dne vyhlášení či oznámení žalobci nebo v případě, že se tak nestalo, do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce o rozhodnutí dozvěděl.

14.3. Národní centrální banky jsou nedílnou součástí ESCB a jednají v souladu s obecnými zásadami a pokyny ECB. K dodržování obecných zásad a pokynů ECB přijímá Rada guvernérů nezbytná opatření a vyžaduje, aby jí byly poskytovány veškeré dostupné informace.

14.4. Národní centrální banky mohou vykonávat i jiné funkce než ty, jež jsou uvedeny v tomto statutu, pokud Rada guvernérů dvoutřetinovou většinou odevzdaných hlasů nerozhodne, že tyto funkce jsou v rozporu s cíli a úkoly ESCB. Tyto funkce jsou vykonávány na vlastní odpovědnost a na vlastní účet národních centrálních bank a nejsou pokládány za součást činnosti ESCB.

Článek 15

Povinnost předkládat zprávy

15.1. ECB vypracovává a zveřejňuje zprávy o činnosti ESCB alespoň jednou za čtvrt roku.

15.2. Každý týden je uveřejňován konsolidovaný finanční výkaz ESCB.

15.3. Podle čl. 109b odst. 3 této smlouvy předkládá ECB výroční zprávu o činnosti ESCB a o měnové politice za uplynulý i běžný rok Evropskému parlamentu, Radě, Komisi a také Evropské radě.

15.4. Zprávy a výkazy uvedené v tomto článku se poskytují zájemcům zdarma.

Článek 16

Bankovky

Podle čl. 105a odst. 1 této smlouvy má Rada guvernérů výhradní právo povolovat vydávání bankovek ve Společenství. Tyto bankovky mohou vydávat ECB a národní centrální banky. Bankovky vydávané ECB a národními centrálními bankami jsou jedinými bankovkami, které mají ve Společenství status zákonného platidla.

Je-li to možné, respektuje ECB stávající zvyklosti ve vydávání a v grafické úpravě bankovek.

KAPITOLA IV

Měnové funkce a operace ESCB

Článek 17

Účty u ECB a u národních centrálních bank

ECB a národní centrální banky mohou pro provádění svých operací otevírat účty úvěrovým institucím, veřejnoprávním subjektům a jiným účastníkům trhu a jako zajištění přijímat aktiva včetně zaknihovaných cenných papírů.

Článek 18

Operace na volném trhu a úvěrové operace

18.1. Pro dosažení cílů ESCB a uskutečnění jeho úkolů mohou ECB a národní centrální banky:

- obchodovat na finančních trzích s pohledávkami a obchodovatelnými cennými papíry znějícími na měny Společenství nebo na měny třetích zemí a s drahými kovy formou promptních nebo termínovaných nákupů a prodejů, formou dohod o zpětném odkupu nebo formou výpůjček či půjček,
- provádět úvěrové operace s úvěrovými institucemi a s ostatními účastníky trhu s tím, že úvěry jsou dostatečně zajištěny.

18.2. ECB stanoví obecné zásady operací na volném trhu a úvěrových operací prováděných ECB nebo národními centrálními bankami včetně zásad pro vyhlášení podmínek, za nichž jsou národní centrální banky připraveny takové operace provádět.

Článek 19

Minimální rezervy

19.1. S výhradou článku 2 může ECB požadovat na úvěrových institucích usazených v členských státech, aby v souladu s cíli měnové politiky udržovaly na účtech u ECB a u národních centrálních bank minimální rezervy. Rada guvernérů může vydat nařízení týkající se výpočtu a určování požadované výše minimálních rezerv. V případech jejich nedodržení je ECB oprávněna vybírat úroky z prodlení a ukládat jiné sankce s rovnocenným účinkem.

19.2. Za účelem použití tohoto článku určí Rada postupem podle článku 42 základ pro minimální rezervy a nejvýše přípustný poměr mezi těmito rezervami a jejich základem, jakož i přiměřené sankce pro případy jejich nedodržení.

Článek 20

Jiné nástroje měnové kontroly

Rada guvernérů může rozhodnout dvoutřetinovou většinou odevzdaných hlasů o použití dalších operativních metod měnové kontroly, které považuje s přihlédnutím k článku 2 za vhodné.

Zakládá-li použití takových metod závazky pro třetí strany, stanoví Rada postupem podle článku 42 rozsah jejich použití.

Článek 21

Operace s veřejnoprávními subjekty

21.1. Podle článku 104 této smlouvy je zakázáno přečerpávání účtů nebo jakýkoli jiný typ úvěrování od ECB nebo od národních centrálních bank ve prospěch orgánů či subjektů Společenství, ústředních vlád, regionálních, místních nebo jiných veřejných orgánů, jiných veřejnoprávních subjektů nebo veřejných podniků členských států; ECB nebo národním centrálním bankám je rovněž zakázán přímý nákup jejich dluhových cenných nástrojů.

21.2. ECB a národní centrální banky mohou působit pro subjekty uvedené v článku 21.1 jako fiskální agenti.

21.3. Tento článek se nevztahuje na úvěrové instituce ve veřejném vlastnictví, kterým národní centrální banky a ECB poskytují stejné zacházení v souvislosti s poskytováním peněžních prostředků centrálními bankami jako soukromým úvěrovým institucím.

Článek 22

Zúčtovací a platební systémy

ECB a národní centrální banky mohou poskytovat facility a ECB může vydávat nařízení proto, aby byly zajištěny účinné a spolehlivé zúčtovací a platební mechanismy uvnitř Společenství a ve styku se třetími zeměmi.

Článek 23

Operace se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi

ECB a národní centrální banky mohou:

- navazovat vztahy s centrálními bankami a s finančními institucemi ve třetích zemích a, je-li to účelné, i s mezinárodními organizacemi,
- nabývat a prodávat promptně i termínovaně všechny typy devizových aktiv a drahé kovy. Pojem „devizové aktivum“ zahrnuje cenné papíry a všechna další aktiva v měnách kterékoli země nebo v zúčtovacích jednotkách bez ohledu na formu jejich držení,
- držet a spravovat aktiva uvedená v tomto článku,
- provádět ve vztahu k třetím zemím a k mezinárodním organizacím všechny typy bankovních operací včetně zápůjčních a výpůjčních operací.

Článek 24

Jiné operace

Kromě operací vyplývajících z jejich úkolů, mohou ECB a národní centrální banky provádět operace pro potřeby svého provozu nebo svých zaměstnanců.

KAPITOLA V

Dohled

Článek 25

Dohled

25.1. ECB může vydávat stanoviska a být konzultována Radou, Komisí a příslušnými orgány členských států ohledně působnosti a používání právních aktů Společenství týkajících se dohledu nad úvěrovými institucemi a stabilitou finančního systému.

25.2. V souladu s rozhodnutími Rady podle čl. 105 odst. 6 této smlouvy může ECB plnit zvláštní úkoly týkající se dohledu nad úvěrovými a dalšími finančními institucemi s výjimkou pojišťovacích podniků.

KAPITOLA VI

Finanční ustanovení ESCB

Článek 26

Účetní závěrka

26.1. Účetní rok ECB a národních centrálních bank začíná prvním lednem a končí třicátým prvním prosincem.

26.2. Roční účetní závěrku ECB sestavuje Výkonná rada v souladu se zásadami stanovenými Radou guvernérů. Závěrku schvaluje Rada guvernérů a poté je závěrka zveřejněna.

26.3. Pro analytické a provozní účely sestavuje Výkonná rada konsolidovanou rozvahu ESCB zahrnující ta aktiva a pasiva národních centrálních bank, která náleží ESCB.

26.4. K používání tohoto článku stanoví Rada guvernérů pravidla nezbytná pro standardizaci účtování a vykazování operací národních centrálních bank.

Článek 27

Audit účetnictví

27.1. Účetnictví ECB a národních centrálních bank ověřují nezávislí externí auditoři doporučení Radou guvernérů a schválení Radou. Auditoři jsou oprávněni zkoumat veškeré účetnictví ECB a národních centrálních bank a obdržet veškeré informace o provedených operacích.

27.2. Článek 188c této smlouvy se vztahuje výlučně na zkoumání výkonnosti správy ECB.

Článek 28

Základní kapitál ECB

28.1. Základní kapitál ECB při zahájení její činnosti činí 5 miliard ECU. Základní kapitál může být zvýšen rozhodnutím Rady guvernérů kvalifikovanou většinou stanovenou v článku 10.3 v mezích a za podmínek, které stanoví Rada postupem podle článku 42.

28.2. Národní centrální banky jsou jedinými upisovateli a držiteli základního kapitálu ECB. Základní kapitál je upisován podle klíče stanoveného v souladu s článkem 29.

28.3. Rada guvernérů určí kvalifikovanou většinou podle článku 10.3, v jaké výši a jakým způsobem má být základní kapitál splacen.

28.4. S výhradou článku 28.5 nesmějí být podíly národních centrálních bank na upsaném základním kapitálu ECB převedeny, zastaveny nebo se stát předmětem výkonu rozhodnutí.

28.5. Bude-li klíč uvedený v článku 29 upraven, převedou národní centrální banky mezi sebou příslušné podíly na základním kapitálu tak, aby rozdělení těchto podílů odpovídalo upravenému klíči. Rada guvernérů určí podmínky těchto převodů.

Článek 29

Klíč pro upisování základního kapitálu

29.1. Po zřízení ESCB a ECB se postupem podle čl. 109l odst. 1 této smlouvy stanoví klíč pro upisování základního kapitálu ECB. Podle tohoto klíče bude každé národní centrální bance přidělen vážený podíl, který se rovná součtu:

- 50 % podílu příslušného členského státu na počtu obyvatel Společenství v předposledním roce před zřízením ESCB,
- 50 % podílu příslušného členského státu na hrubém domácím produktu Společenství v tržních cenách zaznamenaných za posledních pět let předcházejících předposlednímu roku před zřízením ESCB.

Procenta se zaokrouhlují směrem nahoru na nejbližší násobek 0,05.

29.2. Statistické údaje nezbytné pro plnění tohoto článku poskytuje Komise v souladu s pravidly přijatými Radou postupem podle článku 42.

29.3. Vážené podíly přidělené národním centrálním bankám budou po založení ESCB upravovány každých pět let, přičemž se přiměřeně použije článek 29.1. Upravený klíč platí od prvního dne následujícího roku.

29.4. Rada guvernérů učiní všechna další opatření nezbytná k použití tohoto článku.

Článek 30

Převod devizových rezerv na ECB

30.1. Aniz je dotčen článek 28, poskytují národní centrální banky ECB devizové rezervy v jiných měnách než v měnách členských států, v ECU, v rezervních pozicích u Mezinárodního měnového fondu a ve zvláštních právech čerpání až do protihodnoty rovnající se 50 miliardám ECU. Rada guvernérů rozhodne o části, která by měla být ECB poskytnuta po jejím založení, a o částkách poskytovaných v pozdějších termínech. ECB má plné právo držet a spravovat devizové rezervy, které na ni byly převedeny, a využívat je pro účely stanovené v tomto statutu.

30.2. Příspěvky jednotlivých národních centrálních bank se stanoví v poměru k jejich podílu na upsaném základním kapitálu ECB.

30.3. ECB připíše ve prospěch každé národní centrální banky pohledávku ve výši jejího příspěvku. Rada guvernérů rozhoduje o denominaci a úročení těchto pohledávek.

30.4. ECB může podle článku 30.2 vyzvat ke složení dalších devizových rezerv nad limit stanovený v článku 30.1 v mezích a za podmínek, které stanoví Rada postupem podle článku 42.

30.5. ECB může držet a spravovat rezervní pozice u Mezinárodního měnového fondu a zvláštní práva čerpání a zajišťovat sdružování těchto rezerv.

30.6. Rada guvernérů přijme veškerá další opatření nezbytná k používání tohoto článku.

Článek 31

Devizové rezervy národních centrálních bank

31.1. Národní centrální banky jsou oprávněny provádět operace k plnění svých závazků vůči mezinárodním organizacím v souladu s článkem 23.

31.2. Všechny ostatní operace s devizovými rezervami zbývajících národních centrálních bankám po převodech provedených podle článku 30 a transakce členských států s jejich devizovými provozními zůstatky překračujícími částku stanovenou podle článku 31.3 podléhají schválení ECB s cílem zajistit soulad s devizovou a měnovou politikou Společenství.

31.3. Rada guvernérů stanoví obecné zásady s cílem usnadnit tyto operace.

Článek 32

Přerozdělování měnových příjmů národních centrálních bank

32.1. Příjmy dosažené národními centrálními bankami při uskutečňování úkolů v rámci měnové politiky ESCB (dále jen „měnové příjmy“) jsou na konci každého účetního roku přerozdělovány v souladu s tímto článkem.

32.2. S výhradou článku 32.3 se částka měnových příjmů každé národní centrální banky rovná jejímu ročnímu příjmu z aktiv, která drží jako protihodnotu bankovek v oběhu, a závazků z vkladů úvěrových institucí. Tato aktiva vedou národní centrální banky odděleně v souladu s obecnými zásadami přijatými Radou guvernérů.

32.3. Jestliže po zahájení třetí etapy Rada guvernérů usoudí, že struktura bilancí národních centrálních bank nedovoluje použití článku 32.2, může Rada guvernérů kvalifikovanou většinou rozhodnout, že odchylně od článku 32.2 bude měnový příjem vypočítáván podle jiné metody, a to po dobu nepřesahující pět let.

32.4. Výše měnového příjmu každé národní centrální banky se snižuje o částku rovnající se úrokům, které tato centrální banka platí ze závazků z vkladů úvěrových institucí podle článku 19.

Rada guvernérů může rozhodnout o odškodnění národních centrálních bank za náklady spojené s vydáváním bankovek nebo za výjimečných okolností za zvláštní ztráty vzniklé z operací měnové politiky prováděných ve prospěch ESCB. Odškodnění bude provedeno ve formě, jakou bude Rada guvernérů považovat za vhodnou; tyto částky se mohou vzájemně započítat proti měnovým příjmům národních centrálních bank.

32.5. Úhrnný měnový příjem národních centrálních bank se rozdělí mezi národní centrální banky v poměru k jejich splaceným podílům na základním kapitálu ECB, nerozhodne-li Rada guvernérů podle článku 33.2 jinak.

32.6. Vzájemné zúčtování a vypořádání zůstatků vzniklých při přerozdělování měnových příjmů provede ECB v souladu s obecnými zásadami přijatými Radou guvernérů.

32.7. Rada guvernérů přijme veškerá další opatření nezbytná k používání tohoto článku.

Článek 33

Rozdělování čistých zisků a ztrát ECB

33.1. Čistý zisk ECB je převáděn v tomto pořadí:

- a) částka, již určí Rada guvernérů a jež nesmí překročit 20 % čistého zisku, se převede do všeobecného rezervního fondu až do výše 100 % základního kapitálu,
- b) zbývající čistý zisk se rozděluje podílníkům ECB v poměru k jejich splaceným podílům.

33.2. Zaznamenaná-li ECB ztrátu, může být schodek vyrovnán ze všeobecného rezervního fondu ECB, a bude-li to nezbytné, na základě rozhodnutí Rady guvernérů z měnového příjmu příslušného účetního roku, a to poměrně až do výše částek přidělených národním centrálním bankám podle článku 32.5.

KAPITOLA VII

Obecná ustanovení

Článek 34

Právní akty

34.1. Podle článku 108a této smlouvy Evropská centrální banka:

- přijímá nařízení v rozsahu nezbytném pro plnění úkolů vymezených v čl. 3.1 první odrážce, v článcích 19.1, 22 nebo 25.2 tohoto statutu a v případech stanovených právními akty Rady, jež jsou uvedeny v článku 42,
- přijímá rozhodnutí nezbytná pro plnění úkolů svěřených ESCB touto smlouvou a tímto statutem,
- vydává doporučení a zaujímá stanoviska.

34.2. Nařízení má obecnou působnost. Je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Doporučení a stanoviska nejsou závazná.

Rozhodnutí je závazné v celém rozsahu pro ty, jimž je určeno.

Články 190, 191 a 192 této smlouvy se vztahují na nařízení a rozhodnutí přijatá ECB.

ECB může rozhodnout o zveřejnění svých rozhodnutí, doporučení a stanovisek.

34.3. V mezích a za podmínek stanovených Radou postupem podle článku 42 statutu je ECB oprávněna ukládat podnikům peněžité pokuty nebo penále za neplnění povinností vyplývajících z jejích nařízení a rozhodnutí.

Článek 35

Soudní kontrola a záležitosti s ní související

35.1. Jednání nebo opomenutí ECB podléhají přezkoumání nebo výkladu Soudního dvora v případech a za podmínek stanovených touto smlouvou. ECB je oprávněna podat žalobu v případech a za podmínek stanovených touto smlouvou.

35.2. Spory mezi ECB na jedné straně a jejími věřiteli, dlužníky či jakoukoli jinou osobou na straně druhé rozhodují příslušné národní soudy, není-li dána pravomoc Soudního dvora.

35.3. ECB podléhá úpravě odpovědnosti podle článku 215 této smlouvy. Odpovědnost národních centrálních bank se řídí příslušným vnitrostátním právem.

35.4. Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat podle jakékoli rozhodčí doložky obsažené ve smlouvě veřejnoprávní nebo soukromoprávní uzavřené ECB nebo jejím jménem.

35.5. Rozhodnutí ECB o předložení věci Soudnímu dvoru přijímá Rada guvernérů.

35.6. Soudní dvůr má pravomoc ve sporech týkajících se závazků, které mají podle tohoto statutu plnit národní centrální banky. Usoudí-li ECB, že některá národní centrální banka nesplnila povinnost vyplývající z tohoto statutu, poskytne dotyčné národní centrální bance příležitost předložit své připomínky a poté vydá ve věci odůvodněné stanovisko. Nevyhoví-li dotyčná národní centrální banka tomuto stanovisku ve lhůtě stanovené ECB, může ECB předložit věc Soudnímu dvoru.

Článek 36

Zaměstnanci

36.1. Na návrh Výkonné rady přijme Rada guvernérů pracovní řád pro zaměstnance ECB.

36.2. Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat jakékoli spory mezi ECB a jejími zaměstnanci v mezích a za podmínek stanovených v pracovním řádu.

Článek 37

Sídlo

Do konce roku 1992 rozhodnou vlády členských států na úrovni hlav států nebo předsedů vlád vzájemnou dohodou o sídle ECB.

Článek 38

Služební tajemství

38.1. Členové řídicích orgánů a zaměstnanci ECB a národních centrálních bank jsou povinni i po skončení svého pracovního poměru zachovávat mlčenlivost o informacích, které jsou předmětem služebního tajemství.

38.2. Osoby mající přístup k údajům, na něž se vztahují právní předpisy Společenství ukládající povinnost mlčenlivosti, podléhají těmto předpisům.

Článek 39

Osoby s podpisovým právem

Vůči třetím stranám ECB právně zavazují její prezident nebo dva členové Výkonné rady nebo podpisy dvou zaměstnanců ECB, kteří byli k podepisování jménem ECB jejím prezidentem řádně zmocněni.

Článek 40

Výsady a imunity

ECB požívá na území členských států výsad a imunit nezbytných pro plnění svých úkolů za podmínek stanovených v Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství připojeném ke Smlouvě o vytvoření jednotné Rady a jednotné Komise Evropských společenství.

KAPITOLA VIII

Změny statutu a doplňující právní předpisy

Článek 41

Zjednodušený postup pro přijímání změn

41.1. Podle čl. 106 odst. 5 této smlouvy může Rada měnit články 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, čl. 33.1 písm. a) a článek 36 tohoto statutu buď na doporučení ECB a po konzultaci s Komisí kvalifikovanou většinou, anebo na návrh Komise a po konzultaci s ECB jednomyslně. V obou případech se vyžaduje souhlas Evropského parlamentu.

41.2. Doporučení ECB podle tohoto článku vyžaduje jednomyslné rozhodnutí Rady guvernérů.

Článek 42

Doplňující právní předpisy

V souladu s čl. 106 odst. 6 této smlouvy přijme Rada bezprostředně po rozhodnutí o zahájení třetí etapy na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a ECB, anebo na doporučení ECB a po konzultaci s Evropským parlamentem a Komisí kvalifikovanou většinou předpisy uvedené v článcích 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 a 34.3 tohoto statutu.

KAPITOLA IX

Přechodná a jiná ustanovení o ESCB

Článek 43

Obecná ustanovení

43.1. Na základě výjimky uvedené v čl. 109k odst. 1 této smlouvy nezakládají následující články tohoto statutu práva ani neukládají povinnosti pro dotýčný členský stát: 3, 6, 9.2, 12.1, 14.3, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26.2, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 50 a 52.

43.2. Centrální banky členských států, na které se vztahuje výjimka podle čl. 109k odst. 1 této smlouvy, si zachovávají své pravomoci v oblasti měnové politiky podle příslušného vnitrostátního práva.

43.3. V článcích 3, 11.2, 19, 34.2 a 50 tohoto statutu se „členskými státy“ rozumějí podle čl. 109k odst. 4 této smlouvy členské státy, na které se nevztahuje výjimka.

43.4. V článcích 9.2, 10.1, 10.3, 12.1, 16, 17, 18, 22, 23, 27, 30, 31, 32, 33.2 a 52 tohoto statutu se „národními centrálními bankami“ rozumějí centrální banky členských států, na které se nevztahuje výjimka.

43.5. V článcích 10.3 a 33.1 se „podílníky“ rozumějí rovněž centrální banky členských států, na které se nevztahuje výjimka.

43.6. V článcích 10.3 a 30.2 se „upsaným základním kapitálem ECB“ rozumí základní kapitál upsaný centrálními bankami členských států, na které se nevztahuje výjimka.

Článek 44

Přechodné úkoly ECB

ECB převezme ty úkoly EMI, které v důsledku výjimek vztahujících se na jeden nebo několik členských států musí být ještě splněny ve třetí etapě.

Při přípravách na zrušení výjimek uvedených v článku 109k této smlouvy plní ECB poradní funkci.

Článek 45

Generální rada ECB

45.1. Aniž je dotčen čl. 106 odst. 3 této smlouvy, zřizuje se Generální rada jako třetí rozhodovací orgán ECB.

45.2. Generální rada je složena z prezidenta a viceprezidenta ECB a z guvernérů národních centrálních bank. Zasedání Generální rady se mohou účastnit další členové Výkonné rady, avšak bez hlasovacího práva.

45.3. Povinnosti Generální rady taxativně vymezuje článek 47 tohoto statutu.

Článek 46

Jednací řád Generální rady

46.1. Generální radě ECB předsedá prezident, nebo v jeho nepřítomnosti viceprezident ECB.

46.2. Předseda Rady a jeden člen Komise se mohou účastnit zasedání Generální rady, avšak bez hlasovacího práva.

46.3. Zasedání Generální rady připravuje prezident.

46.4. Odchylně od článku 12.3 přijme Generální rada svůj jednací řád.

46.5. ECB zřídí sekretariát Generální rady.

Článek 47

Povinnosti Generální rady

47.1. Generální rada:

- plní úkoly uvedené v článku 44,
- přispívá k plnění poradních funkcí uvedených v článcích 4 a 25.1.

47.2. Generální rada přispívá k:

- shromažďování statistických informací, jak je uvedeno v článku 5,
- podávání zpráv o činnosti ECB, jak je uvedeno v článku 15,
- stanovení pravidel uvedených v článku 26.4 nezbytných k používání článku 26,
- přijímání veškerých dalších opatření uvedených v článku 29.4 nezbytných k používání článku 29,
- přijetí pracovního řádu pro zaměstnance ECB podle článku 36.

47.3. Generální rada se podílí na přípravách nezbytných pro neodvolatelné stanovení směnných kurzů měn členských států, na které se vztahuje výjimka, vůči měnám nebo jednotné měně členských států, na které se výjimka v čl. 109l odst. 5 této smlouvy nevztahuje.

47.4. Generální radu informuje o rozhodnutích Rady guvernérů prezident ECB.

Článek 48

Přechodná ustanovení o základním kapitálu ECB

V souladu s článkem 29.1 je každé národní centrální bance přidělen vážený podíl podle klíče pro upisování základního kapitálu ECB. Odchylně od článku 28.3 nesplácejí centrální banky členských států, na které se vztahuje výjimka, svůj upsaný základní kapitál, nerozhodne-li Generální rada většinou představující alespoň dvě třetiny upsaného základního kapitálu ECB a alespoň polovinu podílníků, že musí být splacen minimální procentní podíl jako příspěvek na úhradu provozních nákladů ECB.

Článek 49

Odložené splácení základního kapitálu, rezervních fondů a rezerv ECB

49.1. Centrální banka členského státu, na který se přestala vztahovat výjimka, splácí svůj upsaný podíl na základním kapitálu ECB ve stejném rozsahu jako centrální banky členských států, na které se výjimka nevztahovala, a v souladu s článkem 30.1 převádí své devizové rezervy na ECB. Výše těchto převodů se určuje násobkem hodnoty devizových rezerv, které již byly v souladu s článkem 30.1 převedeny na ECB, vyjádřené v ECU podle platných směnných kurzů, a poměru mezi počtem podílů upsaných dotyčnou národní centrální bankou a počtem podílů již splacených ostatními národními centrálními bankami.

49.2. Kromě platby, jež má být provedena podle článku 49.1, přispívá dotyčná centrální banka do rezervních fondů ECB a do rezerv rovnocenných rezervním fondům a na částku, jež má být ještě vyčleněna na rezervní fondy a rezervy odpovídající zůstatku účtu zisků a ztrát k 31. prosinci roku, který předchází roku zrušení výjimky. Částka určená k převodu se vypočítá jako násobek výše rezerv, jak byly výše definovány a schváleny v bilanci ECB, a poměru mezi počtem podílů upsaných dotyčnou centrální bankou a počtem podílů již splacených ostatními národními centrálními bankami.

Článek 50

První jmenování členů Výkonné rady

Při zřízení Výkonné rady ECB jsou prezident, viceprezident a další členové Výkonné rady jmenováni vzájemnou dohodou vlád členských států na úrovni hlav států nebo předsedů vlád na doporučení Rady a po konzultaci s Evropským parlamentem a Radou EMI. Prezident Výkonné rady je jmenován na období osmi let. Odchylně od článku 11.2 je viceprezident jmenován na čtyři roky a ostatní členové Výkonné rady na funkční období trvající od pěti do osmi let. Nemohou být jmenováni opakovaně. Počet členů Výkonné rady může být nižší než stanoví článek 11.1, v žádném případě však nesmí být nižší než čtyři.

Článek 51

Odchylka od článku 32

51.1. Rozhodne-li Rada guvernérů po zahájení třetí etapy, že se používáním článku 32 významně změnil poměrný vztah příjmů národních centrálních bank, sníží se částka z příjmu, která má být rozdělena podle článku 32, o jednotný procentní podíl, jenž nesmí překročit 60 % v prvním účetním roce po zahájení třetí etapy a jenž bude v každém následujícím účetním roce snižován alespoň o 12 procentních bodů.

51.2. Ustanovení článku 51.1 se použije nejdéle po dobu pěti účetních let od zahájení třetí etapy.

Článek 52

Výměna bankovek v měnách Společenství

Po neodvolatelném stanovení směnných kurzů přijme Rada guvernérů opatření nezbytná k zajištění toho, aby bankovky znějící na měny s neodvolatelně stanovenými směnnými kurzy byly vyměňovány národními centrálními bankami za jejich jmenovité hodnoty.

Článek 53

Použitelnost přechodných ustanovení

Články 43 až 48 jsou použitelné po dobu existence členských států, na které se vztahuje výjimka.

PROTOKOL

o statutu Evropského měnového institutu

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,
PŘEJÍCE SI stanovit statut Evropského měnového institutu,
SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Článek 1

Zřízení a název

- 1.1. Evropský měnový institut (dále jen „EMI“) se zřizuje v souladu s článkem 109f této smlouvy; plní své úkoly a vykonává svou činnost v souladu s ustanoveními této smlouvy a tohoto statutu.
- 1.2. Členy EMI jsou centrální banky členských států (dále jen „národní centrální banky“). Pro účely tohoto statutu se Institut monétaire luxembourgeois považuje za centrální banku Lucemburska.
- 1.3. Podle článku 109f této smlouvy budou Výbor guvernérů a Evropský fond pro měnovou spolupráci (EFMS) rozpuštěny. Všechna aktiva a pasiva EFMS automaticky a v celém rozsahu přejdou na EMI.

Článek 2

Cíle

EMI přispívá ke splnění podmínek nezbytných pro přechod do třetí etapy hospodářské a měnové unie, zejména:

- posilováním koordinace měnových politik za účelem zajištění cenové stability,
- prováděním příprav nezbytných ke zřízení Evropského systému centrálních bank (ESCB), k uskutečňování jednotné měnové politiky a k vytvoření jednotné měny ve třetí etapě,
- dohledem na vývoj ECU.

Článek 3

Obecné zásady

- 3.1. EMI plní úkoly a funkce svěřené mu touto smlouvou a tímto statutem, aniž je dotčena odpovědnost orgánů odpovědných za uskutečňování měnové politiky v jednotlivých členských státech.
- 3.2. EMI jedná v souladu s cíli a zásadami stanovenými v článku 2 statutu ESCB.

Článek 4

Hlavní úkoly

- 4.1. V souladu s čl. 109f odst. 2 této smlouvy EMI:
  - prohlubuje spolupráci mezi národními centrálními bankami,

- posiluje koordinaci měnových politik členských států s cílem zajistit cenovou stabilitu,
- dohlíží na fungování Evropského měnového systému (EMS),
- pořádá konzultace o otázkách spadajících do působnosti národních centrálních bank a ovlivňujících stabilitu finančních institucí a trhů,
- přebírá úkoly EFMS; vykonává zejména funkce uvedené v článcích 6.1, 6.2 a 6.3,
- usnadňuje používání ECU a dohlíží na jeho vývoj včetně plynulého fungování clearingového systému ECU.

EMI rovněž:

- pořádá pravidelné konzultace o směřování měnových politik a využívání nástrojů měnové politiky,
- je obvykle konzultován národními měnovými úřady před jejich rozhodnutím o směřování měnové politiky v souvislosti se společným rámcem předběžné koordinace.

4.2. Nejpozději do 31. prosince 1996 upřesní EMI právní, organizační a logistický rámec nezbytný pro ESCB k plnění jeho úkolů ve třetí etapě, a to v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží. Tento rámec předloží Rada EMI k rozhodnutí ECB ke dni jejího zřízení.

V souladu s čl. 109f odst. 3 této smlouvy EMI zejména:

- připravuje nástroje a postupy nezbytné pro uskutečňování jednotné měnové politiky ve třetí etapě;
- podle potřeby podporuje harmonizaci pravidel a postupů pro sběr, sestavování a šíření statistických údajů v oblasti jeho působnosti;
- vypracovává pravidla pro operace prováděné národními centrálními bankami v rámci ESCB;
- podporuje účinnost přeshraničního platebního styku;
- dohlíží na technickou přípravu bankovek ECU.

Článek 5

Poradní funkce

5.1. V souladu s čl. 109f odst. 4 této smlouvy může Rada EMI zaujímat stanoviska nebo vydávat doporučení k celkové orientaci měnové a devizové politiky, jakož i k opatřením s tím souvisejícím, zaváděným v jednotlivých členských státech. EMI může předkládat vládám a Radě stanoviska a doporučení k politikám, které by mohly ovlivnit vnitřní či vnější měnovou situaci ve Společenství, a zejména fungování EMS.

5.2. Rada EMI může rovněž vydávat doporučení měnovým úřadům členských států, týkající se provádění jejich měnové politiky.

5.3. V souladu s čl. 109f odst. 6 této smlouvy konzultuje Rada s EMI všechny návrhy právních aktů Společenství z oblasti jeho působnosti.

V mezích a za podmínek, které stanoví Rada kvalifikovanou většinou na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a EMI, konzultují orgány členských států s EMI všechny návrhy právních předpisů z oblasti jeho působnosti, zejména s ohledem na článek 4.2.

5.4. V souladu s čl. 109f odst. 5 této smlouvy může EMI rozhodnout, že svá stanoviska a doporučení zveřejní.

Článek 6

Provozní a technické funkce

6.1. EMI:

- přijímá opatření pro mnohostrannost sald vyplývajících z intervencí národních centrálních bank v měnách Společenství a pro mnohostrannost vypořádání uvnitř Společenství,
- spravuje mechanismus velmi krátkodobého financování stanovený dohodou ze dne 13. března 1979 mezi centrálními bankami členských států Evropského hospodářského společenství, která upravuje fungování Evropského měnového systému (dále jen „dohoda EMS“) a mechanismus krátkodobé měnové podpory stanovený dohodou ze dne 9. února 1970 mezi centrálními bankami členských států Evropského hospodářského společenství, ve znění pozdějších změn,
- vykonává funkce uvedené v článku 11 nařízení Rady (EHS) č. 1969/88 ze dne 24. června 1988, kterým se zavádí jednotný systém střednědobé finanční podpory platebním bilancím členských států.

6.2. Za účelem uskutečňování dohody o EMS může EMI přijímat od národních centrálních bank devizové rezervy a jako jejich protihodnotu vydávat ECU. Tato ECU mohou být EMI a národními centrálními bankami používána jako prostředek pro vypořádání sald a pro operace mezi národními centrálními bankami a EMI. EMI přijme správní opatření nezbytná k provedení tohoto odstavce.

6.3. EMI může udělit měnovým úřadům třetích zemí a mezinárodním měnovým institucím postavení „jiní držitelé“ ECU a stanovit podmínky, za kterých mohou být ECU jinými držiteli získána, držena nebo používána.

EMI je oprávněn držet a spravovat na žádost národních centrálních bank devizové rezervy jako zástupce těchto bank. Zisky a ztráty týkající se těchto rezerv hradí národní centrální banka, která rezervy uložila. EMI vykonává tuto funkci na základě dvoustranných smluv v souladu s pravidly stanovenými v rozhodnutí EMI. Účelem těchto pravidel je zajistit, aby operace s těmito rezervami nebyly v rozporu s měnovou a devizovou politikou příslušných měnových úřadů členských států a odpovídaly cílům EMI a řádnému fungování mechanismu směnných kurzů EMS.

Článek 7

Jiné úkoly

7.1. Jednou ročně předkládá EMI Radě zprávu o stavu příprav na třetí etapu. Tyto zprávy obsahují hodnocení dosaženého pokroku v konvergenci ve Společenství a zabývají se především přizpůsobováním nástrojů měnové politiky, přípravou postupů nezbytných pro uskutečňování jednotné měnové politiky ve třetí etapě a právními předpoklady, jež musí národní centrální banky splnit, aby se staly nedílnou součástí ESCB.

7.2. V souladu s rozhodnutími Rady uvedenými v čl. 109f odst. 7 této smlouvy může EMI plnit i jiné úkoly pro přípravu třetí etapy.

Článek 8

Nezávislost

Členové Rady EMI, kteří jsou zástupci svých institucí, jednají při výkonu své činnosti na vlastní odpovědnost. Rada EMI nesmí při výkonu svých pravomocí a plnění úkolů a povinností svěřených jí touto smlouvou a tímto statutem vyžadovat ani přijímat jakékoli pokyny od orgánů či subjektů Společenství nebo od vlád členských států. Orgány a subjekty Společenství, jakož i vlády členských států, se zavazují zachovávat tuto zásadu a nesnažit se ovlivňovat Radu EMI při plnění jejích úkolů.

Článek 9

Správa

9.1. V souladu s čl. 109f odst. 1 této smlouvy je EMI řízen a spravován Radou EMI.

9.2. Rada EMI je složena z prezidenta a z guvernérů národních centrálních bank, z nichž jeden se stává viceprezidentem. Nemůže-li se některý guvernér zúčastnit zasedání, může pověřit jiného zástupce své instituce.

9.3. Prezident je jmenován vzájemnou dohodou vlád členských států na úrovni hlav států nebo předsedů vlád na doporučení Výboru guvernérů nebo Rady EMI a po konzultaci s Evropským parlamentem a Radou. Prezident je vybírán z uznávaných osobností s profesionální zkušeností v měnových a bankovních záležitostech. Prezidentem EMI se mohou stát pouze státní příslušníci některého členského státu. Rada EMI jmenuje viceprezidenta. Prezident a viceprezident jsou jmenováni na tříleté funkční období.

9.4. Prezident vykonává své povinnosti na plný pracovní úvazek. Nesmí vykonávat jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost, pokud mu Rada EMI k tomu výjimečně neudělí souhlas.

9.5. Prezident:

- připravuje zasedání Rady EMI a předsedá jim,
- vyjadřuje stanoviska EMI navenek, aniž je dotčen článek 22,
- odpovídá za běžnou agendu EMI.

V nepřítomnosti prezidenta vykonává jeho úřední povinnosti viceprezident.

9.6. Pracovní řád prezidenta, zejména jeho plat, důchod a další dávky sociálního zabezpečení jsou předmětem smlouvy uzavřené s EMI a jsou stanoveny Radou EMI na návrh výboru skládajícího se ze tří členů jmenovaných Výborem guvernérů, případně Radou EMI, a ze tří členů jmenovaných Radou. Prezident nemá právo hlasovat o záležitostech uvedených v tomto odstavci.

9.7. Přestane-li prezident splňovat podmínky nezbytné pro výkon své funkce nebo dopustí-li se vážného pochybení, může jej Soudní dvůr na žádost Rady EMI odvolat.

9.8. Rada EMI přijme jednací řád EMI.

Článek 10

Zasedání Rady EMI a postup při hlasování

10.1. Rada EMI zasedá alespoň desetkrát ročně. Jednání Rady EMI jsou důvěrná. Rada EMI může jednomyslně rozhodnout o zveřejnění výsledků svého jednání.

10.2. Každý člen Rady EMI nebo jím pověřený zástupce má jeden hlas.

10.3. Rada EMI rozhoduje prostou většinou hlasů svých členů, nestanoví-li tento statut jinak.

10.4. Rozhodnutí, jež mají být přijata v souvislosti s články 4.2, 5.4, 6.2 a 6.3, vyžadují jednomyslný souhlas členů Rady EMI.

Přijetí stanovisek a doporučení podle článků 5.1 a 5.2, přijetí rozhodnutí podle článků 6.4, 16 a 23.6 a přijetí obecných zásad podle článku 15.3 vyžadují kvalifikovanou většinu dvou třetin členů Rady EMI.

Článek 11

Spolupráce mezi orgány a povinnost podávat zprávy

11.1. Předseda Rady a člen Komise se mohou účastnit zasedání Rady EMI, avšak bez hlasovacího práva.

11.2. Prezident EMI je zván na zasedání Rady, projednává-li Rada záležitosti týkající se cílů a úkolů EMI.

11.3. Ke dni, který stanoví jednací řád, vypracuje EMI výroční zprávu o své činnosti a o měnové a finanční situaci ve Společenství. Výroční zprávu spolu s roční účetní závěrkou předkládá EMI Evropskému parlamentu, Radě, Komisi a také Evropské radě. Na žádost Evropského parlamentu nebo z vlastního podnětu může být prezident EMI vyslechnut příslušnými výbory Evropského parlamentu.

11.4. Zprávy publikované EMI jsou zájemcům k dispozici zdarma.

Článek 12

Používaná měna

Operace EMI jsou vyjádřeny v ECU.

Článek 13

Sídlo

Do konce roku 1992 rozhodnou vlády členských států na úrovni hlav států nebo předsedů vlád vzájemnou dohodou o sídle EMI.

Článek 14

Právní subjektivita

EMI, který má podle čl. 109f odst. 1 právní subjektivitu, má ve všech členských státech nejširší způsobilost k právním úkonům přiznávanou podle vnitrostátního práva právnickým osobám. Zejména může nabývat a zcizovat movitý majetek nebo nemovitosti a vystupovat před soudy.

Článek 15

Právní akty

15.1. Při plnění svých úkolů a za podmínek stanovených v tomto statutu EMI:

- zaujímá stanoviska,

- vydává doporučení,
- schvaluje obecné zásady a přijímá rozhodnutí určená národním centrálním bankám.

15.2. Stanoviska a doporučení EMI nejsou závazná.

15.3. Rada EMI může určovat obecné zásady stanovující postupy pro vytváření podmínek nezbytných pro ESCB k plnění jeho úkolů ve třetí etapě. Obecné zásady EMI nejsou závazné; budou předloženy k rozhodnutí ECB.

15.4. Aniž je dotčen článek 3.1, je rozhodnutí EMI závazné v celém rozsahu pro toho, komu je určeno. Na tato rozhodnutí se vztahují články 190 a 191 této smlouvy.

Článek 16

Finanční prostředky

16.1. EMI je vybaven vlastními prostředky. Objem prostředků EMI určí Rada EMI tak, aby byl zajištěn příjem považovaný za nezbytný k pokrytí správních výdajů na plnění úkolů a funkcí EMI.

16.2. Prostředky EMI určené podle článku 16.1 jsou tvořeny příspěvky národních centrálních bank v souladu s klíčem uvedeným v článku 29.1 statutu ESCB a jsou splaceny při zřízení EMI. Za tím účelem poskytne Komise statistické údaje potřebné pro stanovení klíče v souladu s pravidly, která přijímá Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem, Výborem guvernérů a výborem uvedeným v článku 109c této smlouvy kvalifikovanou většinou.

16.3. Rada EMI určí formu splácení těchto příspěvků.

Článek 17

Roční účetní závěrka a audit účetnictví

17.1. Účetní rok EMI začíná 1. ledna a končí 31. prosince.

17.2. Před začátkem každého účetního roku schválí Rada EMI roční rozpočet.

17.3. Roční účetní závěrka se sestavuje v souladu se zásadami stanovenými Radou EMI. Rada EMI roční účetní závěrku schválí a poté ji zveřejní.

17.4. Roční účetní závěrku ověřují nezávislí externí auditoři schválení Radou EMI. Auditoři jsou plně oprávněni zkoumat veškeré účetnictví EMI a obdržet veškeré informace o jeho operacích.

Článek 188c této smlouvy se vztahuje výlučně na zkoumání výkonnosti správy EMI.

17.5. Jakýkoli přebytek EMI se rozděluje v tomto pořadí:

a) částka určená Radou EMI se převede do všeobecného rezervního fondu EMI,

b) zbývající přebytek se rozdělí národním centrálním bankám podle klíče uvedeného v článku 16.2.

17.6. Zaznamená-li EMI ztrátu, může být schodek uhrazen ze všeobecného rezervního fondu EMI. Zbývající rozdíl se uhradí z příspěvků národních centrálních bank podle klíče uvedeného v článku 16.2.

Článek 18

Zaměstnanci

18.1. Rada EMI přijme pracovní řád pro zaměstnance EMI.

18.2. Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat jakékoli spory mezi EMI a jeho zaměstnanci v mezích a za podmínek stanovených v pracovním řádu.

Článek 19

Soudní kontrola a záležitosti s ní související

19.1. Jednání či opomenutí EMI podléhají přezkoumání nebo výkladu Soudního dvora v případech a za podmínek stanovených touto smlouvou. EMI může podat žalobu v případech a za podmínek stanovených touto smlouvou.

19.2. Spory mezi EMI na jedné straně a jeho věřiteli, dlužníky a jakoukoli jinou osobou na straně druhé rozhodují příslušné soudy jednotlivých členských států, není-li dána pravomoc Soudního dvora.

19.3. EMI podléhá úpravě odpovědnosti podle článku 215 této smlouvy.

19.4. Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat na základě jakékoli rozhodčí doložky obsažené ve veřejnoprávní nebo soukromoprávní smlouvě uzavřené EMI nebo jeho jménem.

19.5. Rozhodnutí EMI o předložení věci Soudnímu dvoru přijímá Rada EMI.

Článek 20

Služební tajemství

20.1. Členové Rady EMI a zaměstnanci EMI jsou povinni i po skončení svého pracovního poměru zachovávat mlčenlivost o informacích, které jsou předmětem služebního tajemství.

20.2. Osoby mající přístup k údajům, na něž se vztahují právní předpisy Společenství ukládající povinnost mlčenlivosti, podléhají těmto předpisům.

Článek 21

Výsady a imunity

EMI požívá na území členských států výsad a imunit nezbytných pro plnění svých úkolů za podmínek stanovených v Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství připojeném ke Smlouvě o vytvoření jednotné Rady a jednotné Komise Evropských společenství.

Článek 22

Osoby s podpisovým právem

Vůči třetím stranám EMI právně zavazují jeho prezident nebo viceprezident nebo podpisy dvou zaměstnanců EMI, kteří byli k podepisování jménem EMI prezidentem řádně zmocněni.

Článek 23

Likvidace EMI

23.1. Podle článku 109I této smlouvy bude EMI zrušen při zřízení ECB. Veškerá aktiva a pasiva EMI pak přejdou automaticky na ECB. Ta bude likvidovat EMI podle tohoto článku.. Likvidace bude dokončena při zahájení třetí etapy.

23.2. Mechanismus tvorby ECU ve vztahu ke zlatu a americkému dolaru stanovený článkem 17 dohody o EMS se ve smyslu článku 20 uvedené dohody ruší prvním dnem třetí etapy.

23.3. Veškeré pohledávky a závazky vzniklé v rámci mechanismu velmi krátkodobého financování a krátkodobých měnových podpor podle dohod uvedených v článku 6.1 budou vypořádány prvním dnem třetí etapy.

23.4. Všechna zbylá aktiva EMI budou zcizena a všechny zbylé závazky EMI budou vyrovnány.

23.5. Likvidační zůstatek uvedený v článku 23.4 se rozdělí národním centrálním bankám podle klíče uvedeného v článku 16.2.

23.6. Rada EMI může přijmout opatření nezbytná k používání článků 23.4 a 23.5.

23.7. Po zřízení ECB se prezident EMI vzdá svého úřadu.

PROTOKOL

o postupu při nadměrném schodku

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI stanovit způsoby, jak postupovat při nadměrném schodku uvedeném v článku 104c Smlouvy o založení Evropského společenství,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Článek 1

Referenční hodnoty uvedené v čl. 104c odst. 2 této smlouvy jsou:

- 3 % pro poměr plánovaného nebo skutečného schodku veřejných financí k hrubému domácímu produktu v tržních cenách,
- 60 % pro poměr veřejného dluhu k hrubému domácímu produktu v tržních cenách.

Článek 2

V článku 104c této smlouvy a v tomto protokolu se:

- výrazem „veřejný“ rozumí vztahující se k veřejné správě, tj. k ústřední vládě, regionálním nebo místním orgánům nebo fondům sociálního zabezpečení s výjimkou obchodních operací, jak jsou definovány v Evropském systému integrovaných hospodářských účtů,
- „schodkem“ rozumí čistá potřeba financí, jak je definována v Evropském systému integrovaných hospodářských účtů,

- „investicí“ rozumí tvorba hrubého fixního kapitálu, jak je definována v Evropském systému integrovaných hospodářských účtů,
- „dluhem“ rozumí celkový hrubý dluh v jeho jmenovité hodnotě nesplacený na konci roku, konsolidovaný uvnitř a mezi jednotlivými odvětvími veřejné správy, jak jsou definovány v první odrážce.

Článek 3

Pro zajištění účinnosti postupu při nadměrném schodku odpovídají vlády členských států v rámci tohoto postupu za schodky veřejné správy, jak je definována v čl. 2 první odrážce. Členské státy dbají na to, aby jim postupy na úrovni vlastního státu v rozpočtové oblasti umožnily plnit jejich závazky vyplývající z této smlouvy v této oblasti. Členské státy podávají neprodleně a pravidelně zprávy Komisi o svých předpokládaných a skutečných schodcích a o výši svých dluhů.

Článek 4

Statistické údaje potřebné pro použití tohoto protokolu poskytuje Komise.

PROTOKOL

o kritériích konvergence uvedených v článku 109j Smlouvy o založení Evropského společenství

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI stanovit kritéria konvergence uvedená v čl. 109j odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství, kterými se bude Společenství řídit při rozhodování o vstupu do třetí etapy hospodářské a měnové unie,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Článek 1

Kritérium cenové stability, jak je uvedeno v čl. 109j odst. 1 první odrážce, znamená, že členský stát vykazuje dlouhodobě udržitelnou cenovou stabilitu a průměrnou míru inflace měřenou v průběhu jednoho roku před provedeným šetřením, jež nepřekračuje o více než 1,5 procentního bodu míru inflace nejvýše tří členských států, které v oblasti cenové stability dosáhly nejlepších výsledků. Inflace se měří pomocí indexu spotřebitelských cen na srovnatelném základě s přihlédnutím k rozdílnému vymezení pojmů v jednotlivých členských státech.

Článek 2

Kritérium stavu veřejných financí, jak je uvedeno v čl. 109j odst. 1 druhé odrážce, znamená, že v době šetření se na členský stát nevztahuje rozhodnutí Rady podle čl. 104c odst. 6 této smlouvy o existenci nadměrného schodku.

Článek 3

Kritérium účasti v mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému, jak je uvedeno v čl. 109j odst. 1 třetí odrážce této smlouvy, znamená, že členský stát alespoň po dobu posledních dvou let před šetřením dodržoval flukтуаční rozpětí stanovené mechanismem směnných kurzů Evropského měnového systému, aniž by byl směnný kurz vystaven silným tlakům. Zejména pak nesměl členský stát v tomto období z vlastního podnětu devalvovat dvoustranný střední kurz své měny vůči měně kteréhokoli jiného členského státu.

Článek 4

Kritérium konvergence úrokových sazeb, jak je uvedeno v čl. 109j odst. 1 čtvrté odrážce této smlouvy, znamená, že v průběhu jednoho roku před šetřením průměrná dlouhodobá nominální úroková sazba členského státu nepřekračovala o více než 2 procentní body úrokovou sazbu nejvýše tří členských států, které dosáhly v oblasti cenové stability nejlepších výsledků. Úrokové sazby se zjišťují na základě dlouhodobých státních dluhopisů nebo srovnatelných cenných papírů, s přihlédnutím k rozdílnému vymezení pojmů v jednotlivých členských státech.

Článek 5

Statistické údaje potřebné pro použití tohoto protokolu poskytuje Komise.

Článek 6

Rada vydá na základě jednomyslného rozhodnutí na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem, popřípadě s EMI či ECB, a výborem uvedeným v článku 109c této smlouvy, vhodná pravidla podrobně upravující kritéria konvergence uvedená v článku 109j této smlouvy, která poté nahradí tento protokol.

PROTOKOL

pozměňující Protokol o výsadách a imunitách Evropských společenství

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

BEROUCE V ÚVAHU, že podle článku 40 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky a článku 21 statutu Evropského měnového institutu požívají Evropská centrální banka a Evropský měnový institut na území členských států výsad a imunit nezbytných pro plnění svých úkolů, SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Jediný článek

Protokol o výsadách a imunitách Evropských společenství připojený ke Smlouvě o vytvoření jednotné Rady a jednotné Komise Evropských společenství se doplňuje následujícími ustanoveními:

„Článek 23

Tento protokol se rovněž vztahuje na Evropskou centrální banku, na členy jejích orgánů a na její zaměstnance, aniž jsou dotčena ustanovení Protokolu o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky.

Evropská centrální banka je rovněž osvobozena od veškerých daní a jiných poplatků v souvislosti se zvýšením jejího základního kapitálu a veškerých formalit, které s tím jsou spojeny ve státě, v němž má sídlo. Činnost ECB a jejích orgánů vykonávaná v souladu se statutem Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky nepodléhá daní z obratu.

Výše uvedená ustanovení se vztahují rovněž na Evropský měnový institut. Jeho rozpuštění nebo jeho likvidace nepodléhá žádnému poplatku.“

PROTOKOL

o Dánsku

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI upravit některé zvláštní problémy týkající se Dánska,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Ustanovení článku 14 Protokolu o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky nemají vliv na oprávnění Národní banky Dánska plnit i nadále úkoly vůči těm územím Dánského království, která nejsou součástí Společenství.

PROTOKOL

o Portugalsku

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI upravit některé zvláštní problémy týkající se Portugalska,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

1. Portugalsko je oprávněno zachovat možnost autonomních oblastí Azory a Madeira využívat bezúročného úvěru u Banco de Portugal na základě podmínek stanovených stávajícím portugalským právem.

2. Portugalsko se zavazuje, že vyvine nejvyšší možné úsilí, aby výše uvedený režim ukončilo co nejdříve.

PROTOKOL

o přechodu do třetí etapy hospodářské a měnové unie

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

prohlašují, že podpisem nových ustanovení Smlouvy o hospodářské a měnové unii se cesta Společenství ke třetí etapě hospodářské a měnové unie stává nezvratnou.

Všechny členské státy proto nezávisle na tom, zda splňují či nespĺňují podmínky nezbytné k přijetí jednotné měny, respektují vůli Společenství rychle vstoupit do třetí etapy, a proto žádný členský stát nebude bránit vstupu do třetí etapy.

Nebude-li do konce roku 1997 stanoven termín zahájení třetí etapy, urychlí dotyčné členské státy, orgány Společenství a další zúčastněné subjekty v průběhu roku 1998 veškeré přípravné práce umožňující Společenství vstoupit s konečnou platností do třetí etapy dnem 1. ledna 1999 a umožňující ECB a ESCB zahájit od tohoto dne svou činnost v plném rozsahu.

Tento protokol se připojuje ke Smlouvě o založení Evropského společenství.

PROTOKOL

o některých ustanoveních týkajících se Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku
VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

UZNÁVAJÍCE, že Spojené království není povinno a ani se nezavázalo přejít do třetí etapy hospodářské a měnové unie bez zvláštního rozhodnutí své vlády a parlamentu,

SE ZŘETELEM NA zvyklost vlády Spojeného království financovat svou úvěrovou potřebu prodejem pohledávek soukromému sektoru,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

1. Spojené království oznámí Radě, zda má v úmyslu přejít do třetí etapy dříve, než Rada provede zhodnocení podle čl. 109j odst. 2 této smlouvy.

Pokud Spojené království Radě neoznámí, že má v úmyslu přejít do třetí etapy, není povinno tak učinit.

Není-li stanoven žádný termín zahájení třetí etapy v souladu s čl. 109j odst. 3 této smlouvy, může Spojené království oznámit svůj úmysl přejít do třetí etapy před 1. lednem 1998.

2. Body 3 až 9 se použijí, jestliže Spojené království oznámí Radě, že nemá v úmyslu přejít do třetí etapy.

3. Spojené království není zařazeno mezi většinu členských států, které splňují nezbytné podmínky uvedené v čl. 109j odst. 2 druhé odrážce a v odst. 3 první odrážce této smlouvy.

4. Spojené království si ponechá své pravomoci v oblasti měnové politiky podle svého vnitrostátního práva.

5. Ustanovení čl. 3a odst. 2, čl. 104c odst. 1, 9 a 11, čl. 105 odst. 1 až 5, článek 105a, články 107, 108, 108a a 109, čl. 109a odst. 1 a 2 písm. b) a čl. 109l odst. 4 a 5 této smlouvy se nepoužijí na Spojené království. V těchto ustanoveních se odkazy na Společenství nebo členské státy nevztahují na Spojené království a odkazy na národní centrální banky se nevztahují na Bank of England.

6. Ustanovení čl. 109e odst. 4 a články 109h a 109i této smlouvy se i nadále použijí na Spojené království. Ustanovení čl. 109c odst. 1 a článek 109m se použijí na Spojené království, jako by šlo o stát, na který se vztahuje výjimka.

7. Hlasovací práva Spojeného království se pozastaví, pokud jde o akty Rady uvedené v člancích vyjmenovaných v bodě 5 tohoto protokolu. Za tím účelem budou vážené hlasy Spojeného království vyloučeny z výpočtu kvalifikované většiny podle čl. 109k odst. 5 této smlouvy.

Spojené království není rovněž oprávněno účastnit se jmenování prezidenta, viceprezidenta a dalších členů Výkonné rady ECB podle čl. 109a odst. 2 písm. b) a čl. 109l odst. 1 této smlouvy.

8. Články 3, 4, 6, 7, 9.2, 10.1, 10.3, 11.2, 12.1, 14, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 50 a 52 Protokolu o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky (dále jen „statut“) se nevztahují na Spojené království.

V těchto člancích uvedené odkazy na Společenství nebo na členské státy se nevztahují na Spojené království a odkazy na národní centrální banky nebo na vlastníky podílů se nevztahují na Bank of England.

9. Odkazy v člancích 10.3 a 30.2 statutu na „upsaný základní kapitál ECB“ se nevztahují na základní kapitál, který upsala Bank of England. Ustanovení čl. 109l odst. 3 této smlouvy a články 44 až 48 tohoto statutu se použijí, nezávisle na tom, zda se na některý členský stát vztahuje výjimka či nikoli, s výhradou následujících změn:

- a) v článku 44 se odkazy na úkoly ECB a EMI vztahují na úkoly, které je třeba ve třetí etapě ještě splnit na základě případného rozhodnutí Spojeného království nepřejít do této etapy;
- b) kromě úkolů uvedených v článku 47 plní ECB poradní a pomocnou úlohu při přípravě rozhodnutí Rady, která budou učiněna ve vztahu k Spojenému království, v souladu s bodem 10 písm. a) a c) tohoto protokolu;
- c) Bank of England splácí svůj upsaný základní kapitál ECB jako příspěvek na její provozní náklady, a to na stejném základě jako národní centrální banky členských států, na něž se vztahuje výjimka.

10. Pokud Spojené království nepřejde do třetí etapy, může své oznámení kdykoli po zahájení této etapy změnit. V takovém případě:

- a) je Spojené království oprávněno přejít do třetí etapy pouze pokud splní nezbytné podmínky. Na žádost Spojeného království za podmínek a při použití postupu podle čl. 109k odst. 2 této smlouvy Rada rozhodne, zda Spojené království nezbytné podmínky splňuje;
- b) Bank of England splatí svůj podíl na upsaném základním kapitálu, převede do ECB měnové rezervy a přispěje do jejích rezerv na stejném základě jako národní centrální banka členského státu, na který se přestala vztahovat výjimka;
- c) Rada za podmínek a při zachování postupu podle čl. 109l odst. 5 této smlouvy přijme veškerá další rozhodnutí nezbytná k tomu, aby Spojené království mohlo přejít do třetí etapy.

Pokud Spojené království přejde v souladu s tímto bodem protokolu do třetí etapy, přestanou být použitelné odstavce 3 až 9.

11. Aniž jsou dotčeny článek 104 a čl. 109e odst. 3 této smlouvy a článek 21.1 statutu, může vláda Spojeného království zachovat svou úvěrovou strategii „Ways and Means“ u Bank of England tak dlouho, dokud Spojené království nepřejde do třetí etapy.

PROTOKOL

o některých ustanoveních týkajících se Dánska

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI v souladu se obecnými cíli Smlouvy o založení Evropského společenství upravit některé stávající zvláštní problémy,

BEROUCE V ÚVAHU, že ústava Dánska obsahuje ustanovení, která mohou vyžadovat vypsání referenda v Dánsku před vstupem Dánska do třetí etapy hospodářské a měnové unie,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

1. Dánská vláda oznámí Radě, jaký je její postoj k účasti ve třetí etapě, a to dříve, než Rada provede zhodnocení podle čl. 109j odst. 2 této smlouvy.

2. Oznámi-li Dánsko, že se třetí etapy nezúčastní, bude se na něj vztahovat výjimka. Na základě této výjimky se na Dánsko použijí všechny články a ustanovení této smlouvy a statutu ESCB zmiňující výjimku.
3. V takovém případě není Dánsko zahrnuto mezi většinu členských států splňujících nezbytné podmínky uvedené v čl. 109j odst. 2 druhé odrážce a v čl. 109j odst. 3 první odrážce této smlouvy.
4. Postup uvedený v čl. 109k odst. 2 umožňující zrušení výjimky může být zahájen jen na žádost Dánska.
5. V případě zrušení výjimky přestanou být ustanovení tohoto protokolu použitelná.

PROTOKOL

o Francii

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI vzít v úvahu jeden zvláštní bod týkající se Francie,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Francie si zachová výsadu měnové emise ve svých zámořských územích za podmínek stanovených jejím vnitrostátním právem a jako jediná bude oprávněna určovat paritu CFP franku.

PROTOKOL

o sociální politice

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

BEROUCE NA VĚDOMÍ, že jedenáct členských států, jmenovitě Belgické království, Dánské království, Spolková republika Německo, Řecká republika, Španělské království, Francouzská republika, Irsko, Italská republika, Lucemburské velkovévodství, Nizozemské království a Portugalská republika, si přeje pokračovat v cestě vytyčené v roce 1989 Sociální chartou; že za tím účelem uzavřely mezi sebou dohodu; že tato dohoda je připojena k tomuto protokolu; že tímto protokolem a uvedenou dohodou nejsou dotčena ustanovení této smlouvy, zejména ta, jež se týkají sociální politiky jako nedílné součásti *acquis communautaire*:

1. Souhlasí, aby těchto jedenáct členských států bylo oprávněno se obracet na orgány, využívat postupy a mechanismy této smlouvy s cílem přijímat a používat mezi sebou akty a rozhodnutí, které se jich týkají a které jsou nezbytné k provádění výše uvedené dohody.
2. Spojené království Velké Británie a Severního Irska se neúčastní, když Rada projednává a přijímá návrhy Komise předkládané na základě tohoto protokolu a výše uvedené dohody.

Odchylně od čl. 148 odst. 2 této smlouvy se akty Rady podle tohoto protokolu, které musí být přijímány kvalifikovanou většinou, pokládají za přijaté, pokud získají nejméně 44 hlasů. Jednomyslnost členů Rady s výjimkou Spojeného království Velké Británie a Severního Irska je nezbytná pro akty Rady, které musí být přijaty jednomyslně, a pro ty, které pozměňují návrh Komise.

Akty přijaté Radou a veškeré finanční důsledky s výjimkou správních výdajů orgánů se nevztahují na Spojené království Velké Británie a Severního Irska.

3. Tento protokol se připojuje ke Smlouvě o založení Evropského společenství.

DOHODA

o sociální politice uzavřená mezi členskými státy Evropského společenství s výjimkou Spojeného království Velké Británie a Severního Irska

Jedenáct podepsaných VYSOKÝCH SMLUVNÍCH STRAN, jmenovitě Belgické království, Dánské království, Spolková republika Německo, Řecká republika, Španělské království, Francouzská republika, Irsko, Italská republika, Lucemburské velkovévodství, Nizozemské království a Portugalská republika (dále jen „členské státy“),

PŘEJÍCE SI na základě *acquis communautaire* provádět Sociální chartu z roku 1989,

S OHLEDEM NA Protokol o sociální politice,

SE DOHODLO na těchto ustanoveních:

Článek 1

Cílem Společenství a členských států je podpora zaměstnanosti, zlepšování životních a pracovních podmínek, přiměřená sociální ochrana, sociální dialog, rozvoj lidských zdrojů za účelem trvale vysoké zaměstnanosti a boj proti vyloučením. Za tím účelem Společenství a členské státy provádějí opatření, jež berou v úvahu rozmanitost vnitrostátních zvyklostí, zejména v oblasti smluvních vztahů, a potřebu udržovat konkurenceschopnost hospodářství Společenství.

Článek 2

1. Za účelem dosahování cílů stanovených v článku 1 Společenství podporuje a doplňuje činnost členských států v těchto oblastech:

- zlepšování především pracovního prostředí tak, aby bylo chráněno zdraví a bezpečnost pracovníků,
- pracovní podmínky,
- informování pracovníků a konzultace s nimi,
- rovnost příležitostí mezi muži a ženami na trhu práce a rovné zacházení na pracovišti,
- zapojení osob vyloučených z trhu práce, aniž je dotčen článek 127 Smlouvy o založení Evropského společenství (dále jen „Smlouvy“).

2. Za tím účelem může Rada směrnicemi stanovit minimální požadavky, které se uplatní postupně s přihlédnutím ke stávajícím podmínkám a technickým předpisům jednotlivých členských států. Tyto směrnice by neměly ukládat žádná správní, finanční a právní omezení bránící zakládání a rozvoji malých a středních podniků.

Rada rozhoduje postupem podle článku 189c této smlouvy po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem.

3. Rada však rozhoduje na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem jednomyslně v těchto oblastech:

- sociální zabezpečení a sociální ochrana pracovníků,
- ochrana pracovníků při skončení pracovního poměru,

- zastupování a kolektivní obrana zájmů pracovníků a zaměstnavatelů včetně spolurozhodování s výhradou odstavce 6,
- podmínky zaměstnávání státních příslušníků třetích zemí legálně pobývajících na území Společenství,
- finanční příspěvky na podporu zaměstnanosti a na vytváření pracovních příležitostí, aniž jsou dotčena ustanovení týkající se Sociálního fondu.

4. Členský stát může pověřit sociální partnery na jejich společnou žádost prováděním směrnic přijatých podle odstavců 2 a 3.

V takovém případě členský stát zajistí, že nejpozději ke dni, k němuž musí být směrnice provedena v souladu s článkem 189, přijmou sociální partneři nezbytná opatření formou dohody a dotyčný členský stát přijme všechna nezbytná opatření, aby mohl kdykoli zaručit, že výsledků předepsaných směrnicí bude dosaženo.

5. Předpisy přijaté podle tohoto článku nebrání žádnému členskému státu, aby zachovával či zaváděl přísnější ochranná opatření, která jsou slučitelná s touto smlouvou.

6. Tento článek se nevztahuje na odměnu za práci, na právo sdružovat se, na právo na stávkou ani na právo na výluku.

Článek 3

1. Úkolem Komise je podporovat konzultace mezi sociálními partnery na úrovni Společenství a přijímat všechna účelná opatření pro usnadnění jejich dialogu, přičemž zajišťuje vyváženou podporu jednajících stran.

2. Za tím účelem Komise před předložením návrhů z oblasti sociální politiky konzultuje se sociálními partnery otázku možného zaměření akce Společenství.

3. Považuje-li Komise po takové konzultaci akci Společenství za účelnou, konzultuje se sociálními partnery obsah zamýšleného návrhu. Sociální partneři předají Komisi své stanovisko, případně doporučení.

4. Při takové konzultaci mohou sociální partneři informovat Komisi o svém úmyslu zahájit postup podle článku 4. Doba trvání tohoto postupu nesmí překročit devět měsíců, nerozhodnou-li se společně sociální partneři a Komise tuto dobu prodloužit.

Článek 4

1. Pokud si to sociální partneři přejí, může dialog mezi nimi na úrovni Společenství vést ke smluvním vztahům včetně uzavírání dohod.

2. Dohody uzavřené na úrovni Společenství se provádějí buď podle stávajících postupů a zvyklostí sociálních partnerů a členských států, nebo v záležitostech týkajících se článku 2 rozhodnutím Rady na návrh Komise na základě společné žádosti podepsaných stran.

Rada rozhoduje kvalifikovanou většinou s výjimkou případů, kdy dotyčná dohoda obsahuje jedno nebo více ustanovení vztahujících se k některé z oblastí uvedených v čl. 2 odst. 3, kdy Rada rozhoduje jednomyslně.

Článek 5

Za účelem dosažení cílů stanovených v článku 1 a aniž jsou dotčena jiná ustanovení Smlouvy, podporuje Komise spolupráci mezi členskými státy a usnadňuje koordinaci jejich činnosti ve všech oblastech sociální politiky, na něž se vztahuje tato dohoda.

Článek 6

1. Každý členský stát zajistí uplatnění zásady stejné odměny mužů a žen za stejnou práci.
2. „Odměnou“ ve smyslu tohoto článku se rozumí obvyklá základní či minimální mzda nebo plat a veškeré ostatní odměny, jež zaměstnavatel přímo nebo nepřímo, v hotovosti nebo v naturáliích vyplácí zaměstnanci v souvislosti se zaměstnáním.

Rovnost odměňování mužů a žen bez diskriminace na základě pohlaví znamená, že:

- a) se odměna za stejnou práci vypočítává při úkolové mzdě podle stejné sazby;
- b) časová odměna za práci je stejná na stejném pracovním místě.

3. Tento článek nebrání žádnému členskému státu, aby si zachoval či přijímal opatření, která poskytují zvláštní výhody usnadňující výkon profesionální činnosti žen nebo předcházejí či vyrovnávají nevýhody v jejich profesním postupu.

Článek 7

Komise vypracuje každoročně zprávu o pokroku v dosahování cílů stanovených článkem 1 a o demografické situaci ve Společenství. Zprávu předloží Evropskému parlamentu, Radě a Hospodářskému a sociálnímu výboru.

Evropský parlament může Komisi vyzvat, aby vypracovala zprávy o zvláštních problémech týkajících se sociální situace.

Prohlášení

1. Prohlášení k čl. 2 odst. 2

Jedenáct Vysokých smluvních stran poznamenává, že při projednávání čl. 2 odst. 2 bylo dohodnuto, že Společenství stanovením minimálních požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců nemá v úmyslu diskriminovat zaměstnance malých a středních podniků způsobem, který není odůvodněn okolnostmi.

2. Prohlášení k čl. 4 odst. 2

Jedenáct Vysokých smluvních stran prohlašuje, že první opatření k používání dohod mezi sociálními partnery na úrovni Společenství, na které odkazuje čl. 4 odst. 2, bude spočívat ve vymezení obsahu těchto dohod pomocí kolektivního vyjednávání podle pravidel každého členského státu, a že tudíž z tohoto opatření nevyplývá ani závazek přímo používat tyto dohody, ani vypracovat pravidla pro jejich převzetí, ani závazek měnit stávající vnitrostátní předpisy pro usnadnění jejich provádění.

PROTOKOL

o hospodářské a sociální soudržnosti

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘIPOMÍNÁJÍCE, že Unie si stanovila cíl podporovat hospodářský a sociální růst mimo jiné upevnováním hospodářské a sociální soudržnosti,

PŘIPOMÍNÁJÍCE, že článek 2 Smlouvy o založení Evropského společenství zahrnuje mimo jiné úkoly podporu hospodářské a sociální soudržnosti a solidarity mezi členskými státy a že upevnování hospodářské a sociální soudržnosti patří mezi činnosti Společenství uvedené v článku 3 této smlouvy,

PŘIPOMÍNÁJÍCE, že ustanovení části třetí hlavy XIV o hospodářské a sociální soudržnosti ve svém celku představují právní základ pro upevnování a další rozvíjení činnosti Společenství v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti, zejména pro vytvoření nového fondu,

PŘIPOMÍNÁJÍCE, že ustanovení části třetí hlavy XII o transevropských sítích a hlavy XVI o životním prostředí předpokládají založení Fondu soudržnosti do 31. prosince 1993,

PROHLAŠUJÍCE, že jsou přesvědčeny o tom, že pokrok při budování hospodářské a měnové unie přispěje k hospodářskému růstu všech členských států,

BEROUCE NA VĚDOMÍ, že strukturální fondy Společenství se v letech 1987 až 1993 reálně zdvojnásobí, což povede k významným převodům, zejména ve vztahu k hrubému domácímu produktu nejméně prosperujících členských států,

BEROUCE NA VĚDOMÍ, že Evropská investiční banka (EIB) půjčuje značné a stále se zvyšující částky ve prospěch chudších regionů,

BEROUCE NA VĚDOMÍ přání dosáhnout větší pružnosti v přidělování prostředků ze strukturálních fondů,

BEROUCE NA VĚDOMÍ přání rozlišovat podíl účasti Společenství na programech a projektech v určitých zemích,

BEROUCE NA VĚDOMÍ návrh věnovat v systému vlastních zdrojů více pozornosti relativnímu blahobytu členských států,

ZNOVU POTVRZUJÍ, že podpora hospodářské a sociální soudržnosti je životně důležitá pro celkový rozvoj a trvalý úspěch Společenství, a zdůrazňují význam zahrnutí hospodářské a sociální soudržnosti do článků 2 a 3 této smlouvy,

ZNOVU POTVRZUJÍ své přesvědčení, že strukturální fondy by měly i nadále hrát významnou roli při dosahování cílů Společenství v oblasti soudržnosti,

ZNOVU POTVRZUJÍ své přesvědčení, že EIB by měla i nadále věnovat většinu svých prostředků na podporu hospodářské a sociální soudržnosti, a prohlašují, že jsou připraveny přezkoumat kapitálové potřeby EIB, jakmile to bude pro tento účel nezbytné,

ZNOVU POTVRZUJÍ potřebu důkladně zhodnotit fungování a účinnost strukturálních fondů v roce 1992 a při této příležitosti přezkoumat, jaký rozsah by tyto fondy měly mít s ohledem na poslání Společenství v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti,

SHODUJÍ SE V TOM, že Fond soudržnosti, jež má být zřízen do 31. prosince 1993, poskytne finanční příspěvky Společenství na projekty v oblasti životního prostředí a transevropských sítí v členských státech, jejichž HDP na hlavu je nižší, než je 90 % průměru dosahovaného ve Společenství, a které uskutečňují program pro splnění podmínek hospodářské konvergence stanovených v článku 104c této smlouvy, VYHLAŠUJÍ svůj úmysl umožnit větší míru pružnosti v přidělování prostředků ze strukturálních fondů pro zvláštní potřeby, které nejsou zahrnuty v rámci stávajících předpisů o strukturálních fondech, VYHLAŠUJÍ svou ochotu rozlišovat podíl účasti Společenství v rámci programů a projektů strukturálních fondů ve snaze vyhnout se nadměrnému zvyšování rozpočtových výdajů v méně prosperujících členských státech, UZNÁVAJÍ potřebu pravidelně sledovat pokrok v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti a vyjadřují svou připravenost zabývat se veškerými nezbytnými opatřeními v této oblasti, VYHLAŠUJÍ svůj záměr ve větší míře zohledňovat možnosti jednotlivých členských států přispívat do systému vlastních zdrojů a svůj záměr zkoumat prostředky, které umožňují méně prosperujícím členským státům usměrňovat regresivní prvky stávajícího systému vlastních zdrojů, SOUHLASÍ s připojením tohoto protokolu ke Smlouvě o založení Evropského společenství.

PROTOKOL

o Hospodářském a sociálním výboru a o Výboru regionů

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

SE DOHODLY na následujícím ustanovení, které se připojuje ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů mají společnou organizační strukturu.

PROTOKOL

připojený ke Smlouvě o Evropské unii a ke smlouvám o založení Evropských společenství

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

SE DOHODLY na následujícím ustanovení, které se připojuje ke Smlouvě o Evropské unii a ke smlouvám o založení Evropských společenství.

Žádná ustanovení Smlouvy o Evropské unii nebo smluv o založení Evropských společenství nebo smluv a aktů tyto smlouvy pozměňujících nebo doplňujících se nevztahují na použití článku 40.3.3 Ústavy Irsku v Irsku.

ZÁVĚREČNÝ AKT

1. Konference zástupců vlád členských států, svolaná do Říma dne 15. prosince 1990 s cílem přijmout vzájemnou dohodu nezbytné změny ve Smlouvě o založení Evropského hospodářského společenství se zřetelem na uskutečňování politické unie a závěrečných etap hospodářské a měnové unie, a dále konference svolaná do Bruselu dne 3. února 1992 za účelem změn smluv o založení Evropského společenství uhlí a oceli a Evropského společenství pro atomovou energii jako výsledek změn předpokládaných ve Smlouvě o založení Evropského hospodářského společenství přijaly tyto dokumenty:

I. SMLOUVA O EVROPSKÉ UNII

II. PROTOKOLY

- 1) Protokol o nabývání nemovitostí v Dánsku
- 2) Protokol k článku 119 Smlouvy o založení Evropského společenství
- 3) Protokol o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky
- 4) Protokol o statutu Evropského měnového institutu
- 5) Protokol o postupu při nadměrném schodku
- 6) Protokol o kritériích konvergence uvedených v článku 109j Smlouvy o založení Evropského společenství
- 7) Protokol pozměňující Protokol o výsadách a imunitách Evropských společenství
- 8) Protokol o Dánsku
- 9) Protokol o Portugalsku
- 10) Protokol o přechodu do třetí etapy hospodářské a měnové unie
- 11) Protokol o některých ustanoveních týkajících se Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku
- 12) Protokol o některých ustanoveních týkajících se Dánska
- 13) Protokol o Francii
- 14) Protokol o sociální politice, k němuž je připojena dohoda o sociální politice uzavřená mezi členskými státy Evropského společenství s výjimkou Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku, k níž jsou připojena dvě prohlášení
- 15) Protokol o hospodářské a sociální soudržnosti
- 16) Protokol o Hospodářském a sociálním výboru a Výboru regionů
- 17) Protokol připojený ke Smlouvě o Evropské unii a ke smlouvám o založení Evropských společenství.

Konference se dohodly, že protokoly uvedené výše pod body 1) až 16) se připojí ke Smlouvě o založení Evropského společenství a že protokol uvedený pod bodem 17) se připojí ke Smlouvě o Evropské unii a ke smlouvám o založení Evropských společenství.

2. Při podpisu těchto textů přijaly konference níže uvedená a k Závěrečnému aktu připojená prohlášení.

III. PROHLÁŠENÍ

- 1) Prohlášení o civilní obraně, energetice a cestovním ruchu
- 2) Prohlášení o státní příslušnosti členského státu
- 3) Prohlášení k části třetí hlavám III a VI Smlouvy o založení Evropského společenství
- 4) Prohlášení k části třetí hlavě VI Smlouvy o založení Evropského společenství
- 5) Prohlášení o měnové spolupráci se třetími zeměmi
- 6) Prohlášení o měnových vztazích se Sanmarinskou republikou, s Vatikánským městským státem a s Monackým knížectvím
- 7) Prohlášení k článku 73d Smlouvy o založení Evropského společenství
- 8) Prohlášení k článku 109 Smlouvy o založení Evropského společenství
- 9) Prohlášení k části třetí hlavě XVI Smlouvy o založení Evropského společenství
- 10) Prohlášení k článkům 109, 130r a 130y Smlouvy o založení Evropského společenství
- 11) Prohlášení o směrnici ze dne 24. listopadu 1988 (emise)
- 12) Prohlášení o Evropském rozvojovém fondu
- 13) Prohlášení o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii
- 14) Prohlášení o Konferenci parlamentů
- 15) Prohlášení o počtu členů Komise a Evropského parlamentu
- 16) Prohlášení o hierarchii aktů Společenství
- 17) Prohlášení o právu na přístup k informacím
- 18) Prohlášení o odhadovaných nákladech vyplývajících z návrhů Komise
- 19) Prohlášení o používání práva Společenství
- 20) Prohlášení o posuzování dopadu opatření Společenství na životní prostředí
- 21) Prohlášení o Účetním dvoru
- 22) Prohlášení o Hospodářském a sociálním výboru
- 23) Prohlášení o spolupráci s dobročinnými organizacemi
- 24) Prohlášení o ochraně zvířat
- 25) Prohlášení o zastupování zájmů zámořských zemí a území uvedených v čl. 227 odst. 3 a odst. 5 písm. a) a b) Smlouvy o založení Evropského společenství
- 26) Prohlášení o nejdlehljších regionech Společenství

- 27) Prohlášení o hlasování v oblasti zahraniční a bezpečnostní politiky
  - 28) Prohlášení o praktických opatřeních v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky
  - 29) Prohlášení o používání jazyků v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky
  - 30) Prohlášení o Západoevropské unii
  - 31) Prohlášení o azylu
  - 32) Prohlášení o policejní spolupráci
  - 33) Prohlášení o sporech mezi ECB a EMI na jedné straně a jejich zaměstnanci na straně druhé
- V Maastrichtu dne sedmého února tisíc devět set devadesát dva.

PROHLÁŠENÍ

o civilní obraně, energetice a cestovním ruchu

Konference prohlašuje, že otázka začlenění hlav týkajících se oblastí uvedených v čl. 3 písm. t) této smlouvy do Smlouvy o založení Evropského společenství bude posouzena postupem podle čl. N odst. 2 Smlouvy o založení Evropské unie, a to na základě zprávy, kterou Komise předloží Radě nejpozději v roce 1996. Komise prohlašuje, že Společenství bude v těchto oblastech postupovat na základě dosavadních ustanovení smluv o založení Evropských společenství.

PROHLÁŠENÍ

o státní příslušnosti členského státu

Konference prohlašuje, že všude tam, kde se Smlouva o založení Evropského společenství zmiňuje o státních příslušnicích členských států, řeší se otázka, kterého členského státu má jednotlivec státní příslušnost, výlučně odkazem na vnitrostátní právo příslušného členského státu. Členské státy mohou pro informaci upřesnit formou prohlášení uloženého u předsednictví, kdo má být považován za jejich státní příslušníky pro účely Společenství; podle potřeby mohou takové prohlášení změnit.

PROHLÁŠENÍ

k části třetí hlavám III a VI Smlouvy o založení Evropského společenství

Konference potvrzuje, že pro účely použití části třetí hlavy III kapitoly 4 o kapitálu a platbách a hlavy VI o hospodářské a měnové politice Smlouvy o založení Evropského společenství se postupuje podle obvyklé praxe, podle níž se Rada schází ve složení ministrů hospodářství a financí, aniž jsou dotčeny čl. 109j odst. 2 až 4 a čl. 109k odst. 2.

PROHLÁŠENÍ

k části třetí hlavě VI Smlouvy o založení Evropského společenství

Konference potvrzuje, že předseda Evropské rady zve ministry hospodářství a financí k účasti na zasedáních Evropské rady, pokud Evropská rada projednává záležitosti vztahující se k hospodářské a měnové unii.

PROHLÁŠENÍ

o měnové spolupráci se třetími zeměmi

Konference potvrzuje, že Společenství usiluje o podporu stabilních mezinárodních měnových vztahů. Za tím účelem je Společenství připraveno spolupracovat s ostatními evropskými zeměmi a s těmi mimoevropskými zeměmi, s nimiž udržuje úzké hospodářské styky.

PROHLÁŠENÍ

o měnových vztazích se Sanmarinskou republikou, s Vatikánským městským státem a s Monackým knížectvím

Konference souhlasí s tím, aby stávající měnové vztahy mezi Itálií a Sanmarinskou republikou a Vatikánským městským státem a mezi Francií a Monackým knížectvím zůstávají Smlouvou o založení Evropského společenství nedotčeny až do zavedení ECU jako jednotné měny Společenství. Společenství se zavazuje usnadnit nová projednání stávajících dohod, pokud budou nezbytná v důsledku zavedení ECU jako jednotné měny.

PROHLÁŠENÍ

k článku 73d Smlouvy o založení Evropského společenství

Konference potvrzuje, že právo členských států použít příslušná ustanovení svých daňových předpisů, jak je uvedeno v čl. 73d odst. 1 písm. a) Smlouvy o založení Evropského společenství, se týká výhradně ustanovení platných na konci roku 1993. Toto prohlášení se nicméně vztahuje pouze na pohyb kapitálu mezi členskými státy a platby uskutečněné mezi členskými státy.

PROHLÁŠENÍ

k článku 109 Smlouvy o založení Evropského společenství

Konference zdůrazňuje, že účelem použití výrazu „formální dohoda“ v čl. 109 odst. 1 není vytvoření nové kategorie mezinárodních dohod ve smyslu práva Společenství.

PROHLÁŠENÍ

k části třetí hlavě XVI Smlouvy o založení Evropského společenství

Konference má za to, že se zřetelem na stále rostoucí význam ochrany přírody na úrovni jednotlivých států, na úrovni Společenství a na mezinárodní úrovni by Společenství mělo při výkonu svých pravomocí vyplývajících z ustanovení části třetí hlavy XVI brát v úvahu zvláštní požadavky této oblasti.

PROHLÁŠENÍ

k článkům 109, 130r a 130y Smlouvy o založení Evropského společenství

Konference soudí, že čl. 109 odst. 5, čl. 130r odst. 4 druhý pododstavec a článek 130y nemají dopad na zásady vyplývající z rozsudku vyneseného Soudním dvorem ve věci AETR.

PROHLÁŠENÍ

o směrnici ze dne 24. listopadu 1988 (emise)

Konference prohlašuje, že změny právních předpisů Společenství nemohou mít vliv na výjimky udělené Španělsku a Portugalsku až do 31. prosince 1999 na základě směrnice Rady ze dne 24. listopadu 1988 o omezování emisí určitých škodlivin vypouštěných do ovzduší velkými spalovny.

PROHLÁŠENÍ

o Evropském rozvojovém fondu

Konference souhlasí s tím, aby Evropský rozvojový fond byl nadále financován vnitrostátními příspěvky podle stávajících ustanovení.

PROHLÁŠENÍ

o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii

Konference soudí, že je důležité podporovat vnitrostátní parlamenty, aby se ve větší míře zapojovaly do činnosti Evropské unie.

Za tím účelem souhlasí s intenzivnější výměnou informací mezi vnitrostátními parlamenty a Evropským parlamentem. V této souvislosti dbají vlády členských států mimo jiné na to, aby vnitrostátní parlamenty dostávaly návrhy právních předpisů Komise včas, a to pro informaci nebo k případnému posouzení.

Konference rovněž soudí, že je důležité posílit kontakty mezi vnitrostátními parlamenty a Evropským parlamentem, zejména vytvořením vhodných vzájemných nástrojů a pravidelnými schůzkami poslanců zajímajících se o stejné otázky.

PROHLÁŠENÍ

o Konferenci parlamentů

Konference vyzývá Evropský parlament a vnitrostátní parlamenty, aby se scházely podle potřeby jako Konference parlamentů (neboli „Assises“).

Konference parlamentů bude konzultována o hlavních směrech Evropské unie, aniž jsou dotčeny pravomoci Evropského parlamentu a práva vnitrostátních parlamentů. Předseda Evropské rady a předseda Komise podávají zprávu o stavu Unie na každém zasedání Konference parlamentů.

PROHLÁŠENÍ

o počtu členů Komise a Evropského parlamentu

Konference souhlasí s tím, aby členské státy posoudily otázky týkající se počtu členů Komise a počtu členů Evropského parlamentu nejpozději do konce roku 1992, aby bylo možno dosáhnout dohody umožňující včasné vytvoření nezbytného právního základu pro stanovení počtu členů Evropského parlamentu pro volby v roce 1994. Rozhodnutí budou přijímána mimo jiné s přihlédnutím k potřebě stanovit celkový počet členů Evropského parlamentu v rozšířeném Společenství.

PROHLÁŠENÍ

o hierarchii aktů Společenství

Konference souhlasí s tím, aby mezivládní konference, která bude svolána v roce 1996, posoudila, v jakém rozsahu by bylo možné přezkoumat třídění aktů Společenství umožňující vytvoření vhodné hierarchie mezi odlišnými druhy norem.

PROHLÁŠENÍ

o právu na přístup k informacím

Konference soudí, že průhlednost rozhodovacího procesu posiluje demokratickou povahu institucí a důvěru veřejnosti ve správu. Konference proto doporučuje, aby Komise předložila Radě nejpozději v roce 1993 zprávu o opatřeních ke zlepšení přístupu veřejnosti k informacím, kterými orgány disponují.

PROHLÁŠENÍ

o odhadovaných nákladech vyplývajících z návrhů Komise

Konference poznamenává, že se Komise zavazuje brát ve svých návrzích právních předpisů v úvahu náklady a zisky státních orgánů členských států a všech zúčastněných stran, a to na základě konzultací, které považuje za nezbytné, a posilováním svého systému vyhodnocování právních předpisů Společenství.

PROHLÁŠENÍ

o používání práva Společenství

1. Konference zdůrazňuje, že pro zajištění soudržnosti a jednoty procesu budování Evropy má zásadní význam, aby každý členský stát provedl zcela a věrně ve svém vnitrostátním právu směrnice Společenství, jež jsou mu určeny, a to ve lhůtách v nich uvedených.

Kromě toho Konference, přestože uznává, že je záležitostí každého členského státu, aby určil, jak může ustanovení práva Společenství co nejlépe používat s přihlédnutím k vlastním institucím, ke svému právnímu systému a k dalším okolnostem, v každém případě však se zřetelem na článek 189 Smlouvy o založení Evropského společenství, považuje pro řádné fungování Společenství za podstatné, aby opatření přijatá v jednotlivých členských státech vedla k tomu, že je právo Společenství používáno se stejnou účinností a důsledností, jako tomu je při používání práva vnitrostátního.

2. Konference vyzývá Komisi, aby při výkonu svých pravomocí podle článku 155 Smlouvy o založení Evropského společenství zajistila plnění povinností členských států. Žádá Komisi, aby pravidelně vydávala podrobnou zprávu určenou členským státům a Evropskému parlamentu.

PROHLÁŠENÍ

o posuzování dopadu opatření Společenství na životní prostředí

Konference bere na vědomí, že se Komise ve svých návrzích a členské státy při uplatňování těchto návrhů zavazují plně zohledňovat zásadu trvale udržitelného růstu a dopad těchto návrhů na životní prostředí.

PROHLÁŠENÍ

o Účetním dvoru

Konference zdůrazňuje zvláštní význam, který přikládá úkolům svěřeným Účetnímu dvoru články 188a, 188b, 188c a 206 Smlouvy o založení Evropského společenství.

Konference žádá ostatní orgány Společenství, aby společně s Účetním dvorem posuzovaly všechny vhodné způsoby ke zvyšování výkonnosti jeho práce.

PROHLÁŠENÍ

o Hospodářském a sociálním výboru

Konference souhlasí s tím, aby Hospodářský a sociální výbor požíval stejné nezávislosti v záležitostech rozpočtu a řízení zaměstnanců, jaké nyní požívá Účetní dvůr.

PROHLÁŠENÍ

o spolupráci s dobročinnými organizacemi

Konference zdůrazňuje význam, který při sledování cílů uvedených v článku 117 Smlouvy o založení Evropského společenství připadá spolupráci mezi Společenstvím a dobročinnými organizacemi a nadacemi jako institucemi odpovědnými za zařízení a služby sociální péče.

PROHLÁŠENÍ

o ochraně zvířat

Konference vyzývá Evropský parlament, Radu a Komisi, jakož i členské státy, aby při přípravě a provádění právních předpisů Společenství v oblastech společné zemědělské politiky, dopravy, vnitřního trhu a výzkumu věnovaly plnou pozornost požadavkům na dobré životní podmínky zvířat.

PROHLÁŠENÍ

o zastupování zájmů zámořských zemí a území uvedených v čl. 227 odst. 3 a odst. 5 písm. a) a b) Smlouvy o založení Evropského společenství

Konference, vědoma si toho, že za výjimečných okolností může vzniknout nesoulad mezi zájmy Unie a zájmy zámořských zemí a území uvedených v čl. 227 odst. 3 a odst. 5 písm. a) a b), se dohodla, že Rada bude usilovat o řešení odpovídající stanovisku Unie. Konference se však shodla, že nebude-li to možné, může příslušný členský stát jednat samostatně v zájmu těchto zámořských zemí a území, aniž jsou tímto jednáním dotčeny zájmy Společenství. Příslušný členský stát uvědomí Radu a Komisi o tom, že takový nesoulad zájmů může nastat, a pokud je samostatné jednání nevyhnutelné, jasně prohlásí, že jedná v zájmu některého z výše uvedených zámořských území.

Toto prohlášení se vztahuje rovněž na Macao a na Východní Timor.

PROHLÁŠENÍ

o nejdlejších regionech Společenství

Konference uznává, že nejdlejší regiony Společenství (francouzské zámořské departementy, Azory a Madeira a Kanárské ostrovy) trpí velkou strukturální zaostalostí zhoršovanou řadou faktorů (značná odlehlost, ostrovní povaha, malá rozloha, obtížný povrch a podnebí, hospodářská závislost na několika málo produktech), které svou neměnností a spolupůsobením výrazně omezuje hospodářský a sociální rozvoj.

Konference soudí, že přestože se ustanovení Smlouvy o založení Evropského společenství a odvozené právní předpisy v plném rozsahu používají i v nejdlejších regionech, je možné přijímat zvláštní opatření s cílem jim pomoci v takovém rozsahu a tak dlouho, dokud existuje objektivní potřeba přijímat taková opatření za účelem hospodářského a sociálního rozvoje těchto regionů. Cílem těchto opatření by mělo být jak dotvoření vnitřního trhu, tak uznání skutečného stavu v regionech, aby těmto nejdlejšími regionům bylo umožněno dosáhnout průměrné hospodářské a sociální úrovně Společenství.

PROHLÁŠENÍ

o hlasování v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky

Konference souhlasí s tím, že v případě rozhodnutí Rady vyžadujících jednomyslnost se členské státy pokud možno vyhnou tomu, aby bránily přijetí jednomyslného rozhodnutí v případech, kdy pro takové rozhodnutí existuje kvalifikovaná většina.

PROHLÁŠENÍ

o praktických opatřeních v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky

Konference souhlasí s tím, že dělba práce mezi Politickým výborem a Výborem stálých zástupců bude posouzena později; to se týká rovněž praktických opatření pro sloučení Sekretariátu pro politickou spolupráci s Generálním sekretariátem Rady a pro spolupráci mezi Generálním sekretariátem a Komisí.

PROHLÁŠENÍ

o používání jazyků v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky

Konference souhlasí s tím, že používání jazyků bude v souladu s pravidly Evropských společenství.

Pro komunikaci prostřednictvím COREU budou prozatím jako vodítko sloužit současné zvyklosti Evropské politické spolupráce.

Všechny texty z oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky, které jsou předkládány nebo přijímány na zasedáních Evropské rady a Rady, jakož i všechny texty, které mají být zveřejněny, jsou okamžitě a simultánně překládány do všech úředních jazyků Společenství.

PROHLÁŠENÍ

o Západoevropské unii

Konference bere na vědomí tato prohlášení:

I. Prohlášení Belgie, Německa, Španělska, Francie, Itálie, Lucemburska, Nizozemska, Portugalska a Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, které jsou členy Západoevropské unie a také členy Evropské unie, o úloze Západoevropské unie a jejích vztazích s Evropskou unií a Atlantickou aliancí

Úvod

1. Členské státy Západoevropské unie (dále jen „ZEU“) se shodují na potřebě rozvíjet skutečnou evropskou bezpečnostní a obrannou identitu a nést vyšší míru evropské odpovědnosti v oblasti obrany. Tato identita se bude vytvářet postupně procesem spočívajícím v několika po sobě následujících etapách. ZEU bude tvořit nedílnou součást procesu vývoje Evropské unie a bude větší měrou přispívat k solidaritě uvnitř Atlantické aliance. Členské státy ZEU se shodují na posilování úlohy ZEU v dlouhodobějším výhledu společné obranné politiky v rámci Evropské unie, jež by mohla časem vést ke společné obraně slučitelné se společnou obranou Atlantické aliance.

2. ZEU se bude rozvíjet jako obranná složka Evropské unie a jako prostředek pro posilování evropského pilíře Atlantické aliance. Za tím účelem bude formulovat společnou evropskou obrannou politiku a dbát na její konkrétní provádění dalším rozvíjením své vlastní operativní úlohy.

Členské státy ZEU berou na vědomí článek J.4 Smlouvy o Evropské unii, který se týká společné zahraniční a bezpečnostní politiky a zní:

„1. Společná zahraniční a bezpečnostní politika zahrnuje všechny otázky, které se týkají bezpečnosti Evropské unie včetně budoucího vymezení společné obranné politiky, která by časem mohla vést ke společné obraně.

2. Unie požaduje po Západoevropské unii (ZEU), která je nedílnou součástí vývoje Evropské unie, aby vypracovávala a prováděla rozhodnutí Unie, které souvisejí s obranou. Rada ve shodě s orgány ZEU přijímá nezbytná praktická opatření.

3. Otázky, které souvisejí s obranou a které upravuje tento článek, nepodléhají postupům stanoveným v článku J.3.

4. Politika Unie ve smyslu tohoto článku neurčuje zvláštní povahu bezpečnostní a obranné politiky některých členských států, uznává závazky některých členských států, které vyplývají ze Severoatlantické smlouvy, a je v souladu se společnou bezpečnostní a obrannou politikou vytvořenou v tomto rámci.

5. Tento článek nebrání rozvoji užší spolupráce mezi dvěma nebo více členskými státy na dvoustranné úrovni, v rámci ZEU a Atlantické aliance, pokud tato spolupráce není v rozporu se spoluprací upravenou v této hlavě ani ji nenarušuje.

6. Za účelem podpory cíle této smlouvy a se zřetelem na termín roku 1998 v souvislosti s článkem XII Bruselské smlouvy může být tento článek změněn podle čl. N odst. 2, a to na základě zprávy, kterou Rada předloží v roce 1996 Evropské radě a která bude obsahovat hodnocení do té doby dosaženého pokroku a nabytých zkušeností.“

A. *Vztahy ZEU s Evropskou unií*

3. Cílem je postupně vybudovat ZEU jako obrannou složku Evropské unie. Za tím účelem je ZEU připravena na žádost Evropské unie vypracovávat a provádět rozhodnutí a činnosti Unie, které mají dopad na oblast obrany.

Za tím účelem bude ZEU rozvíjet úzké pracovní vztahy s Unií přijetím následujících opatření:

- sjednocení dat a míst konání zasedání a sladění pracovních metod vhodnými způsoby,
- navázání úzké spolupráce mezi Radou a Generálním sekretariátem ZEU na jedné straně a Radou Unie a Generálním sekretariátem Rady na straně druhé,
- posouzení sladění pořadí a trvání jednotlivých předsednictví,
- stanovení odpovídajících metod s cílem zajistit, aby Komise Evropských společenství byla pravidelně informována o činnosti ZEU a podle potřeby konzultována v souladu s úlohou Komise v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky, jak je stanovena ve Smlouvě o Evropské unii,
- podpora užší spolupráce mezi Parlamentním shromážděním ZEU a Evropským parlamentem.

Rada ZEU přijme nezbytná praktická opatření po dohodě s příslušnými orgány Evropské unie.

B. *Vztahy ZEU s Atlantickou aliancí*

4. Cílem je rozvíjet ZEU jako prostředek posilování evropského pilíře Atlantické aliance. K tomu účelu je ZEU připravena dále rozvíjet úzké pracovní spojení mezi ZEU a Aliancí a posilovat úlohu, odpovědnost a příspěvky členských států ZEU uvnitř Aliance. To se bude uskutečňovat na základě nezbytné průhlednosti a doplňkovosti mezi vznikající evropskou bezpečnostní a obrannou identitou a Aliancí. ZEU bude jednat v souladu se stanovisky přijatými Atlantickou aliancí.

- Členské státy ZEU prohloubí vzájemnou koordinaci v otázkách Aliance, které představují významný společný zájem, s cílem vnést společná stanoviska dohodnutá v ZEU do procesu konzultací v Alianci, která zůstane základním fórem pro konzultace mezi svými členy a pro dohody o politických opatřeních v oblasti jejich bezpečnostních a obranných závazků vyplývajících ze Severoatlantické smlouvy.
- V případě potřeby se sjednotí data, místa a pracovní metody zasedání.
- Mezi generálními sekretariáty ZEU a NATO bude navázána úzká spolupráce.

C. Operativní role ZEU

5. Operativní role ZEU bude posílena posouzením a vymezením příslušných úkolů, struktur a prostředků zahrnujících zejména:

- plánovací oddělení ZEU,
- užší vojenskou spolupráci doplňující činnost Aliance, zejména v oblasti logistiky, dopravy, výcviku a strategického dohledu,
- zasedání náčelníků štábu ZEU,
- vojenské jednotky podřízené ZEU.

Budou posouzeny i další návrhy týkající se zejména:

- intenzivnější spolupráce v oblasti vyzbrojování s cílem vytvořit Evropskou zbrojní agenturu,
- přeměny Institutu ZEU na Evropskou bezpečnostní a obrannou akademii.

Opatření zaměřená na posílení operativní úlohy ZEU budou v plném rozsahu slučitelná s vojenskými opatřeními nezbytnými pro zajištění kolektivní obrany všech spojenců.

D. Další opatření

6. V důsledku výše uvedených opatření pro posílení úlohy ZEU bude sídlo Rady a Generálního sekretariátu ZEU přeneseno do Bruselu.

7. Zastoupení v Radě ZEU musí být takové, aby tato Rada byla schopna vykonávat své funkce trvale v souladu s článkem VIII změněné Bruselské smlouvy. Členské státy mohou navrhnout, aby byl vypracován model „dvojitého klobouku“ sestávajícího z jejich zástupců při Alianci a při Evropské unii.

8. ZEU bere na vědomí, že v souladu s čl. J.4 odst. 6 Smlouvy o Evropské unii týkajícím se společné zahraniční a bezpečnostní politiky rozhodne Unie o přezkoumání ustanovení tohoto článku, aby tak podpořila cíl stanovený v souladu s vymezeným postupem. ZEU přezkoumá stávající ustanovení v roce 1996. Přezkoumání zohlední dosažený pokrok a nabyté zkušenosti a rozšíří se na vztahy mezi ZEU a Atlantickou aliancí.

II. Prohlášení Belgie, Německa, Španělska, Francie, Itálie, Lucemburska, Nizozemska, Portugalska a Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, které jsou členy Západoevropské unie

„Členské státy ZEU vítají rozvíjení evropské bezpečnostní a obranné identity. Berouce v úvahu úlohu ZEU jako obranné složky Evropské unie a jako prostředku posílení evropského pilíře Atlantické aliance, jsou v zájmu stability a bezpečnosti v Evropě rozhodnuty postavit vztahy mezi ZEU a dalšími evropskými státy na nových základech. V tomto duchu navrhuji:

Státy, které jsou členy Evropské unie, se vyzývají, aby vstoupily do ZEU za podmínek, jež budou dohodnuty v souladu s článkem XI Bruselské smlouvy, nebo, budou-li si to přát, aby se staly pozorovateli. Zároveň se vyzývají ostatní evropské členské státy NATO, aby se staly přidruženými členy ZEU způsobem, který jim umožní se plně účastnit činnosti ZEU.

Členské státy ZEU vycházejí z předpokladu, že smlouvy a dohody odpovídající výše uvedeným návrhům budou uzavřeny do 31. prosince 1992.“

PROHLÁŠENÍ

o azylu

1. Konference souhlasí s tím, že Rada v souvislosti s postupy uvedenými v ustanoveních článků K.1 a K.3 o spolupráci v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí přednostně posoudí otázky azylové politiky členských států s cílem přijmout do začátku roku 1993 společnou akci, která by sladila různé stránky této azylové politiky, a to podle pracovního programu a harmonogramu obsaženého ve zprávě o azylu, jež byla vypracována na žádost zasedání Evropské rady v Lucemburku ve dnech 28. a 29. června 1991.

2. V této souvislosti a na základě předložené zprávy posoudí Rada do konce roku 1993 rovněž případné použití článku K.9 na tyto otázky.

PROHLÁŠENÍ

o policejní spolupráci

Konference potvrzuje dohodu členských států o cílech vyplývajících z návrhů německé delegace přednesených při zasedání Evropské rady v Lucemburku ve dnech 28. a 29. června 1991.

Členské státy se v tomto okamžiku dohodly posoudit jako přednostní záležitost návrhy, které jim byly předloženy na základě pracovního programu a harmonogramu dohodnutých ve zprávě vypracované na žádost lucemburského zasedání Evropské rady, a jsou připraveny zabývat se přijetím konkrétních opatření v oblastech navržených německou delegací, která se týká následujících úkolů při výměně informací a zkušeností:

- pomoc vnitrostátním orgánům činných v trestním řízení a orgánům zajišťujících bezpečnost, zejména při koordinaci pátracích a vyšetřovacích činností,
- vytváření databází,
- centrální vyhodnocení a využívání informací ke zmapování situace a určení různých vyšetřovacích metod,
- shromažďování a využívání národních programů v oblasti prevence tak, aby bylo možné je předložit členským státům a vypracovat celoevropské strategie prevence,
- opatření týkající se dalšího odborného vzdělávání, výzkumu, kriminalistiky a soudní antropometrie.

Členské státy se shodují, že na základě předložené zprávy zváží nejpozději v průběhu roku 1994, zda by nebylo vhodné rozšířit rozsah této spolupráce.

PROHLÁŠENÍ

o sporech mezi ECB a EMI na jedné straně a jejich zaměstnanci na straně druhé

Konference považuje za správné, aby byl pro tuto skupinu žalob v souladu s článkem 168a Smlouvy o založení Evropského společenství příslušný Soud prvního stupně. Konference proto vyzývá orgány, aby tomu přizpůsobily příslušné předpisy.

Vysoké smluvní strany přijaly dne 1. května 1992 v Guimarães (Portugalsko) následující prohlášení ke Smlouvě o Evropské unii:

PROHLÁŠENÍ

Vysokých smluvních stran ke Smlouvě o Evropské unii

Vysoké smluvní strany Smlouvy o Evropské unii podepsané v Maastrichtu dne 7. února 1992, po přezkoumání ustanovení Protokolu číslo 17 ke Smlouvě o Evropské unii, jenž se připojuje k této smlouvě a ke smlouvám o založení Evropských společenství, podávají následující právní výklad:

Jejich záměrem bylo a i nadále zůstává, aby tento protokol neomezoval svobodu pohybu mezi členskými státy nebo v souladu s podmínkami, které mohou být stanoveny ve shodě s právem Společenství irskými zákonodárci, svobodu získávat a poskytovat v Irsku informace o službách dostupných v souladu s právem v členských státech.

Současně Vysoké smluvní strany slavnostně prohlašují, že v případě budoucí ústavní změny v Irsku, která by se týkala záležitosti uvedené v článku 40.3.3. Ústavy Irska, a jež by nebyla v rozporu s výše uvedeným záměrem Vysokých smluvních stran, budou tyto po nabytí platnosti Smlouvy o Evropské unii nakloněny změně tohoto protokolu spočívající v rozšíření jeho použití na takto pozměněnou ústavu, jestliže o to Irsko požádá.

V Maastrichtu dne sedmého února tisíc devět set devadesát dva.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen

M. EYSKENS
P. MAYSTADT

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Anders FOGH RASMUSSEN
Uffe ELLEMANN-JENSEN

Für den Präsident der Bundesrepublik Deutschland

Hans-Diet. GENSCHER

Theodor WAIGEL

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

Άντωνιος Κ. ΣΑΜΠΑΣ
Εφ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Por Su Majestad el Rey de España

F. ORDÓÑEZ
Carlos SOLCHAGA

Pour le Président de la République française

P. BEREGOVOY
Roland DUMAS

Thar ceann Uachtarán na hEireann
For the President of Ireland

Gerard COLLINS
Bertie AHERN

Per il Presidente della Repubblica italiana

Guido CARLI
Gia. DE MICHELIS

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

POOS
JUNCKER

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

W. KOK
Hans van den BROEK

Pelo Presidente da República Portuguesa

João PINHEIRO
Jorge BRAGA de MACEDO

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Francis MAUDE
Douglas HURD